

# POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2004 DRUSKININKAI POETIC FALL 2004

Sudarytojas ir redaktorius/ Compiler and editor  
KORNELIJUS PLATELIS

Angliškus tekstus redagavo/ English texts edited by Kerry Shawn Keys and Jonas Zdanys

## **Almanacho leidybą parėmė:**

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija  
Britų taryba  
Flamandų literatūros fondas  
Islandų literatūros sklaidos fondas  
Norvegų literatūra užsieniui (NORLA)  
Olandų literatūros leidybos ir vertimo fondas  
Velso literatūra užsieniui

## **The almanac was supported by:**

Ministry of Culture of the Republic of Lithuania  
British Council  
Flemish Literature Fund  
Foundation for the Production and Translation of Dutch Literature  
Fund for the Promotion of Icelandic Literature  
Norwegian Literature Abroad (NORLA)  
Welsh Literature Abroad

© Sudarymas, Kornelijus Platelis, 2004  
© VO „Poetinis Druskininkų ruduo“, 2004

## **TURINYS / CONTENTS**

### **Poetinis Druskininkų ruduo 2004/ Druskininkai Poetic Fall 2004**

Gintaras Bleizgys (Lietuva/ Lithuania)  
Aleksei Alechin (Rusija/Russia)  
Kazimierz Brakoniecki (Lenkija/ Poland)  
Silvija Choleva (Bulgarija/ Bulgaria)  
Craig Czury (JAV/ USA)  
Vytautas Bložė (Lietuva/ Lithuania)  
Jacek Gutorow (Lenkija/ Poland)  
Jürg Halter (Šveicarija/ Switzerland)  
Sam Hamill (JAV/ USA)  
Miriam van hee (Belgija/ Belgium)  
Donaldas Kajokas (Lietuva/ Lithuania)  
Jurczok 1001 (Šveicarija/ Switzerland)  
Juris Kronbergs (Latvija/ Latvia)  
Pedro Lenz (Šveicarija/ Switzerland)  
Liv Lundberg (Norvegija/ Norway)  
Darius Šimonis (Lietuva/ Lithuania)  
Andri Snaer Magnason (Islandija)  
Jaan Malin (Estija/ Estonia)  
Robert Minhinnick (Velsas/ Wales)  
Esther Morgan (Anglija/ England)  
Dovilė Zelčiūtė (Lietuva/ Lithuania)  
Josip Osti (Slovėnija/ Slovenia)

Knuts Skujenieks (Latvija/ Latvia)

Mustafa Stitou (Nyderlandai/ The Netherlands)

Agnė Žagrakalytė (Lietuva/ Lithuania)

Bibliografija/ Bibliography

## **2003-ųjų Poetinio Druskininkų rudens aidai/ Echoes of Druskininkai Poetic Fall 2003**

Kronika/ Chronicle

Jotvingių premijos laureatas/ Jotvingiai Prize Winner. Vladas Braziūnas

Premija už poetinį debiutą/ Prize for Poetic Debut. Agnė Žagrakalytė

Vieno anoniminio eilėraščio konkursas/ Competition of One Anonymous Poem

Vladas Braziūnas

Dovilė Zelčiūtė

Laurynas Katkus

Donatas Petrošius

Willem Roggeman

Vieno anoniminio eilėraščio vandens tema konkursas/

Competition of One Anonymous Poem on Water

Vladas Braziūnas

Marius Abramavičius

Lutz Seiler

Nerimto eilėraščio tema „Undinės ir undinai” konkursas/

Mock Competition “Mermaids and Mermen”

Kornelijus Platelis

Dovilė Zelčiūtė

Viktoras Rudžianskas

Anonimai ir mimai: Kęstutis Navakas. Nemuno ir Neries pokalbis Kauno Santakoje apie svarbius dalykus

Nuotraukų autoriai/ Authors of photos

Premijų laureatai, rengėjai, rėmėjai/ Prize winners, organizers, sponsors

## **POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2004**

## Sudarytojo žodis

*Žodžiai, kuriuos kalbu, tėra tik oras...*

Sapfo

Almanacho struktūra yra jau nusistovėjusi, ji nesikeičia. Pirmoje dalyje pateikiame šio festivalio dalyvių kūrybą, antroje – svarbiausius pernykščio poetinius įvykius.

Šiais metais tęsiame su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą, trečiąjį skirdami orui. Konferencijos tema: „Poezija ir stichijos: oras, suvirpintas garso“. PDR svečiai – menai, susiję su oru: besireiškiantys garsu, naudojantys vėją ir pan. Oras – gyvybės šaltinis, ugnies namai, tarpininkas tarp dangaus ir žemės, tačiau diskutuoti apie simbolinę poezijos ir oro ryšį būtų per daug formalu ir greičiausiai nuobodu. Oras – garso nešėjas, vadinasi, ir balsu ištariamos poezijos namai. Kokį poezijos garsiarastį kuriame šiandien? Ar jis tebėra mums svarbus? Kaip pasikeitė ir ar pasikeitė požiūris į eufoniją? Ar balsu skaityti poeziją tebemadinga, nebemadinga ar vėl madinga? Poezijos skaitymas: ar jo interpretacija gali pasakyti ką nors nauja, ar tai tik eilėraščio įgarsinimas tiems, kurie tingi skaityti arba yra susirinkę į proginį minėjimą? Ar balsu į skaitytoją besikreipiantis autorius sukuria kokią nors „pridedamąją estetinę vertę“, ar privalo sukurti?

Festivalį pradėsime Michaelio Jenningso (JAV) ir Miriam van hee (Belgija) poezijos skaitymais Rašytojų klube, Vilniuje. Kitą dieną ten pat vyks ir tradicinis jaunųjų poezijos vakaras. Druskininkų ir Vilniaus programa keisis nedaug – vyks visi tradiciniai renginiai: du poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymas, kameriniai ir naktiniai skaitymai, užsienio svečių kūrybos pristatymas Vilniuje ir vakaras Užupio kavinėje. Penktadienio naktiniai skaitymai „Vieno eilėraščio naktis“ sugrąžinami į „Širdelę“. Kiekvienas dalyvis privalo turėti po vieną neilgą eilėraščių, nes gali būti pakviestas skaityti be atskiros įspėjimo. Šeštadienio rytą mėginsime surengti Poetų krepšinio lygos (PKL) Rytų ir Vakarų konferencijų superfinalo varžybas.

Numatomi tokie anoniminiai konkursai: vieno eilėraščio; skambiausio eilėraščio; ir nerimtas: „Sporto poezija, poezijos sportas“ (skiriamas olimpinėms žaidynėms).

K.P.

## DRUSKININKAI POETIC FALL 2004

### A Word from the Editor

*The words I speak are only air...*

Sappho

The structure of our annual Almanac is already established and is not changing. The first section presents work by participants in this festival, and the second, last year's most important poetic events.

This year we will continue the cycle of four festivals related to the elements, dedicating this third one to air. The theme of the conference will be "Poetry and the Elements: Air, Vibrated by Sound." DPF's guests will be the arts which are connected to air: expressing themselves through sound, using the air and similar things. Air is the source of life, the home of fire, the mediator between heaven and earth, but to discuss the symbolic linkage between poetry and air would be too formal and, in all likelihood, dull. Air is the carrier of sound, that is to say, the home of poetry uttered by the voice. What sort of poetic sound are we creating today? Is it still of significance to us? How – and, in fact, whether – has our attitude toward euphony changed? Is it fashionable to read poetry aloud, is it unfashionable, or is it once again in fashion? What of the reciter of poetry: can his or her interpretation give us something new, or does such recitation only make the poem audible for those who are too indolent to read it themselves or who are gathered together only for some defined occasion? Does the author who addresses his audience through his or her voice create some sort of "additional aesthetic value," and is the author required to do so?

We will begin the festival with Michael Jennings (USA) and Miriam van hee's (Belgium) readings, which will be presented at the Writers' Club in Vilnius. The following day we will also have the traditional younger poets evening at the Club. The programs in Druskininkai and in Vilnius will change little. All the traditional events will take place there: two evenings of poetry, presentation of books published during the year, chamber and night readings, the presentation of works by guests from abroad in Vilnius, and the evening in the *Užupis Café*. The Friday night reading "A Night of One Poem," is returning to the *Širdelė Café*. Each participant is required to have one short poem ready, because he or she can be asked to read with no advance notice. Saturday morning we will try to arrange the Poets Basketball League (PBL) "superfinal contest" between East and West.

We anticipate holding the following anonymous competitions: a single poem; the most resonant poem; and the non-serious "Poetry of Sport, the Sport of Poetry" (dedicated to the Olympic Games).

K. P.

Translated by Jonas Zdanys

## **Gintaras Bleizgys**

(Lietuva)

Gintaras Bleizgys, poetas, vertėjas, gimė 1975 metais, 1999-ais Vilniaus universitete įgijo literatūros teorijos magistro laipsnį, dirbo mėnraščio „Metai“ redakcijoje, vyriausioju savaitraščio „Literatūra ir menas“ redaktoriumi. Jis yra išleidęs dvi poezijos knygas: „Vietovė. Šiaurė“, 1998 ir „Su grojančiom kraujo gėlėm“, 2004. 1998 metais jis pelnė Poetinio Druskininkų rudens premiją už geriausią metų poetinį debiutą.

### **Rudeninis**

tik girgždančios valtys žalsvi ratilai  
liepa rugpjūtis  
paskui laikas sustoja  
paskui minkštalūpė drėgmė pilna akmenų  
trūnijančių šakelių juodžemio  
paskui tik keletas  
dienų su nuskaidrėjimu – anties  
lipančios į krantą  
senutės nešančios malkas  
lesinamų paukščių  
rytmečio – pasaulis  
užkamšomų langų uždromų durų  
pasaulis įspraustas į fotografijas  
rūbus šukuosenas  
dienų juosta tuščiam kine  
tuščiam sapne  
pokalbiai  
giliai po vandeniui  
burbuliuojantys monologai  
dialogai gestikuliacijos –

norėčiau išgirsti  
matyt išdėliot po pasaulį  
visą savo atmintį  
norėčiau gyventi savo gyvenimą  
iš atminties ir savęs...  
galbūt amžinas ruduo įsimetęs

į mano sąmonę amžinas nykimas  
kurį vis mėginu pristabdyti  
pritildyti galbūt šita artėjanti tuštuma  
mano kūne mano potyriuos mieganti

aš taip tyliai  
taip nematamai gyvenu  
vis stengdamasis jos neišbudinti  
aš taip rudeniškai  
mokausi gyvent be gyvenimo  
gyventi ne iš savęs

**Gintaras Bleizgys**  
(Lithuania)

Gintaras Bleizgys, poet, translator, was born in 1975. He got masters degree of literature theory from Vilnius University in 1999. He worked in monthly magazine *Metai* and was Editor-in-Chief of culture weekly *Literatūra ir menas*. He published two collections of poetry and was awarded with Druskininkai Poetic Fall Prize for Poetic Debut in 1998.

**Autumn**

only creaking boats and dun circles on water  
July and August  
then time stops still  
then moistness with its tender lips, full of rocks  
rotting pieces of wood and fertile soil  
and then only a few days that give clear skies – and ducks  
that go to the shore and old ladies who carry firewood  
and birds who are being fed  
in the morning – the world  
of sealed windows and shut doors  
the world squeezed into photographs  
and clothes and hairstyles  
the band of days in an empty movie theatre  
in an empty dream  
conversations  
deep under water  
bubbling monologues

dialogues and gesticulation

I would like to hear  
and see and place around the world  
my whole memory  
I would like to live my life  
out of the memory and myself...  
maybe the eternal autumn has entered  
my conscience, the eternal perishing motion  
which I keep trying to hold  
and silence, maybe this approaching emptiness  
sleeps in my body and my experiences

I live so quietly  
and in such an invisible way  
I keep trying not to wake her up  
I am learning to live without  
a life – in the style of autumn  
to live not out of myself

---

\* \* \*

viskas buvo taip paprasta  
pažymėta žodžiais neišsakytais  
lūkuriavimu  
iki vėlumos  
lūkuriavimu  
pereinančiu į miegą  
atidėliojimais  
gyvenimas buvo  
tebėra  
toks paprastas  
iš nutylėjimų  
tramdomų nuojautų  
gyvenimas iš tramdomųjų marškinių

jis yra greitesnis už mane  
stipresnis sveikesnis  
gyvenimas paskui kurį nespėju  
atsilikdamas su kvailoka šypsena  
su nuoskauda



paliktųjų

\* \* \*

everything was so simple  
marked by words that were unsaid  
by waiting  
until late  
by lingering  
which turned into sleep  
by putting things off  
life was  
and still is  
so simple  
made of things unsaid  
and harnessed intuition  
a life out of a straitjacket

it is faster than I  
it is stronger and more healthy  
life with which I cannot catch up  
I lag behind with a daft smile  
with the pain  
of those who are abandoned

\* \* \*

sustojęs šalia suspausto takelio  
šalia kažin kieno trobos  
kažin kieno gyvenimo  
šuns skalijančio  
aiškiaregio šuns  
nujaučiančio  
kad visomis pasąmonės galiomis  
dabar stengiuosi prasibrauti  
prie svetimų  
minčių daiktų gyvenimų  
prie svetimo peizažo  
kad ryju jį kemšuosi

savo sielos terbon  
ir nėra kas pasipriešint galėtų  
vagių vaizdą ir laiką  
jausmus  
ir tik šuo  
tik skalijimas pereinantis į staugimą

slapta užkariauta  
prisijaukinta erdvė  
su nepaguodžiamo  
šuns staugimu

\* \* \*

I stop near a narrow path  
next to someone's house  
next to someone's life  
a dog who barks  
and a dog who sees the future  
the dog who feels  
that with all the power of the subconscious  
I try to get  
to someone else's  
thought and stuff and lives  
to someone else's landscape  
I swallow it and put it  
into the knapsack of my soul  
and there's no-one to resist me  
I'm stealing the vision and the time  
the feelings  
and there's only the dog  
and only the barking that becomes a growl

the secretly conquered  
and tamed space  
with the inconsolable  
growl of a dog

\* \* \*

vyriškis su kuriuo dabar kalbuosi  
krenkščiantis vyriškis  
paniurėlis  
pilnas praeties  
kurią taip įnirtingai  
dabar mėgina atkosėti  
išraut iš savo plaučių  
savo sąmonės  
šitas pasimetęs vyriškis  
uždusęs nuo kosulio  
šitas aš  
šitas traiškanotas pavidalas --- ---

\* \* \*

the man to whom I'm talking now  
a coughing man  
a gloomy man  
full of the past  
which she tries to spit out  
coughing so viciously  
to tear it out of his lungs  
and his mind  
this lost man  
who is choking on his cough  
this myself  
this crumbling shape --- ---

\* \* \*

pavasaris būdavo ilgas  
pilnas priemiesčių  
pilnas stotelių  
troleibusai vis nukrypavo  
nuo laidų  
ir vairuotojai  
morkviniai pirštiniuoti

vis išlipdavo į vakarą

ir tavo lūpos  
iš praeities  
ir akys  
iš pasaulio subyrėjusio  
akys kvepiančios duženom

aš vis išlipdavau  
į gyvenimą nenugyventą  
ir mūsų baimė  
buvo pilna priemiesčių

pavasaris būdavo iš praeities

nesutramdomas

\* \* \*

spring used to be long  
full of suburbs  
full of bus-stops  
the trolley-buses would forever stray  
off their cables  
and drivers  
with orange mittens  
would get out in the evening  
to put things right

and your lips  
from the past  
and eyes  
from the crumbling world  
eyes that smell of broken pieces

I would always climb out  
to a life that hasn't been lived  
and our fear  
was full of suburbs

the spring was out of the past

it could not be stopped

*Translated by Andrius Užkalnis*

**Алексей Алёхин**  
(Russia)

Alexei Alekhin, poet, prose writer, literary critic, one of pioneers of Russian *vers libre*, was born in 1949 in Moscow, he graduated from Moscow State University as a journalist. He established the first Russian poetry magazine *Arion* and works as Editor-in-Chief of it up to this time. His first underground book of poetry appeared in 1983. In recent times he published five more poetry books. His poetry and articles of literary and art critics and essays predominantly on problems and tendencies of contemporary Russian poetry are translated into German, English, French, Spanish and other languages.

#### ВЕЛОСИПЕД В ВИТРИНЕ СПОРТИВНОГО МАГАЗИНА

Никелированный рог его руля  
красиво изогнут,  
в ободке фонаря отражается улица,  
цепь масляниста,  
а лак и металл сверкают,  
и черны нетронутые асфальтом шины.

Его жаль,  
как выросшего в зоопарке зверя.

**Aleksej Aliochin**  
(Rusija)

Aleksejus Aliochinas, poetas, prozininkas, kritikas, vienas šiuolaikinio rusų verlibro pradininkų, gimė 1949 metais Maskvoje. Baigė MVU žurnalistikos fakultetą. 1993 metais pradėjo leisti pirmąjį rusų raštijos istorijoje poezijos žurnalą „Arion“, kurio redaktorius yra ligi šiol. Pirmąjį „undergroundinį“, poezijos rinkinį išleido 1983 metais. Pastaruoju metu išėjo dar penkios poezijos knygos. Jo poezija ir kritikos, menotyros straipsniai bei esė, skirti daugiausiai šiuolaikinės rusų poezijos

problemoms ir tendencijoms, buvo verčiami į vokiečių, anglų, prancūzų ir ispanų kalbas.

## DVIRATIS SPORTO PREKIŲ KRAUTUVĖS VITRINOJE

Nikeliuoti jo vairo ragai  
gražiai išsirieta,  
žibinto apvade atspindi gatvė,  
grandinė alyvuota,  
o lakas ir metalas švyti,  
ir juodos asfalto dar nelytėjusios padangos.

Gaila jo,  
kaip žvėries, išaugusio zoosode

## МИНОТАВР В ЛАБИРИНТЕ

Позорище семьи,  
несчастный урод Минотавр  
детство провел в отчимовом стаде.  
Усланный в деревню,  
полюбил там сверстников-телят и коров на лугу целующих траву, и  
выучился играть на рожке. Светлоголового пастушка с высохшей левой  
рукой, но с улыбкой веселой, порхавшей, как птичка, он потом вспоминал  
в Лабиринте  
Да, и был взят в Лабиринт против воли.

Принимал посетителей,  
почти терявших сознание при виде молодого управляющего в  
строгом синем костюме, но с начавшей рано лысеть рыжеватой бычьей  
башкой,  
вел бухгалтерию,  
пересчитывал в подвалах мешки с крашеной финикийской  
шерстью.

Никогда не ходил на обычные игры с быками.  
Зато вечерами читал,  
полюбив описание путешествий.  
И заметил как в коридорах при встрече бледнеют девушки из  
машбюро.

В отчаянье был по ночам в своем закутке,  
капитаны-лгуны с кораблей, приходивших на Крит за гончарным и  
вазописным товаром, и породили легенду, нерадивых матросов этим воем  
пугая.

Просился на пасеку жить одному, заботясь о пчелах, которым вид  
его безразличен,

но не был отпущен:

сослались на нужды делопроизводства, такого запутанного у нас в  
Лабиринте.

Выл и метался,

пачкая рукава о стены в гипсовых завитушках.

«Характер-то портится», – за спиной сокрушенно шептали.

Прошлой осенью,

когда прижало с планом по заготовкам, его сдали на бойню,

чтобы выплатить премию

самбисту Тесею, выступающему за область.

## MINOTAURAS LABIRINTE

Giminės gėda,

nelaimingas išgama Minotauras

vaikystę praleido patėvio bandoj.

Išsiųstas į kaimą,

pamilo ten veršiukus bendraamžius ir karves, pievoj bučiuojančias žolę, ir išmoko  
grot rageliu. Piemenėlį baltplaukį su nudžiūvusią kairiąja ranka, bet su šypsniu  
linksmu, it paukšteliu plazdenančiu, prisimindavo jis vėliau Labirinte

Taip, ir į Labirintą jis paimtas buvo prieš valią.

Priiminėjo lankytojus,

kone netenkančius sąmonės, vos išvysdavo jauną valdytoją griežtu mėlynu  
kostiumu, bet su anksti pradėjusia plikti jaučio makaule,

rūpinosi buhalterija,

perskaičiuodavo rūsiuose maišus su dažyta Finikijos vilna.

Niekad nesilankydavo įprastinėse bulių kautynėse.

Užtat vakarais skaitydavo,

žavėjos kelionių aprašymais.

Ir pastebėjo, kaip koridoriuos jį susitikusios blykšta sekretoriato merginos.

Kaukdavo iš nevilties naktimis savo irštvoj,

tie kapitonai melagiai iš laivų, kurie Kreton atplaukdavo prekių – amforų ir  
ištapytų vazų, ir sugalvojo legendą, gąsdindami tuo kaukimu nevėkšlas jūreivius.

. Prašėsi į kirtimvietę vienas gyvent atskirai, rūpintis bitėm, kurioms jo išvaizda būtų nė motais,  
tačiau jo neišleido:  
apeliuota buvo į poreikius verslo, kuris toks painus pas mus, Labirinte.  
Kaukė ir blaškė,  
išsibaltindamas užkaboriuose rankoves į gipso sienas.  
„Neina jo būdas į gerą“, už akių sielvartingai šnabždėjos.  
Aną rudenį,  
braškant paruošų planui, atidavė jį į skerdyklą,  
kad išmokėtų premiją  
imtynininkui Tesėjui, atstovaujančiam sritį varžybose.

## ТРАКТАТ О ДОСТОИНСТВАХ ТЕНИ

высохшая тень вдовы  
показывала мне желтый любительский снимок

он сидит за дощатым столом  
перед домом щитовой довоенной постройки с бельем на веревках  
пишет в толстую книгу  
а с локтя до земли свисает тяжелая тень

он писал:

«сладкая тень дыни»  
«ребенок беспечно играющий с тенью»  
«окаменевшая тень мамонта»  
«лохматая тень собаки бежит за уродливой тенью телеги  
рассыпая по обочине клочковатые тени лая»

«глупцы полагают тень кое-как заштопанной изнанкою света  
но быть может и вещи лишь заизвестковавшиеся оболочки теней вроде  
скорлуп обитателей моря»

«носатые тени дураков»  
«легкомысленные женские тени»

страница вырвана  
зато вклеено несколько новых из блокнота поменьше:

«окоченевшие зимние тени»



«хорошо отмытые весенние тени»  
«драгоценная узорчатая тень листвы и мраморной тонкой резьбы»  
«тропические тени столь густы что их можно намазывать на хлеб  
как варенье и подавать на завтрак»  
(этот листок слегка испачкан чем-то лиловым)  
«муравей с трудом тащит свою цепляющуюся за песчинки крошечную тень»

в бечевке крест-накрест тонкая пачка самодельных конвертов  
с пометками вроде:  
«тень тамариска (Tamarix). Старый Мерв»  
«тень журавлиного крыла (Grus antigone). Окрестности Кяхты»  
«тень паровоза серии «Э». Курск-Товарная»  
– с датами 1930-х годов  
совершенно пустые внутри

и снова из толстой тетради:

«я сказал им что никогда не стану (замазано тщательно несколько слов)  
беспомощную человеческую тень»

опять нехватка страниц  
и вклейка обрывка серой бумаги со следами карандаша:

«заполярные дни столь скудны что лишены даже чахлых теней»

и далее  
чуть изменившимся почерком с более крупными буквами:

«в Китае тень заставляют паясничать и плясать на канате»  
«вчера у меня плакал боксер изувечивший свою тень»

сотни страниц  
выписки ссылки пометы:  
«15 ярдов тончайшей малайской тени по 11 шиллингов 4 пенса за ярд  
(из личной бухгалтерской книги капитана Джона Ф., 1674)»

в отдельных папках  
счета железнодорожные билеты справки с отметками паспортных столов  
диплом на серебряную медаль ВДНХ 1963 года  
за оригинальную конструкцию раздвижных пляжных тентов

«изрытые ступнями тени пляжей»

так он писал бедняга  
уже больной

последний год не выбирался даже в библиотеку  
и только совершал обычный свой полуденный обход окрестных пустырей  
огибая скрипучие тени заборов

«старик прогуливает собственную тень»  
«голубые тени затопляют лунки следов на снегу  
как талая вода»

интересующимся  
могут быть предоставлены и другие материалы

или их тени

## TRAKTATAS APIE ŠEŠĖLIO PRIVALUMUS

sudžiūvęs našlės šešelis  
rodė man pageltusią mėgėjišką nuotrauką

sėdi jis už obliuoto stalo  
priešais skydinį prieškarinės statybos namą su skalbiniais ant virvių  
rašo į storą knygą  
o nuo alkūnės lig žemės karo sunkus šešelis

jis rašė:

„saldus moliūgo šešelis“  
„nerūpestingai su šešėliu žaidžiantis vaikas“  
„suakmenėjęs mamuto šešelis“  
„šuns kudlotas šešelis bėga paskui šlykštų vežimo šešėlį  
barstydamas šalikelėj šešelių lojančius kuokštus“

„kvailiai įsivaizduoja šešėlį tarsi kaip pakliuvo užlopytą šviesos išvirkščių pusę  
bet galbūt ir daiktai tik sukalkėję lukštai šešelių panašiai  
kaip jūros gyvūnų kiautai“

„ilganosiai šešeliai mulkių“  
„moterų lengvabūdžiai šešeliai“

išplėštas puslapis  
užtat keletas naujų įklijuota iš mažesnio bloknoto:

„suragėję žiemos šešėliai“  
„švariai nuplauti pavasariniai šešėliai“  
„prabangiai išmargintas šešėlis lajos ir marmuro subtilių raižinių“  
„tropiniai šešėliai tokie tiršti kad gali juos tepti ant duonos  
kaip uogienę ir valgyti pusryčiams“  
(šis lapelis kiek sutepliotas kažkuo violetiniu)  
„skruzdė įsirežusi tempia mažulytį savo šešėlį kliuvinėjančią už smiltelių“

plonas pluoštas kryžmai sudėtų virvele perrištų savadarbių vokų  
su pastabomis kaip antai:  
„tamarisko (Tamarix) šešėlis. Senasis Mervas“  
„gervės sparno (Grus antigone) šešėlis. Kriachtos apylinkės“  
„šešėlis garvežio (serija „E“). Kurskas – Prekių stotis“  
– su 1930-ųjų metų datomis  
viduje visiškai tušti

tada vėl iš storojo sąsiuvinio:  
„aš jiems pasakiau kad niekada nebandysiu (kruopščiai užbraukyta keletas žodžių)  
bejėgį žmogaus šešėlį“

vėl trūksta lapų  
ir įklijuota pilko popieriaus skiautė su pieštuko įrašo liekanom:

„dienos už poliarinio rato tokios vargingos kad neturi net skurdžiausio šešėlio“  
ir toliau  
kiek kitokia rašysena stambesnėm raidėm:

„Kinijoje šešėlį priverčia darkytis ir šokti ant lyno“  
„mano bokseris vakar verkė susižalojęs savo šešėlį“

šimtai puslapių  
išrašai nuorodos pastabos:  
„15 jardų ploniausio malajų šešėlio po 11 šilingų 4 pensus už jardą  
(iš kapitono Džono F. asmeninės buhalterinės knygos, 1674)“

atskiruose aplankuose  
sąskaitos geležinkelio bilietai pažymos su pasų stalų atžymom  
1963 metų LŪPP sidabro medalio diplomas

už originalią kilnojamų pliažo tentų konstrukciją

„išrausti pakopomis pliažų šešėliai“

taip jis rašė nabagas  
jau sirgdamas

paskutiniaisiais metais neišsiruošdavo net bibliotekon  
vien tik kaip buvo įpratęs vidurdienį dar apeidavo savo apylinkės dykvietes  
aplenkdamas girgždančius šešėlius tvorų

„senis išvedė pasivaikščioti savo šešėlį“  
„žydri šešėliai pripildo pėdų duobutes sniege  
lyg pažliugęs vanduo“

besidomintiems  
gali būt pateikti ir kiti dokumentai

arba jų šešėliai

## ТОРЖЕСТВО

нищие боги Индии босиком  
церемонные китайские боги мерно покачивающие веерами  
пьяницы бабники и драчуны с Олимпа в гремящих медных сандалиях  
начитанный бог евреев с заложенной пальцем газетой  
и желчный католический в золотом пенсне  
съезжаясь из «Президент-отеля»  
заполняют президиум и ложи Большого театра

публика пахнет духами  
сверяет по пригласительным билетам места  
листает программки

осанистый как банщик православный бог  
демократично беседует в проходе партера с мэром Москвы  
о строительстве Храма

задерживается представитель аллаха: говорят на таможне

над сценой приветственный лозунг с досадно обвисшим углом:

«Да здравствует 2000-летие со дня рождения Иисуса Хрис...»

виновник торжества  
в плохо сидящем сером костюме от «Большевички»  
и галстук завязан коротковато  
смущенно кивает через оркестровую яму входящим  
еле слышно отвечая на поздравления знакомых:

– Спасибо, Понтий...

## IŠKILMĖS

nuskurę indų dievai basomis  
ceremoningi kinų dievai ritmingai vėduoklėm mojuojantys  
girtuokliai mergiškai ir mušeikos iš Olimpo su žlegančiais vario sandalais  
apsiskaitėlis žydų dievas su pirštu tarp laikraščio lapų  
ir tulžingasai katalikų su aukso pensnė  
suvažiuoja iš viešbučio „President“  
ir užpildo prezidiumą ir ložes Didžiajam teatre

kvepalais dvelkianti publika  
užima savo vietas nurodytas pakvietimuose  
varto programėles  
stačiatikių dievas stuomeningas kaip pirtininkas  
su Maskvos meru demokratiškai šnekučiuojasi partery  
apie Šventovės statybą

vėluoja alacho atstovas: sako užtruko prie muitinės

sveikinimo lozungas kabo virš scenos su apmaudžiai nukarusiu krašteliu:  
„Tegyvuoją 2000-tosios Jėzaus Kristaus gimimo meti..“

iškilmių kaltininkas  
prastai gulančiu „Bolševikės“ fabriko pilku kostiumu  
ir kaklaraištis parištas kiek per trumpai  
per orkestro duobę sutrikęs linksi įeinantiems  
vos girdimai atsakinėdamas į pažįstamų sveikinimus:

– Ačiū, Poncijau, ačiū...

Vertė Antanas A. Jonynas

**Kazimierz Brakoniecki**  
**(Poland)**

Kazimierz Brakoniecki, poet, prose writer, translator (from French), book critic, was born in 1952. He graduated and post-graduated from the Warsaw University. He published over twenty books, including poetry, short prose, translations, literary anthologies, essays. He is co-founder of the cultural organization "Borussia" (Olsztyn) and was the first editor (1991-1997) of the journal *Borussia* devoted on the culture and history of his native Warmia and Mazuria and old Prussia. Among other awards, he won the *Kultura* Jerzy Giedroyc Prize in Paris (1996) as the chief-editor of *Borussia*. He is the director of regional Polish-French Center in Olsztyn since 1995.

**List do Allena Ginsberga 1926 – 1986**

1.

Mieszkam na ziemi na której spotkali się ludzie z różnych stron  
wieją długie wiatry wywiewają stąd cierpienie na zewnątrz  
wypłukują z kruszcu dobra wąskie jeziora pagórki i lasy  
jestem tutaj stale przyglądając się narodzinom i śmierci  
*My chcemy Boga my poddani mein Gott kadysz kadysz*  
w dzieciństwie wbiegałem do katedry jak do przebitej dłoni  
która wystawała zapomniana z płaskiej jak śmierć ziemi  
wizje na wprost pękającego słońca oko pełne krwi  
kora nieba w natchnieniu zimne porywy powietrzne  
gdaczące nad źródłem olszyny ślizgająca się rynna dnia  
kiwanie się obłoków w ławce rozkwitanie skórek płci  
pobiegnę w poranku zachłystując się słowami deszczu

Telewizyjna lawa sprasowane zegarki spiłowane szkoły  
wzniesiona gazetowa wieża z ocembrowaną podobizną pustki  
knot kreta błysk jaskółki i cichoprędkie kopczyk w powietrzu  
lasów rozbiegane kosmyki podchody pod wodnistym niebem  
rower oparty o jabłoń ze złamaną nogą przestrzeni  
wizje w kolumnie w drewnie w cieple  
rosną kości moje odcisnę w epoce swój ślad  
*My chcemy Boga my poddani on naszym panem kadysz kadysz*  
śmierć modli się za nami

ona naszym panem  
niewidzialnym

2.

Z przeszłości poza obrazami nie pozostaje już nic  
zdumiewa mnie to że powoli i ja codziennie ginę  
ubywa mnie i niedostrzegalnie zmieniam się w twardą grudę  
którą kiedyś po raz ostatni rzucę w grób słońca  
Bezlitosne piękno młodości błędzące w upojeniu  
i ja byłem młody moja skóra nocą wydawała dźwięk  
Allenie Ginsbergu urodzony w 1926 jak mój ojciec  
zdumiewa mnie to że mógłbym być twoim synem  
to przerażające bo dzielą nas inna historia inny świat  
inne doświadczenie zbrodni niewinności i oczyszczenia  
nie ogarniam umysłem tej historycznej apokalipsy  
pomiędzy tobą i moim ojcem jest to nienawiść biologiczna  
tak tylko można dzielić świat na dzień i noc ciało i duszę  
Nie mogę się z tym pogodzić że żyję jakbym umierał wstecz  
jakbym witał i żegnał skazany na schyłkową wiedzę i kraj  
patrzac na mijające mnie inne kontynenty bólu prawdy łaknienia  
na inne ziemie wzruszeń uwolnione od poniżeń i powstań  
Allenie nie mógłbyś być moim ojcem

3.

Światło przychodzi i odchodzi puste  
i mój dom przestaje w mojej krwi świecić  
tutaj pozostawiłem na ścianie krzyczącą dłoń  
na książce rdzawy sakrament  
i znikąd wzbiera dzika bezmyślna pamięć  
światło przychodzi i odchodzi puste

Moja nienawiść rodzinna  
bezustna kołująca w historii śmierć  
którą można jeść pić do zdradzonego końca  
tutaj byłem ja tutaj jest przewrócona ojczyzna  
warstwy siły przemocy warstwy ciemności  
które kiedyś odkopane przestaną świecić  
światło przychodzi i odchodzi puste  
nienawiść spiętrza mgliste wnętrzości godzin  
ogień lawa zapomnienia Warmia Polska

4.

Amerykańskie przedmieścia z syczącą autostradą snu  
domki w zgniłozielonych skorupach pod którymi morze  
rozdrapuje krzaczaste ranki biel pustka i biel  
termometry przemysłu rzeźni reaktorów laboratoriów  
tłumy emigrantów z żółtymi i czerwonymi gwiazdami  
niebo o świetle piecze i jest tak łagodne że zerwać można  
z jego wargi oszronioną skórę i wtedy lśni Bóg  
Pacyfik Atlantyk równiny rozciągniętego przelyku  
ludzie na drogach w ciężarówkach rowach platformach  
pióropusze fabryk banków stosów sekt prerii i kanionów  
Ludzie idąc śpiewają Allenie należą do siebie  
i ty należysz i twoja matka do siebie twój kraj  
jest kluczem leżącym na skalistym parapecie  
w skokach zmieniającego się wieloramiennie światła  
Wołam do ciebie przez tysiące kilometrów Allenie  
oświeć mnie czarny księżyc przedmioty w nim drżą  
twoja schizofrenia twoja poezja niezgoda twój łatwy bunt  
twoje pochodzenie religie wreszcie homoseksualizm  
należą do ciebie jesteś wolny pijesz życie  
z czarodziejskiego kociołka w którym i moja śpi krew  
zielona krew nie ukojonych skończonością bytu  
Allenie twoja miłość do świata twój gniew i obłęd  
twój płacz obcy w kawiarni na Krakowskim Przedmieściu  
którego nikt wtedy nie zrozumiał łyzy rzeczy liści i krwi  
łyzy fizyczności tej łagodnej mocy oddawania się światom  
najbliższym które tak raptownie giną w głuchym  
słowiańskim słońcu

Słonecznik w M – 3 w ustach partii w biurze podróży  
słonecznik strach na wróble który marzy o nowym świecie  
słonecznik ja zakładający na telewizor tęczową szybkę  
pod czujnym okiem ortalionowych dorosłych  
słonecznik ja jedzący szczaw buraki cukrowe kapustę  
nurkujący w pogoni za płótką w rozbryzgach nocy  
słonecznik ja opowiadający bratu niezgrabne bajki  
o wędrówkach w skwarze w łodzi w błyszczących czeluściach  
słonecznik pod jeziorem w łusce opalenizny w ziarnie  
w króliku stroszącym uszy w krecim kopczyku  
słonecznik na ekranie w ucieczce w ułudę i nudę



słonecznik ja oglądający dziób morza pancerne seriale  
słonecznik ja w domu pałacy ponemieckie sprzęty  
w płaczu mojej babki w zjadliwym uśmiechu urzędów  
Nowy Jork Kalifornia Olsztyn Wilno Poryte Tałuć  
wizje wtajemniczenia gładkość i obłęd chłopcy i narkotyki  
pragnienia mają to do siebie że powracają nago  
pochody transparenty Pentagon Vietnam Francja Indie  
mystyk fizyczności ciało jest słowem i kluczem  
Allenie jestem wzruszony

5.

To było w 65 roku miałem 13 lat  
wybiegłem na klatkę schodową szukając ratunku  
maltretowany przez ojca  
i nie miałem dokąd pójść  
naprzeciw rodzina Reichów  
jak ja mogę pójść do Niemców  
ze skargą na polskiego ojca  
na dole Warmiacy nie mogłem i tam zbiec  
jak ja im wytłumaczę  
że polskie dziecko jest bite  
przez polskiego ojca  
to nie do opowiedzenia  
to była pierwsza własna lekcja historii  
niezależnego myślenia  
to nie do opowiedzenia  
Oni żyli wspaniale na podwórku byliśmy razem  
ale rodziców mieli tylko oni  
prawdziwych ojców i prawdziwe matki  
zazdrościliśmy im ojców  
my nie mieliśmy ojców  
ci byli metodycznie od wojny zabijani  
legendą karierą obojętnością i zniechęceniem  
bełkotali w wódce ortalionach telewizorach karach  
w wodach płodowych nicości  
słuchając Wolnej Europy na zawsze umarli  
bełkotali w trocinach własnych wymiocin  
w kratkach białego umysłu dumni i zgnili  
wreszcie wolni od siebie  
od przyszłości

6.

Kim byłbym będąc synem Allena Ginsberga  
homoseksualisty poety mistyka ciała i oddechu  
kim jestem będąc synem Jana Brakonieckiego  
akowca emeryta despoty ofiary polskiej historii  
mającego nadzieję na nie wiadomo już co  
urodzeni w tym samym roku miesiącu na innych kontynentach  
unoszeni są tym samym prawem siły i nicości  
głodu i miłości dobra i zła  
oddzieleni życiem i śmiercią  
znakiem wolności i przestrzeni  
odejdą w dobrotliwą ciemność

7.

Moją matką jest śmierć  
przywołuje mnie do siebie  
w nocy dotyka genitaliów  
w dzień opływa jak obłok  
patrzy moimi oczami  
słucha moimi uszami  
mówi moim językiem  
moją matką jest śmierć  
uczę ją nowego życia  
nie mówię nie widzę nie słucham

8.

Już jestem sobą niczego nie pragnę  
teraz sam jestem ojcem  
śmierć we mnie nie dla mnie pracuje

## Kazimierz Brakoniecki

(Lenkija)

Kazimierz Brakoniecki, poetas, prozininkas, vertėjas (iš prancūzų kalbos), literatūros kritikas, gimė 1952 metais, baigė Varšuvos universitetą, yra išleidęs virš 20 knygų, įskaitant poeziją, apsakymus, vertimus, literatūros antologijas, esė. Jis yra vienas kultūrinės organizacijos „Borussia“ (Olštinas) steigėjų ir pirmasis žurnalo „Borussia“, skirto jo gimtosios Varmijos, Mozūrijos ir senosios Prūsijos kultūrai bei istorijai, redaktorius (1991-1997). Be kitų apdovanojimų 1996 metais Paryžiuje jis yra pelnęs Jerzio Giedroico premiją. Nuo 1995 metų jis dirba regioninio Lenkų-prancūzų centro Olštine direktorium.

## Laiškas Allenui Ginsbergui 1926-1986

### 1.

Žemėj aš gyvenu kur susiję žmonės iš įvairių šalių  
ūžauja vėjai be atvangos kančią išgena lauk  
išplauna iš gėrio rūdos siaurus ežerus kalvas miškus  
esu čia nuolat gimimą ir mirtį stebėdamas  
*Mes norim Dievo mes nuolankūs mein Gott kaddish kaddish*  
vaikystėje į katedrą įbėgdavau lyg į pervertą delną  
kurs kyšojo užmirštas iš plokščios lyg mirtis žemės  
sprogstančios saulės kraujais paplūdusios akies vizijos  
dangaus įkvėpta žievė šalti oro gūšiai  
kudakuojantys prie šaltinio alksnyne dienos latakas slidus  
debesų lingavimas suole lyties odelių žydėjimas  
išbėgsiu rytą springdamas žodžių lietum

Televizijos magma išlyginti laikrodžiai nupjautos mokyklos  
iškeltas laikraščių bokštas su sutvirtintu tuštumos vaizdu  
kurmio dagtis kregždės žybtelėjimas ir greitas tylus dūmelis ore  
miškų išsilakstę kuokštai srautai po vandeningu dangum  
į obelį atremtas dviratis su nulūžusia kojele  
mano kaulai auga pėdsakas liks epochoj  
*Mes šaukiamės Dievo mes nuolankūs jis mūsų viešpats kaddish kaddish*  
mirtis meldžiasi su mumis  
ji mums viešpatauja  
nematoma

## 2.

Iš praeities vaizdiniai belieka vien jie  
mane stulbina tai kad ir aš pamažu kas dieną nykstu  
mažėja manęs nepastebimai virstu į kietą grumstą  
kurį kažkada paskutinįkart sviesiu į saulės karstą  
Negailestingas jaunatvės groži klajojantis apsvaigime  
ir aš buvau jaunas oda mano naktį skambėjo  
Allenai Ginsbergai gimęs tais pat 1926 metais kaip mano tėvas  
negaliu patikėti galėjęs būti tavo sūnus tai stulbina  
nes mus skiria skirtinga istorija ir pasaulis  
skirtinga nusikaltimo nekaltumo ir apsisvalymo patirtis  
protu aprėpt negaliu tos istorinės apokalipsės  
tarp tavęs ir manojo tėvo biologinė neapykanta  
taip tegalima skirstyt pasaulį į dieną ir naktį į kūną ir sielą  
Negaliu susitaikyti kad gyvenu tarsi mirčiau nuolat  
lyg sveikinčiaus ir atsisveikinčiau pasmerktas kraštui ydingam žinojimui  
žvelgdamas į kitus pro šalį skriejančius skausmo tiesos troškimų žemynus  
į kitas jausmų žemes išlaisvintas nuo pažeminimų ir sukilimų  
Allenai negalėtumei būti man tėvas

## 3.

Šviesa ateina ir išeina tuščia  
ir mano namas nustoja šviesti kraujyje mano  
čia palikau ant sienos klykiantį delną  
surūdijusį sakramentą ant knygos  
iš niekur tvenkiasi atmintis laukinė bemintė  
šviesa ateina ir išeina tuščia

Mano neapykanta prigimtinė  
ratus istorijoj sukanti belūpė mirtis  
kurią galima gerti valgyti lig pabaigos nusakytos  
čia buvau aš čia pargriauta tėvynė  
klodai jėgos ir prievartos klodai tamsybės  
kurie kada nors atkasti daugiau nebešvies  
šviesa ateina ir išeina tuščia  
neapykanta užgriozdina valandų ertmes  
ugnis lava užmarštis Varmija Lenkija

## 4.

Amerikos priemiesčiai su šnypščiančiais sapnų greitkeliais  
nameliai pelėsių žalumo lukštuose po kuriais jūros  
ištaškyti dantyti rytmečiai baltuma tuštuma baltuma  
pramonės termometrai reaktorių laboratorijų skerdyklos  
minios imigrantų su geltonomis ir raudonomis žvaigždėmis  
dangus saulėtekio kepina taip ramu jog nuo lūpų jo galima  
nuplėšti šerkšnotą odele ir spindi jau Dievas  
Ramusis Atlantas ištemptos stemplės lygumos  
žmonės keliuos sunkvežimiuos kanaluos peronuose  
bankų, kanjonų, reaktorių, prerijų ir fabrikų pliumaže  
Žmonės dainuojantys eidami sau priklauso Allenai  
ir tu ir motina tavo priklausote sau tavo kraštas  
tai raktas gulįs ant uolingos palangės  
visom kryptim šokinėjant besikeičiančiai šviesai  
Šaukiuosi tavęs per tūkstančius kilometrų Allenai  
mane apšviečia juodas mėnuo jam virpa daiktai  
tavo šizofrenija tavo poezija nesitaikstymas lengvas maištas  
tavo kilmė religija pagaliau homoseksualizmas  
priklauso tau esi laisvas geri gyvenimą  
iš stebuklingo puodelio kuriam ir mano miegantis kraujas  
žalias kraujas tų neraminamų būties baigtinumo  
Allenai tavo meilė pasaulis tavo pyktis ir beprotybė  
tavo verksmas toks svetimas Krokuvos Priemiesčio kavinėje  
kurio niekas tuomet nesuprato daiktų lapų ir kraujo ašaros  
tos švelnios jėgos fiziškumo ašaros leidžiančios atsiduot artimiausiems  
pasauliams kurie taip staigiai nyksta kurčioj  
slaviškoj saulėj

Saulėgrąža trijų kambarių bute partijos lūpose kelionių biure  
saulėgrąža baidyklė žvirbliams svajojanti apie pasaulį naują  
saulėgrąža aš ant televizoriaus dedantis vaivorykštinį langelį  
stebint jautriai boloninių senių akiai  
saulėgrąža aš valgantis rūgštynes barščius cukrinius runkelius  
neriantis paskui kuoją nakties pursluose  
saulėgrąža aš broliui sekantis negrabias istorijas  
apie keliones moliūge lede ar švytinčiose nasruose  
saulėgrąža paežerėje odoj besineriančioj grūde  
triušyje stacionis ausimis kurmiarausyje  
saulėgrąža ekrane pabėgime į nuobodulį ir apgaulinga vylių  
saulėgrąža aš stebintis jūros snapą serialus apie karą  
saulėgrąža aš namie deginantis rakandus vokiškus  
mano senelės raudoj piktame kontorų juoke

Niujorkas Kalifornija Olštinas Vilnius Porytai Talucziai  
išventinimo vizijos glotnumas ir pamišimas berniukai ir narkotikai  
geidulių esmė ta jog jie grįžta nuogi  
demonstracijos transparantai Pentagonas Vietnamas Prancūzija Indija  
fiziškumo mistikas kūnas tai žodis ir raktas  
Allenai aš sujaudintas

## 5.

Tai nutiko 65 metais man buvo 13  
mušamas tėvo išbėgau  
į laiptinę ieškoti pagalbos  
ir neturėjau kur eiti  
priešais Reichų šeimyną  
negalėjau eiti pas vokiečius  
skūstis tėvu lenku  
apačioje varmiškai ir ten negalėjau nubėgti  
kaip jiems išaiškinsiu  
kad lenkas tėvas muša lenką vaiką  
tai nepapasakojama  
tokia buvo pirmoji tikra istorijos  
savarankiško mąstymo pamoka  
tai nepapasakojama  
Jie puikiai gyveno kieme kartu žaisdavom  
nors tėvus turėjo tik jie  
tikrus tėvus ir tikras motinas  
mes jų neturėjom  
mūsų po karo buvo metodiškai užmušinėjami  
legenda karjera abejingumu apatija  
vapaliojo degtinėj bolonkėse televizoriuose bausmėse  
vaisinimosi menkystės vandenyse  
klausydamiesi Laisvosios Europos amžinai numirę  
burbuliavo savo vėmalų pjuvenose  
už nubalusio proto grotų išdidūs supuvę  
pagaliau laisvi nuo savęs  
ir nuo ateities

## 6.

Kas aš būčiau jei būčiau sūnus Alleno Ginsbergo  
homoseksualo poeto kvėpavimo ir kūno mistiko  
kas esu kai esu sūnus Jano Brakonieckio

AK kareivio pensininko despoto lenkų istorijos aukos  
besiviliančio jau nebežinia ko  
tais pačiais gimę metais ir mėnesį tik skirtinguose kontinentuose  
yra pasikėlę pagal tą pačią jėgos – tuštumos  
alkio ir meilės gėrio ir blogio teisę  
atskirti gyvenimo ir mirties  
erdvės ir laisvės ženklą  
išeis į prielankią tamsą

7.

Mirtis yra mano motina  
kviečiasi pas save  
naktį liečiasi prie genitalijų  
lyg debesis dieną pranyksta  
žiūri mano akim  
klauso mano ausim  
kalba mano liežuviu  
mirtis yra mano motina  
mokau ją naujo gyvenimo  
nekalbu nematau neklausau

8.

Esu jau savim netrokštu nieko  
pats tapau tėvu  
mirtis manyje ne man darbuojas

Vertė Diana Grintalis

СИЛВИЯ ЧОЛЕВА  
(Bulgaria)

Silvia Choleva, poetess, essayist, journalist, was born in 1959 in Sophia, she studied Bulgarian philology at the St. Kliment Orchidski University. Her first poetry collection was awarded with Southern Spring Prize. It was followed by three more collections of poems and a book of travel essays. Since 1998 she publishes together with poet and playwright I. Trifonov magazine of contemporary Bulgarian literature *Season*, writes articles about culture, book reviews in the magazine *The Egoist*, works in Bulgarian National Radio.

Привечер.  
В селското мълчание само  
гласовете на щурци:  
От едната страна на бабите.  
От другата – на децата.

**Silvija Čoleva**  
(Bulgarija)

Silvija Čoleva, poetė, eseistė, žurnalistė, gimė 1959 metais Sofijoje, „Sv. Kliment Ochridski“ universitete baigė bulgarų filologiją. Pirmoji jos eilėraščių knyga „Kurčnebylių vaikas“ (1993) pelnė *Pietų pavasario* premiją. Po to išleido dar tris poezijos ir vieną kelionių apybraižų knygą. Nuo 1998 m. ji drauge su poetu bei dramaturgu I. Trifonovu leidžia šiuolaikinės bulgarų literatūros žurnalą „Sezonas“, skelbia straipsnius apie kultūrą, veda rubriką apie knygas žurnale „Egoistas“, dirba redaktore Bulgarijos nacionaliniame radijuje, veda laidas apie literatūrą ir kultūrą.

Pavakarys.  
Kaimo tyloj tik  
svirplių balsai:  
Šičia – bobučių.  
Atokiau – vaikų.

**Разглеждам.**  
Как побелява косъмът  
от основата към края  
от края към основата  
Докато стане бял без остатък  
Целият

**Žiūrinėju.**  
Kaip žyla plaukas  
nuo šaknies iki galiuko  
nuo galiuko iki šaknies  
Kol tampa baltut baltutėlis  
Visas



## **Сънят побеждава**

*тялото ритмично потрепва както като правиш любов  
както като пътуваш с влак бавно все по бързо  
нищо да не мислиш победата ето я на крачка*  
Еугениус Алишанка

Един час следобед  
подарен на съня  
Сегашното и бъдещето  
равни по времетраене  
Миналото  
само няколко момента:

Пътуване в проливен дъжд

Обидата и извинението  
еднакво болезнени

Телефонът с гласа  
с мълчанието

В стаята светят  
свещта и телата

Това което казва другият  
когато знае че го лъжат

Това което казва докато  
прави любов  
и думите след

Как използваме първо езика  
а после зъбите

Правото  
на границата на събуждането  
да си признаем  
слабостта

***Miegas nugali***

*kūnas ritmingai juda kaip mylintis  
kaip važiuojant traukiniu lėtai vis greičiau  
nieko negalvoti pergalė čia pat*  
Eugenijus Ališanka

Viena popietės valanda  
padovanota miegui  
Dabartis ir ateitis lygiavertės pagal trukmę  
Praeitis  
tik keli akimirksniai:

Keliavimas liūty

Nuoskauda ir atsiprašymas  
vienodai sopulingi

Telefonas turintis balsą  
tylėjimą irgi

Kambary spingso  
žvakė ir kūnai

Tai ką sako kitas  
kai žino jog yra apgaunamas

Tai ką sako  
mylėdamasis  
ir žodžiai tarti po to

Kaip pirma panaudojame liežuvį  
paskui dantis

Teisė  
ant nubudimo ribos  
pripažinti  
savo silpnybę

Оказва се всичко може да се понесе  
дори загубата на любовта

това постепенно  
но неотклонно отмиране  
на чувствата на страстта  
успокояване на вълненията  
свеждане на желанията  
до най-необходимото.  
Оказва се тялото  
този троянски кон  
този проход към бездната  
част по част те предава  
и си длъжна да го търпиш  
да се поддържаш  
да боядисваш косата си  
сякаш остаряването е недостойно  
и за едни е мъдрост  
но за повечето  
оглупяване  
Оказва се  
това което ти бях приготвила  
ще го получи друг

Pasirodo viską galima išverti  
net meilės netektį  
tai laipsniškas  
bet neišvengiamas jausmų  
ir aistros sunykimas  
jaudulio nugesinimas  
troškimų suvedimas  
iki būtiniausių.  
Pasirodo kūnas  
tas Trojos arklys  
ta perėja į prarają  
išduoda tave dalimis  
ir privalai tai iškęsti  
laikytis  
dažytis plaukus  
lyg senti būtų gėdinga  
vieniems – tai išmintis  
bet daugumai  
nukvailėjimas

Pasirodo  
tai ką buvau suruošus tau  
atsiims kitas

## КАРТИЧКИ

### от Берлин

*“Мила ми, бъдещето винаги има алтернативи...  
Днес бях на голям гей-парад тук и сериозно се  
замислих върху статута си... Когато красиви,  
фантастично облечени и с прекрасни тела мъже  
се целуват с премрежен поглед и крещят “Да  
живее любовта!” – това е повече от автентично.  
Та така. Да живее любовта! Прегръщам те.”*

### *Tea-Time*

Какво сме се загрижили за децата за възрастните  
за TV войната за мириса на кръв под прозореца  
за своето отминаващо край вратата настояще  
промени в климата глад наводнение и пожар някъде другаде  
не е ли зле прикритото безразличие  
възможност  
да се озовем на подходящо място  
в пълнотата  
на следобедния чай  
с четене на стихове или просто откъс от сантиментален роман  
иронични усмивки ръкавици върху артритните пръсти порцелан  
четири старици около плюшената покривка на рози светът е далече  
неангажиращите разговори  
под черните шапки на орисници се таи нечие бъдеще  
по добродушните им погледи можем да отгатнем  
липсата на справедливост  
безсилието и надеждата с които се уповаваме на Бог  
и  
спокойно да приемем себе си  
ей там  
старите жени  
седнали пред къщите  
чакат да мине

посрещат я и я изпращат  
смъртта

## ATVIRUKAI

### *iš Berlyno*

*“Miełoji, ateitis visuomet turi alternatyvų... Šiandien buvau  
didžiuliamė gėjų parade ir rimtai susimąsčiau apie savo statusą...  
Kai gražūs, fantastiškai apsirengę ir nuostabius kūnus turintys  
vyrai bučiuojasi primerktomis akimis ir šaukia: “Tegyvuoja  
meilė!” – tai labiau nei autentiška. Taigi. Tegyvuoja meilė!  
Apkabinu tave.”*

### *Tea-time*

Ko dabar susirūpinome dėl vaikų dėl suaugusių  
dėl TV karo dėl kraujo kvapo po langu  
dėl savo pro duris išeinančios dabarties  
klimato pokyčiai badas potvynis ir gaisras kažkur kitur  
ar tai nėra prastai pridengtas abejingumas  
galimybė  
atsidurti tinkamoj vietoj  
popiečio arbatos  
pilnatvėj  
skaitant eilėraščius arba tiesiog sentimentalus romano ištrauką  
ironiški šypsniai pirštinės ant artritiškų pirštų porcelianas  
keturios senukės prie pliušinės staltiesės su rožėmis pasaulis nutolęs  
neįpareigojantys pokalbiai  
po juodom seserų parkų kepurėm slypi kažkieno ateitis  
jų geraširdiškuose žvilgsniuose galima įžvelgti  
teisingumo stoką  
bejėgiškumą ir viltį šitaip kliaujamės Dievu  
ir  
ramiai priimame save  
štai ten  
senyvos moterys  
susėdusios prie namo  
laukia kol ji priartės  
jos pasitinka ir išlydi  
mirtį

*от Литва*

*Този път ти пратя късче от  
зимния Вилнюс.*

***Базилика Св.Вартоломей 18-19 в.***

Няма да те оставя  
в тази ледена стая  
беззащитен  
смутен  
след раздялата  
едвам се прокрадва слънце  
едвам свети лампата

ще пренеса внимателно  
частите на цялата композиция  
ще те запазя  
все така усмихнат  
и хладен  
чудесен на стената

*iš Lietuvos*

*Šį kartą tau siunčiu gabalėlį  
žeminio Vilniaus.*

***Šv. Baltramiejaus bazilika XVIII-XIX a.***

Nepaliksiu tavęs  
šiame žvarbiame kambary  
beginklį  
sumišusio  
po išsiskyrimo  
vos prasiskverbia saulė  
vos švykso lempa

atsargiai pernešiu  
visas kompozicijos dalis  
išsaugosiu tave  
tokį besišypsantį  
šaltą  
ir nuostabų ant sienos

*от Торонто*

*“Това ще е поредната Коледа далеч от дома за мен.  
Колко хубаво е да се чувстваш част от нещо по-голямо...”*

### **Evergreen**

Някъва стара поздравителна картичка  
случайно попаднала между две книги  
пратена от другата половина на кълбото  
за Рождество както и за Новата 2003  
чувства и пожелания  
отправени толкова отдавна  
всъщност само преди година  
но сякаш преди векове  
за друга жена  
за друг мъж  
не за тези двамата  
които току що купиха  
парче прясно месо  
за тържествената вечеря  
а то сега лежи между тях  
още със следи от ножовете  
още трептящо от живот  
с дъх на вкусни подправки  
и те вдишват миризмата му  
и те разбират  
че вдишват смъртта  
че началото през декември началото ѝ през декември  
е обречено на край през април края ѝ през април

Днес това е без значение  
тъй като двамата ще стоят отново  
така година след година  
още ще стоят  
но то няма нищо общо с картичката  
върху която оранжевите птици на деня  
и сините птици на нощта  
летят едни срещу други

към коледното дърво в средата

***Iš Toronto***

*„Štai eilinės mano Kalėdos toli nuo namų.  
Gera jaustis kažko didelio dalimi...“*

***Evergreen***

Kažkoks senas atvirukas su pasveikinimu  
atsitiktinai pakliuvęs tarp dviejų knygų  
siųstas iš kito žemės pusrutulio  
Kalėdų ir Naujųjų 2003 metų proga  
jausmai ir palinkėjimai  
išsiųsti taip seniai  
iš tiesų vos prieš metus  
bet sakytum prieš amžius  
kitai moteriai  
kitam vyrui  
ne šitiems dviems  
kurie ką tik nusipirko  
gabalą šviežios mėsos  
iškilmingai vakarienei  
jis guli dabar tarp jų  
dar su peilių žymėm  
dar pulsuojantis gyvybe  
su gardžių prieskonių kvapu  
jie įkvepia šį aromatą  
ir suvokia  
jog įkvepia mirtį  
jog pradžia gruodyje jos pradžia gruody  
pasmerkta galui balandyje jos galas balandy

Šiandien tai neturi reikšmės  
nes tiedu vėl stovės taip  
metų metais  
vis stovės  
bet tai neturi nieko bendro su atviruku  
ant kurio oranžiniai dienos  
ir mėlyni nakties paukščiai  
skrieja vieni į kitus  
link kalėdinės eglės tarp jų



Vertė Laima Masytė

**Craig Czury**  
(USA)

Craig Czury, poet, promoter of poetry, was born in 1951 and grew up in the U.S. coal-mining region of northeastern Pennsylvania. The author of eleven books of poetry and editor of an anthology of prison poets, Czury works as a poet in schools, prisons, mental institutions and community centers throughout the U.S., Lithuania, Northern Ireland, Argentina and Russia. Translated into Lithuanian by E. Ališanka, M. Burokas, and K. Platelis his poems have been published in the almanac *Poezijos Pavasaris '99*, and culture press. His book, *Angliavaizdis*, is available from *Vario Burnos*. Craig Czury lives in Reading, Pennsylvania with the poet Heather Thomas.  
[www.poet-in-education.com](http://www.poet-in-education.com)

**IN MY COUNTRY**

**In My Country**

we play a game with books like dominoes  
spread out on the floor  
you arrange one behind or alongside another  
i arrange one  
we take turns and ponder  
until each book together forms letters of the alphabet  
until no book is left to play  
we discover words

**Craig Czury**  
(JAV)

Craigas Czury'is, poetas, poezijos propaguotojas, gimė 1951 metais ir užaugo Šiaurės Pensilvanijoje, anglies kasyklų regione. Jis yra išleidęs 11 poezijos knygų ir kalinių poetų antologiją, moko poezijos rašymo meno mokyklose, kalėjimuose, psichiatrinėse klinikose, bendruomenių kultūros centruose visoje Amerikoje, Lietuvoje. Šiaurės Airijoje, Argentinoje bei Rusijoje. Jo eilėraščiai, į lietuvių kalbą išversti E.Ališankos, M.Buroko, K.Platelio buvo skelbti spaudoje *Poezijos pavasario '99* almanache, o

eilėraščių knygą *Angliavaizdis* išleido Vario burnos. Gyvena Readinge, Pensilvanijoje, su poete žmona Heather Thomas. [www.poet-in-education.com](http://www.poet-in-education.com)

## MANO KRAŠTE

### Mano krašte

mes žaidžiam su knygom lyg domino  
ant grindų  
tu dėlioji vieną prieš kitą vieną šalia kitos  
mano eilė  
dalijamės ir apmąstom  
kol kiekviena knyga tampa raidyno raide  
kai nebelieka nežaidžiančių knygų  
mes atrandam žodžius

### In My Country

between sleep and waking  
dream erases death

between window and mirror  
sand dissolves fire into seeing

between your voice and silence  
you become an echo

in the dark behind your eyes  
you become an echo

*for julia pankratz*

### Mano krašte

tarp miego ir nubudimo  
sapnas ištrina mirtį

tarp lango ir veidrodžio  
smėlis ugnį sulieja į vaizdą

tarp tavo balso ir tylos  
virsti aidu

tamsoj už tavo akių  
virsti aidu

*julijai pankratz*

### **In My Country**

we are a village  
flying toward one dream of wings on earth  
what you try to keep to yourself  
when you speak without opening your eyes  
we breathe from each others lungs  
even when you smoke with your eyes closed  
staring at the face that becomes our face of sleep  
under your dark eyelids  
your leg with my leg  
your head with my shoulder  
the way we've known each other all our lives  
stranger  
one of us jerks and cries out here  
here stop here  
we all jerk and cry out  
and what if this bus were to stop  
who will remember whom  
at the moment of stepping off

### **Mano krašte**

mes mažas miestelis  
skrendantis link savo svajonės liečiantis žemę sparnu  
ką norėtum išsaugot  
kai kalbi neatsimerkdamas  
mūsų plaučiai įkvėpia vieni iš kitų  
net kai rūkai užmerktom akim  
žvelgiančiom į veidą tampantį mūsų miego veidu  
po tamsiais akių vokais

tavo koja prie mano kojos  
tavo galva prie mano peties  
kaip mes esam pažinę viens kitą per mūsų gyvenimą  
tai nepažįstama  
vienas iš mūsų krūpteli ir sušunka *čia*  
*čia sustokite čia*  
visi mes krūptelim ir sušunkam  
ir jei autobusas būtų sustojęs  
kas prisimintų tą  
išlipusį

### **In My Country**

*a man is a tree planted  
where a house is built  
from stone and a woman*

a man is a tree  
built from stone and a woman  
a tree leaning  
like an umbrella of ancestors  
ladder of souls  
from the first stone  
a man is a river of stone  
built into a house  
he climbs day after day  
lifting and lowering  
the shutters of his eyes  
in a mirror of sky  
his face wide open  
heavy and granular  
the way he vanishes  
into the stony roots of air  
day after day  
we step through and breathe

*for norm danfelt*

### **Mano krašte**

*žmogus yra pasodintas medis  
prie namo sumūryto  
iš akmens ir moters*

žmogus yra medis  
sumūrytas iš akmens ir moters  
medis palinkęs (pasirėmęs)  
kaip protėvių skėtis  
sielų lipynė  
nuo kertinio akmens  
žmogus yra akmens upė  
į namą įmūryta  
jis kopia diena iš dienos  
kyla ir leidžiasi  
langinės akių  
yra dangaus veidrodis  
jo veidas plačiai atvertas  
sunkus ir ruplėtas  
kelias kuriame jis pranyksta  
į akmenuotas oro šaknis  
diena iš dienos  
mes peržengiam jas ir kvėpuojam

*normui danfeltui*

### **In My Country**

you'll die in some desolate town  
thinking it's a movie  
surrounded by people who don't look  
anything like you  
just to see if you fit in  
just to see if you can hold your breath  
you'll die holding their breath that long  
toothless mouth-to-mouth  
not speaking wide open  
you won't have a say  
that laughing moon face we loved  
i loved you this whole time  
sewn into the star of your breast pocket  
spiritual afterthought of my harmonica  
pulsating kiss

### **Mano krašte**

mirsi kokiam nors apleistam mieste  
manydamas kad tai filmas  
apsuptas žmonių  
visai nepanašių į tave  
na ar viskas yra kaip buvę  
kad pajautum jog vis dar kvėpuoji  
kartu su jais  
tu mirsi bedantis  
darydamas dirbtinį kvėpavimą  
šnekėdamas pusbalsiu  
nepapasakosi  
apie mėnulio šypseną kurią mes mylėjom  
*visą laiką mylėjau tave*  
įsiūtą į žvaigždę krūtinės kišenėn  
ir mano lūpinės armonikėlės prisiminimai  
apie aistringą bučinį

### **In My Country**

it's true  
in the cemetery the softest grass to lie down on  
is a woman  
i have many times rolled on and across  
lips of the angelic dead  
but tonight  
i drag my dark bones overlooking the arroyo  
to drink your legs  
there is no dreamy look of innocence  
on her face turning stone  
no moaning hollow of her breasts  
i have come here to sleep the absolute sleep  
of wings rising from your breath  
a rootless wet green in the mouth at night

### **Mano krašte**

iš tikro  
švelniausia žolė kapinėse  
yra moteris  
su kuria gulėjau daugelį kartų  
mirties angelo lūpos  
tačiau šįvakar  
velku senus kaulus link griovio  
idant tavo kojas dar kartą išgerčiau  
akmeniniam veide  
jame nėra išsvajotos nekaltybės  
spengiančioj krūtų tuštumoj  
amžinu miegu atėjau čia užmigti  
po plasnojančiais dvelksmų sparnais  
šlapia žolė kiaurą naktį mano burnoj.

Vertė Liudvikas Jakimavičius

Vytautas P. BLOŽĖ  
(Lietuva)

Vytautas P. Bložė, poetas, vertėjas, gimė 1930 metais Baisiogaloje, studijavo Vilniaus pedagoginiame institute, dirbo leidykloje redaktorium, yra išleidęs 17 poezijos rinkinių, daug verstinių knygų, dainų tekstų, libretų, pelnęs visas svarbiausias Lietuvos literatūrines premijas. Jo nuopelnai lietuvių poezijai visuotinai pripažįstami.

**t u š t u m a**, I-VII dalis

I

tik vėjas  
akių įgaliotinis  
varpinės bokšte

tik raminantis  
varnų karksėjimas  
švintant

tik pasivaikščiojimas

po snūduriuojančias  
apylinkes

radau tik tuščią  
lizdelį krūmelyje

## II

bebėgdami jie suklumpa, paskum slenka pažeme nežymiai apsidairydami  
kas atsiveja vėjas ruduo ar medžių lapai  
baigę šniokščiančią savo kadenciją – ritmų pauzių garsų  
nuo nieko tai nepriklauso

vėjo genami  
slapstosi už plačiascriblių medžių, atspindinčių tvenkinių  
už kupetų  
sugrėbtų išvežt už miesto

nudiržę nušiurę  
po banko apiplėšimo, po ilgo  
armonikos tampymo  
stoja eilėn prie valdiškų durų

turiu akis, turiu galvą, turiu  
vijoklių laiptus, vėjuotą suolelį  
dulkėtoį palėpėį stalelį, turiu  
baigt

apsimetinėjimą  
lietumi, lapais, lietingais  
rudens paukščiais  
a! jau šešta, buvo skelbta, užsuku

į televizorių krautuvę  
pasižiūrėti rungtynių, teisėjavimo  
kurčnebylišių gestų: šunų kačių žąsų  
kamuolio ritinėjimo, siūlo išsivyniojimo

bebėgdami jie suklumpa, paskum slenka pažeme nežymiai apsidairydami  
kas atsiveja vėjas ruduo ar medžių lapai  
baigę šniokščiančią savo kadenciją: ritmų pauzių garsų  
nuo nieko tai nepriklauso



1980.X.3. (2000)

### III

stengiuosi visiškai panaikinti nykstantį savo aš  
kai matau, sakau, kad yra matoma, skaitau, yra skaitoma, verkiu, yra verkiama  
myliu, mylima, ir tik kai nekenčiu, sakau, kad aš nekenčiu  
kad galėčiau greičiau panaikinti, jį visai likviduoti

tapti dalim viso to kas yra  
buvo ir bus, kas mano kūno virpėjime  
tampa visa tuo, šiaip sau, iš nieko  
ir jei nustočiau virpėti, nieko neliktų

nes neliktų manęs paties, viso to centro  
kurio dalim tu ir aš (dar esu) pasiliekam  
laukdami savo paties teismo, atsakomybės už viską  
kas yra mumyse kaip supratimas ir atspindys, absoliuti visatos vienybė

1980.X.3.

### IV

verkiu grįždamas iš kapų, nešdamasis kišenėje laikrodį  
kuris prisuktas kaip mano kaklas prie kūno  
prisukamas kas vakarą, man užmigus, kai aš  
jaučiu savy jų vėles, sustojusio laiko tęsinį

dėl to ir bijau susikompromituoti ar būti labai švelnus  
protėvių vėlės, aprenktos ne tais marškoniais  
matomos veidrodžiuose, plentų sankryžose, juvelyrinėse krautuvėlėse  
kur graveriška jų akis žiūri į mus pro lęšį

slapstausi už pakabintų paveikslų, muziejuose, kur jų vėlės  
slenka šešėliais, klausydamos paaiškinimų, apie mus  
sukasi jų šešėliai, kol mes treptelim koja juos nubaidydami, kad galėtume  
ramiai užmigti prieš miegą

po du lašus, jų ašarų, mano ašarų, kai verkiu  
jų povyza klūpodamas, laukdamas praregėjimo  
kada pažinsiu suprasiu ir atgiedosiu juos

kriminalinius nusikaltėlius vagis garbėtroškas sadistus budelius ir nevykėlius

o kol kas grįžtu į kapus, kur vėjas  
dabar jau sėdi ant nuošalaus suolo susisupęs į skarą  
pamerkęs kojas į ūkaną, nes jos naktimis gelia  
vėjuotą naktį, kai gieda kapų numirėliai

atmirks kojos, laukai, dažai, lakas ir akys  
mažiau regės ko nereikia nei tau nei man  
kol mes dar nesunaikinom savęs vardan visko  
atleisk mums

1980.X.3.

## V

kaip sakiau, po eilinio banko apiplėšimo  
jie sėdi kur po ąžuolu prie laužo valgydami  
nušauto briedžio likučius užkasdami į žemę  
kad neužkluptų koks brakonierius

užkasdami bičių duona, su visais koriais  
kyla aukštyn po savo susirūpinimo  
bičių sparnais, skruzdžių akimis, gegučių kukavimu  
(kiek aš jų prisiklausiau beprotnamyje)

tačiau jie negirdi viso to, įkaitų nepaleidžia  
tai knygos, sukrautos šalia rietuvėm, smulkiaburžuazinė moralė  
bus sunaikinta, jeigu kas persekios jų briedžius  
jų bites gegutes skruzdes, jų bičių duoną

jau aušta rytuos saulėtekis, padvelkia klevo lapais  
rytinis šaltis (geriausias džiazas pianistas) bet jie nepasitiki  
kad tai rytas (po sunkaus mūšio lauke liko tūkstančiai poilsiautojų)  
dirstčioja į marodierišką laikrodį

1980.X.3.

## VI

tau reikia ne gyvenimo draugės kuri pasižymėtų kantrybe, darbštumu, sąži-  
ningumu, rūpestingumu, atsidavimu ir ištverme

tau reikia legalios paleistuvės kad galėtum ištvirkauti  
parėjęs iš darbo, iš stadiono, kur žaidžia  
vėjas su keturiom savo iškamšom

dėl to ir klausi pirmiausia kaip atrodo  
ir dar nesupažindintas nori pamatyti iš tolo  
laukus, girias, pievas ir to krašto upes  
kurios įteka į Letos upę

atsipeikėk nuo savo donkichotiškumo  
(nori tik šviesios Dulcinėjos) tamsa slepia daugiau paslapčių prieš užmiegant  
ypač prieš pabundant, tamsoj slypi  
moterų akys, jų upės, šešėliai jų, ilgų blakstienų gluosniai ant žemų šlaitų, jų  
falšas, jų ekvinokcija

geriau jau atsisakysim padėti tau išsirinkti žmoną mielas prosenoli gyvųjų  
pasaulyje  
ir susituokti kapų koplyčioje ir išsivežt iš kapų  
skambant žvangučiams, rogėms liepsnojančioms, bėgant per sniegą  
atsivejantiems vilkams

1980.X.3.

## VII

peilių galąstojas, jis būdavo atvažiuos į kiemą su savo primityvia technologija,  
perpetuum mobile  
užsilips ant stogo, kad ims galąsti peilius, mes tik klausomės  
jo cante jondo, žiūrėk jau vienas peilis madonos širdy  
žiūrėk jau kitas krinta nuo balkio ir pataiko į bažnyčios duris kur

supasi pakaruokliai nuo amžių amžinųjų amen, ligi šios žemės mažųjų tautų  
likimo, tamprūs pirštai tvyro madonos širdy, mažam Kauno miestely  
vaikščioja vaikščioja su savo varstotėliu, minamąja manufaktūra (kojųfaktūra)  
galąsdamas  
mūsų santykius, manęs ištraukto iš žemės arklo ir tavęs, neegzistuojančios, tik  
poezijoje menamuoju dydžiu laukiamosios kaip asmenų apsimėsimas

peilių galąstojas, nerestauruotam senamiesty, kur galima nusipirkti viską: Babilono  
ieties antgalį  
Bibliją, vaško žvakę, virvę nuo pakaruoklio, siuvamą  
kojų mašiną, rankų darbo briedkriaunį peilį, pasąmonę

ir rankų darbo briedkriaunį peilį sutrūkinėjusiems ryšiams

atnaujinti, banditai pusiau atvirai žiovauja prieš miegą  
pakampėse išklijuodami savo naktigulto paštą  
peiliai susminga į juodbruvą smėlį, į žemę už mano Šušvės, į smėlio kalnelį  
jau ne kardai, o peiliai, ne kryžiai, o obeliskai

peilių galąstojas slapstosi už užuolaidos Sapiegos rūmuose, fojė  
kur raitas įjoja kiemsargis ir garsiai nusižvengia  
ir statulos kelia rankas į nuginčytą dievą ir knygos  
iš lentynų kniūbsčios parpuola ir prašosi pasigailėjimo

tai mes du jaunuoliai, tu nesantis, aš esantis  
nepriimti komjaunuoliai, stovintys dar už durų prie gaisrinės  
ryjame peilius, ryjame liepsną, ryjame ašaras ir ledus  
ir pamažu įsiliepsnoja, padėk Dieve peilių galąstojau

1980.X.3.

**Vytautas P. Bložė**  
(Lithuania)

Vytautas P. Bložė, poet, translator, was born in 1930 in Baisiogala, he studied at Vilnius Pedagogical Institute and worked in a publishing house as an editor. He published 17 poetry books, many translations, texts of songs, libretous. He was awarded with all main Lithuanian literary awards and his desert to Lithuanian poetry are universally recognized.

**EMPTINESS, parts I – VII**

**I**

only wind  
the eyes' agent  
in the bell tower

only the calming  
croak of crows  
at dawn

only a walk  
through the dozing  
countryside

I found only an empty  
nest in a bush

## II

running they fall to their knees, then slink along after glancing around indiscernibly  
who is chasing after them wind autumn or tree leaves  
finishing their murmuring term – rhythms pauses sounds  
that come from nothing

pruned by wind  
they hide behind wide-brimmed trees, reflecting ponds  
behind piles  
raked up to be taken out of the city

hardened frayed  
after a bank robbery, after a long  
stretching of an accordion  
stand in line near a government door

I have eyes, I have a head, I have  
bindweed stairs, a windy bench  
a table in a dusty attic, I have  
to finish

pretending  
in rain, in leaves, in rainy  
autumn birds  
ah! it's six already, it was announced, I turn into

a television store  
to watch the game, refereeing  
in deaf-mute gestures: dogs cats geese  
the rolling of the ball, the unwinding of thread

running they fall to their knees, then slink along after glancing around indiscernibly  
who is chasing after them wind fall or tree leaves

finishing their murmuring term – rhythms pauses sounds  
that come from nothing

### III

I strive to dissolve completely my disappearing I  
when I see, I say that it is seen, when I read, it is read, weep, it is wept  
love, loveable, and only when I hate, I say that I hate  
so I could more quickly dissolve it, liquidate it completely

become part of all that is  
was and will be, which in my body's trembling  
becomes all that, just so, from nothing  
and if I stopped trembling, nothing would remain

because I myself would not remain, that entire center  
part of which you and I (I still am) remain  
waiting for our own judgment, responsibility for everything  
that is in us like understanding and reflection, the absolute oneness of the universe

### IV

I weep returning from the cemetery, carrying in my pocket a watch  
that is wound the same way my neck is wound to my body  
wound every evening, after I've fallen asleep, when I  
feel their souls in me, the continuation of stopped time

that's why I'm afraid to compromise myself or to be very gentle  
my ancestors' souls, dressed in different linens  
visible in mirrors, at crossroads, in jewelry shops  
where their engraved eyes look at us through a crystalline lens

I hide behind hung pictures, in museums, where their souls  
slink in shadows, listening to explanations about  
their shadows turn, until we stamp our foot and frighten them away, so we could  
fall asleep peacefully before we sleep

two drops at a time, their tears, my tears, when I weep  
like them kneeling, waiting for insight  
when I will recognize understand and perform a funeral for them  
criminals offenders thieves the overly-ambitious sadists executioners and failures

and by the time I return to the cemetery, where wind  
already now sits on a secluded bench wrapped in a scarf  
soaking my feet in fog, because at night they ache  
in the windy night, when the cemetery dead sing

my feet will get soaked, fields, paint, lacquer and eyes  
will see less of what's not necessary for you or for me  
until we have not yet destroyed ourselves in the name of all  
forgive us

## V

as I said, after a run-of-the-mill bank robbery  
they sat under an oak tree near a fire eating  
burying the remains of the shot elk in the ground  
so some poacher wouldn't catch them by surprise

biting into bees' bread with all the honeycombs  
rise up after all their worries  
on bees' wings, with ant eyes, cuckoo calls  
(how many I listened to in the madhouse)

but they do not hear all that, do not release their hostages  
books, piled alongside like logs, petit bourgeois morality  
will be destroyed if someone persecutes their elks  
their bees cuckoos ants their bees' bread

dawn is already breaking in the east, there is a fragrance of maple leaves  
morning cold (the finest jazz pianist) but they do not believe  
that it is morning (after a hard battle in the field thousands of vacationers remain)  
they glance at a marauder watch

## VI

you don't need a life partner who will distinguish herself by her patience, hard work,  
honesty, caring, devotion and endurance  
you need a legal whore so you could lead a depraved life  
coming home from work, from the stadium, where wind  
plays with its four stuffed selves

that's why you first ask how it looks  
and before being introduced want to see from a distance

fields, forests, meadows and that land's rivers  
which flow into the Lethe

come around from your donquixotecism  
(you want only a bright Dulcinea) darkness holds more secrets before you sleep  
especially before you wake, in the dark hide  
women's eyes, their rivers, their shadows, long willows of eyelashes on low slopes,  
their

falseness, their equinox

it would be better if we refused to help you choose a wife dear great-grandfather in  
the

land of the living

and get you married in the cemetery chapel and take her away from the cemetery  
as harness bells ring, and sleighs flame, and running wolves  
chase after in the snow

## VII

the knife sharpener, he would, it used to be, come into the yard with his primitive  
technology, perpetuum mobile  
he'll climb on the roof, he'll really get down to sharpening knives, we just listen  
to his cante jondo, look one knife is in the madonna's heart  
look another already falls from the beam and sticks into the church door where

the hanged swing from eternally eternal amen, to the destiny of the small nations  
of this earth, resilient fingers linger in the madonna's heart, in the small Kaunas town  
walks walks with his work table, with the peddling manufactory (footfactory)

sharpening

our relationships, me pulled out of the earth by plow and you, nonexistent, only in  
poetry

as some imaginary value awaiting like the self-declaration of blades

the knife sharpener, in the unrestored Old Town, where you can buy everything: the  
tip of

a Babylonian spear

a Bible, a wax candle, a rope from a hanged man, a foot-operated  
sewing machine, a handmade elk-handled knife, a subconscious  
and a handmade elk-handled knife to renew broken connections

renewed, bandits half overtly yawn before sleep  
in by-corners pasting their night-quarters' mail



knives stick into brunette sand, into earth beyond my Šušvė, into a hill of sand  
not swords now but knives, not crosses but obelisks

the knife sharpener hides behind the curtains in Sapiega's palace, in the foyer  
where the yard guard rides in on horseback and neighs loudly  
and statues raise their arms toward the discredited god and books  
fall face down from shelves and beg for mercy

so we two youngsters, you absent, I present  
unaccepted young communist league members, standing still outside the door near the  
firehouse  
swallow knives, swallow flame, swallow tears and ice  
and slowly flame out, help us God knife sharpener

*Translated by Jonas Zdanys*

**Jacek Gutorow**  
(Poland)

Jacek Gutorow (b. 1970), poet, literary critic, translator. His publications include three books of poems and two books of essays. He is working on a monograph of Wallace Stevens. He has translated English and American poetry (Wallace Stevens, John Ashbery, Simon Armitage, Geoffrey Hill). His poems were translated into English, German and French. The poems enclosed here are taken from his new collection (still work-in-progress and awaiting publication).

PAUL KLEE: DEFINICJA BŁĘKITU

Błękit wywiódł z oczu dziecka, któremu nadal imię Felix,  
i z cienia błękitu, który zdomowił się w jego pokoju

pod koniec lata, kiedy róże schnęły w rogu mansardy.  
I wywiódł błękit ze złuszczonych warstw świtów dobijających się do

Obstbergweg Nr 6, kiedy kolory rozdzielały sylaby.  
Powiedział później: „Oto szczęśliwa godzina: kolor i ja tworzymy jedno”.

Być może takie godziny dawały mu w Arabii dyspensę od rutyny linii i koloru,  
perspektywy i proporcji.

Malował wtedy akwarele: woda wchodziła do snów, błąkał się po uliczkach miasteczek Tunezji, wysypywał z kieszeni piasek, to była jakby narracja, może mechanizm perwersji?

Notował w pamięci ewolucje popołudnia, od jasnoróżowego do fioletu i czerni, poprzez różowo-błękitny i błękitny.

Zapominało się o całości, zresztą całość zawsze jest podejrzana, gdyż wcześniej czy później odkleja się od wzoru.

Zapominało się więc o całości, okno to było tysiąc okienek, a morze rozdrabniało się na fale, które w żaden sposób nie dawały się zsumować.

Na miejscu tego wszystkiego wystawił sobie przestrzeń z żurnala kolorów, chybotliwą geometrię zamiarów i dokonań, intencji i spełnień.

Powiedział: „Sztuka nie odtwarza tego, co widoczne, ale sprawia, że coś staje się widoczne“.

I tak właśnie definiował błękit, który często wstawiał pomiędzy piaskowe odcienie żółtego lub ciemne, opalizujące czerwienie.

W 1933 roku w jego życiu pojawili się naziści; dostał zakaz nauczania w Akademii Sztuk Pięknych w Dusseldorfie. Wyjechał do Szwajcarii.

Niebo jawiło mu się wtedy inaczej: opancerzone, suwerenne monady z inkrustacjami akwamaryny, w jaskrawożółtym otoku.

Świat miał skostnieć na dobre: nawarstwienia kredy, gipsu, piaskowca; obnażony profil falisty wielu formacji.

Powiedział: „Geniusz to błąd w systemie”.

I to mogła być ostatnia definicja, gdyby nie rozświetlona droga, którą powracał do domu przy Obstbergweg: Szczęśliwy.

**Jacek Gutorow**  
(Lenkija)

Jacekas Gutorowas, poetas, literatūros kritikas, vertėjas, gimė 1970 metais. Jis yra išleidęs tris poezijos rinkinius ir dvi esė knygas. Šiuo metu dirba prie monografijos apie Wallace Stevensą, verčia amerikiečių poeziją (Wallace Stevens, John Ashbery, Simon Armitage, Geoffrey Hill). Jo eilėraščiai versti į anglų, vokiečių ir prancūzų kalbas. Čia skelbiami eilėraščiai iš jo naujo dar neišleisto rinkinio.

### **Paulis Klee: žydrumo apibrėžimas**

Žydrumą jis kildino iš vaiko, kurį pavadino Feliksu, akių  
ir iš žydrumo šešėlio, apsigyvenusio jo kambaryje

besibaigiant vasarai, kai džiūvo rožės mansardos kampe.  
Jis kildino žydrumą iš riebaluotų saulėtekių sluoksnių, besimušančių

į Obstbergweg Nr.6, kai spalvos skiemenis skyrė.  
Vėliau pasakė: Štai valanda palaiminga – aš ir spalva sudarome viena.

Galbūt tokios valandos Arabijoje išrišdavo jį nuo rutinos,  
nuo spalvos ir linijos, nuo perspektyvos ir proporcijos?

Tapė tada akvareles, sunkės vanduo į sapnus, klajodavo gatvėmis  
Tuniso miesteliuose, pylė smėlį iš kišenės, tai būdavo tarsi naracija, o gal iškrypimo  
mechanizmas?

Atmintyje pasižymėdavo popietės raidą link juodos ir violetinės  
per žydrai rožinę ir žydrą.

Pamiršdavo visumą – ji visuomet įtartina, nes anksčiau  
ar vėliau atsiklijuoja nuo etalono.

Tad pamiršdavo visumą, tą langą sudarė tūkstantis langelių, o jūra  
dalinosi į bangas kurių niekaip negalėjai sumuoti.

Vietoje viso to išsistatė spalvų žurnalo erdvę,  
išklibusią ketinimų ir darbų, intencijų ir rezultatų geometriją.

Pasakė: menas neatkuria to, kas matyti, bet padaro tai matoma.

Taip ir apibūdino žydrumą, kurią dažnai įpiešdavo tarp geltonos smėlinių  
atspalvių arba tamsios, opalinės raudonos.

1933 metais jo gyvenime pasirodė naciai – jam buvo uždrausta dėstyti Diuseldorfo Dailių menų akademijoje. Išvyko į Šveicariją.

Tuomet dangus jam pasirodė kitoks: šarvuotos, suverenios monados su akvamarino inkrustacijomis ir aštriai geltonu apvadu.

Pasaulis turėjo ilgam sustingti: kreidos, gipso, smiltainio sluoksniai daugybės uolienų nuogi banguoti profiliai.

Jis sakė: genijus – tai sistemos klaida.

Ir tai būtų buvęs paskutinis apibūdinimas, jei ne šviesus kelias, kuriuo grįžo namo į Obstbergwegą – Laimingas.

## TRZY AKWARELE

### 1.

Na przykład brzozy. Ich światło rozszczępione  
na gałązki, żyłki liści, korę koloru kredy.  
Pionowe, niewyraźne pociągnięcia pędzlem,  
z laserunkiem późnego lata, lawowane o zmierzchu  
i odległe, jakby pochylone: pęknięcia horyzontu.  
W kryształach krajobrazu ich pnie mimo wszystko  
rozmażają się, jakby gestom wiatru towarzyszył powidok. Sąsiadują z czasem, który  
nakłada kolejne warstwy na te, które zdążyła zagłuszyć świadomość; potem zostają  
same, całkiem same, obce nawet sobie, pustostany, sękaty światło, kosze  
przygodnych, rosochatych wiatrów. Brzozy wtapiają się w tło, a tymczasem na  
pierwszym planie niebo, obwód wyjęty nagle z pieca pogody, strugi światła  
rozrobionego z żywicą popołudnia, wysokie lustra pomiędzy konarami.

### 2.

Lub może to piętro lilii wodnych; rozgałęzienia  
słońca i, dajmy na to, liść, naszkicowany naprędce,  
w rozgardiaszu linii, węzłów i splotów bujnej zieleni,  
z których najdłuższa wymyka się wodnej definicji.  
Szklany pałac pod powierzchnią jest brudny;  
brudne są spiralne schody, wici i wodorosty.  
Architektura jest w tej chwili odśrodkowa,

brakujące części nie wracają na miejsce, to tylko poruszenie wody, drobne jak mimowolna literówka, zmarszczka, której nikt nie zobaczy, hojność słońca wobec stawu nad wyraz szemranego.

3.

Jak oddać przedmiot nasycony światłem, jeśli otrzymałeś go w darze? Porowate mury Akademii, z żółtym blaskiem sączącym się skądinąd; negatyw rozgwieżdżonego nieba? Albo ściany baraków wtopionych w dno oka zatoki, błękitnoszare, precyzyjne jak balast dla rozkołysanych łodzi. Kręta droga prowadzi do miasta z mew, łagodnie pochylonego w dziwacznej perspektywie, jakby świt nie mieścił się w niecce przedmieścia. Rynnami spływa pierwsze światło, powidok innych światel zduszonych w pamięci jak pet w popielnicze.

Taki sen: sad za białym murem, kwitnące wiśnie i jabłonie, strumień jak złota wstążka prująca się na końcu.

W ten obraz wprawiony jest czas, pulsujący jak organ śpiącego człowieka. Tykają drzewa. Żdźbła trawy: tysiące metronomów. Mechanizm dopasowuje się do blasku bijącego od oczu tego, który patrzy i porównuje. Dzieci ubrane na białą, już było? Może dopiero będzie, rozwinie się jak mimochodem rzucona dygresja. W tym wspomnieniu zawiera się pytanie rzucone w przyszłość. Odpowiedzią na światło może być scena odarta z czasu, nagi relief lub obręcz cienia zaciśnięta na twarzy, a to już inna historia.

## **Trys akvarelės**

1.

Pavyzdžiui, beržai. Jų šviesa išsiskirsto  
į šakeles, lapų gyslas, kreidos spalvos žievę  
statmeni, neryškūs teptuko brūžiai  
su vėlyvos vasaros glazūra, gruntuoti saulėlydy  
tolimi, lyg pasvirę – horizonto įtrūkiai.  
Kraštovaizdis krištolo jų kelmai vis viena  
išblėsta, lyg vėjo gestus sektų atšvaitas.  
Stovi greta laiko, klojančio vis naujus sluoksnius  
ant tų, kuriuos spėjo nuslopinti sąmonė, paskui  
Lieka vieni, visiškai vieni, net patys sau svetimi,  
ertmės, rievėtos žvakės, krepšiai atsitiktinių, išsišakojusių vėjų

Beržai įsilieja į foną, o pirmame plane  
dangus, lyg apvadas, staiga ištrauktas iš orų krosnies, šviesos srovelės  
sumaišytos su popietės sula, aukšti veidrodžiai tarp ataugų

2.

O gal tai vandens lelijų aukštas, saulės  
išsišakojimai ir, tarkime, lapas, skubiai įpieštas  
į netvarką linijų, mazgų ir vešlios žalumos raizgalynę  
Ilgiausia jų nepaklūsta vandens apibrėžimui.  
Stikliniai rūmai purvini po paviršiumi  
purvini spiraliniai laiptai, vytelės ir dumbliai.  
Architektūra dabar išcentrinė,  
trūkstamos dalys negrįžta į vietą, tai tik  
vandens sujudimas, mažytis lyg netyčinė rašybos klaida  
raukšlėlė, kurios niekas nemato, saulės dosnumas  
pernelyg suktam tvenkiniui.

3.

Kaip perteikti šviesos prisotintą objektą, jei esi jį gavęs dovanai  
Porų nusėtos Akademijos sienos, su iš kažkur besisunkiančiu geltonu blizgesiu  
Gal tai – žvaigždėto dangaus negatyvas? Arba sienos barakų  
įlidytų į įlankos akies dugną, žydrai pilkos, preciziškos  
lyg balastas išjudintų valčių. Vingiuotas kelias veda į miestą žuvėdrų  
švelniai pasvirusį keistoje perspektyvoje, tarsi aušra  
netilptų priemiesčio lovyje. Lietvamzdžiais  
atplaukia pirmoji šviesa, atšvaitas kitų šviesų  
troškintų atmintyje lyg nuorūkos peleninėje

Toks sapnas: sodas už baltos sienos, žydinčios vyšnios ir obelys,  
upelis tarsi aukso kaspinas yrantis nuo galo  
Į šitą paveikslą įrėmintas laikas pulsuoja, lyg miegančio žmogaus organas  
Ir tiksi medžiai. Žolės stiebeliai – tūkstančiai metronomų.  
Mechanizmas derinas prie to, kuris žiūri ir lygina,  
akių spindesio. Baltai aprengti vaikai,  
matyta jau? Gal dar tik bus, išsiskleis lyg tarp kitko mesta pastaba  
Šiame prisiminime glūdi klausimas  
mestas į ateitį. Atsakymas į šviesą gali būti scena,  
nuo kurios nuluptas laikas, nuogas reljefas arba šešėlio žiedas, įspaustas ant veido  
o tai jau kita istorija.

## DWA FRAGMENTY

1.

W tym krajobrazie jezior i jesiotrów  
zmogła nas przezroczystość, splendor  
gestów rzucanych na wiatr, a czasem

to i pod wiatr, jakby chciało się mieć z głowy  
konstrukcję gałęzi, połączeń i naczyń,  
wzbijając iskry kurzu, aż pod chmury

podświetlone neutralnym światłem.  
Dogmaty już się nie liczą, sakrament  
między oddechami jak nazbyt precyzyjny

mechanizm, gdy chciałoby się wahać,  
rozejść, arytmii nieba, i może jeszcze  
odrobiny ciepła, ale to już przy innej pogodzie

ducha. Rzeczy jednak ciągną za sobą  
ślady, jest grząsko, miódopłynnie  
w tym dzikim powietrzu złożonym

ze spojrzeń, tak to jest, kiedy stają tryby,  
a reszta rozbija się w szkło i wreszcie jest  
przejrzystość, lub może raczej taka intencja

za cienie i strefy w kolorze morskim  
bądź płomiennym, bo przy absolutnej widoczności  
jest się ślepym i pozostaje wiara.

I reszta w tym stylu, z lekka barokowym  
i nieostrym aż do bólu, który przewidziano  
w górnych partiach atmosfery, ponad patosem

wiele znaczących gestów, z których większość  
trzeba odrzucić jak zbędny balast. Skończyła się  
powietrzna pompa; nadszedł czas nieważkiej nonszalancji.

2.

Torfowisko, skamieliny powietrza, zejście w pętlę  
wieczornego nieba. Słowa zamykają się na inne  
słowa i zostaje wypalona ścieżka, rynna

w eterze, gdzie po głosy i po trzaski, jeszcze  
niedawne, a już pobielone i smagane wiatrem  
z wody, z deszczu pod płot, w muliste serce

listopada. Łupki kory, ziarna ziemi i odwieczna  
granulacja, z pól sączy się zapach dymu,  
a w rowach połyskują resztki popołudnia:

im więcej słów, tym więcej zatrzaśniętych drzwi  
i dusznych pokoi; im więcej zrozumienia,  
tym trudniej przebić się przez gęstą przestrzeń,

gdzie i tak jest ciągle przemeblowanie  
i zmiana wystroju. Coś musi ustąpić,  
pęknać pod ciśnieniem, w tym dziwnym czasie

nawet najbardziej sprytnie dośrodkowania  
są odśrodkowe, a wszystkie prawdy  
to jak wykopy na aut. Po samotnym pejzażu

zostanie w końcu lej, i pragnienie,  
aby być szybszym od swych własnych słów  
i snów, silniejszym od ciężenia

pęczniejącego życiorysu.

### **Du fragmentai**

1.

Šiame ežerų ir eršketų kraštovaizdyje  
įveikė mus skaidrumas, spindesys gestų,  
mėtomų vėjais, o kartais

ir pavėjui, tarsi norėtųsi nusimesti nuo galvos



šakų, jungčių ir indų konstrukciją,  
į padebesius keliant dulkių kibirkštis

apšviestas natūralia šviesa.  
Dogmos jau nebesvarbios, sakramentas  
tarp atodūsių – perdėm tikslus

mechanizmas, iš kurio norėtusi svyravimų,  
išsiskyrimų, dangaus aritmijos, ir galbūt dar  
trupučio šilumos... bet tai jau kitos nuotaikos

Tačiau paskui daiktus velkasi  
pėdsakai, klampos, medum varva  
tame klaikiai sudėtingame ore

iš žvilgsnių – taip būna kai sustoja sraigčiai  
o tai kas liko dūžta į stiklą ir pagaliau tampa  
skaidru ar gal tiesiog tokia intencija

už jūros spalvos šešėlius ir zonas  
būk ugningas, nes kai absoliutus matomumas,  
lieki aklas ir beturi vien tikėjimą

Kas liko – tas pats stilius, vos vos barokinis  
ir neaštrus iki skausmo, numatytas  
viršutiniuose atmosferos sluoksniuose virš patoso

daug reikšmingų gestų, kurių daugumą  
dera atmesti kaip nereikalingą balastą. Baigėsi  
vėjo pompa; atėjo nesvaraus nerūpestingumo laikas.

2.

Durpynas, suakmenėjęs oras, susisukęs į kilpą  
vakaro dangus. Žodžiai užsirakina nuo kitų  
žodžių, lieka išdegintas takelis, lietvamzdis

eteryje, ligi balsų ir traškesių, dar  
nesenų, bet jau pabalusių ir vėjo suplaktų  
iš vandens, iš lietaus patvorin, į dumblėtą lapkričio

širdį. Žievės skalūnai žemės grūdai ir amžinasis

Grūdėjimas – iš laukų sunkiasi dūmų kvapas,  
o grioviuose blyksi popietės likučiai

kuo daugiau žodžių, tuo daugiau užtrenktų durų  
ir tvankių kambarių, kuo daugiau supratimo,  
tuo sunkiau prasimušti pro tankią erdvę

kur ir taip nuolat keičiami baldai  
ir interjeras. kažkas turi nusileisti,  
plyšti nuo slėgimo – tą keistą metą

net gudriausi paskersavimai  
yra išcentriniai, o visos tiesos  
lyg išspyrimai į užribį. Iš vienišo peizažo

galų gale paliks vien krateris ir troškimas  
būti greitesniam už savo žodžius  
ir sapnus, stipresniam už pampstančios

biografijos trauką

Vertė Vytautas Dekšnys

### **Jürg Halter** (Switzerland)

Jürg Halter, lyrical and performance poet, was born in 1980 in Bern. He had read and performed in many renowned international literary festivals in Europe, Russia, Africa and America. Together with Christian Uetz, Halter is the most important performance poet in Switzerland, and in the last four years in the German-speaking countries he became known as a lyrical poet as well.

### **Geordnet und vorbereitet**

Im Schlafzimmer  
im Liegen fragen.  
Wie ohne Augenlider  
einen Gedanken, der gegen die Verwendung des Begriffs Freiheit ist, hegen?

Aus Miniaturlautsprechern  
in jeder hohen Ecke angebracht  
das Singen digitalisierter Nachtigallen

Geöffnet das Fenster zur Nacht  
das Zimmer geordnet und vorbereitet nach ewigen Prinzipien  
für den nächsten Tag

Aus umfunktionierten Feuchtigkeitsspendern  
in jeder hohen Ecke, unterhalb der Miniaturlautsprecher angebracht  
strömen in immer gleicher Dosierung, zu immer gleichen Zeiten  
Zitronenaromaölpartikel

Ohne den Morgen, ohne Bewusstsein  
der Gegenwart  
der nicht vorhandenen Krankheit –  
entkräftet liegen bleiben

**Jürg Halter**  
(Šveicarija)

Jūrgas Halteris, poetas ir poetinių performansų kūrėjas bei atlikėjas, atsirado 1980 metais Berne. Jis skaitė savo kūrybą ir atliko poetinius performansus daugelyje žymių tarptautinių literatūros festivalių Europoje, Rusijoje, Afrikoje ir Amerikoje. Kartu su Christianu Uetzu Halteris laikomas ryškiausiu poetinių performansų kūrėju Šveicarijoje, o per paskutinius keturis metus vokiečiųkalbėje erdvėje pagarsėjo ir kaip poetas.

**Sutvarkyta ir paruošta**

Gulint miegajamame  
klausti.  
Kaip be akių voku  
puoselėti mintį, kuri yra prieš laisvės sąvokos vartojimą?

Iš miniatiūrinių garsiakalbių  
įtaisyty kiekvienam kampe  
skaitmeninių lakštingalų čiulbėjimas

Langas, atvertas į naktį  
kambarys sutvarkytas ir paruoštas pagal amžinus principus  
būsimai dienai

Iš perdirbtų drėkintuvų  
kiekvienam kampe įtaisytų po minigarsiakalbiais  
tiksliai tom pačiom dozėm, tuo pačiu laiku srūva aromatinio citrinų aliejaus dalelės

Be rytojaus, be sąmonės  
be dabarties  
ir ligos –  
likti gulėti, bejėgiui

### **Bitte, ich versuche zu sprechen**

Ich halte die Zunge in die Luft, aus der Mundluft  
in die Außenluft. Ich spreche mit Zunge, Mund  
Kopf, Bauch, mit Körper. Ich phrasiere und frisiere  
die Sätze. – Ja, ich spreche.

Bitte, ich versuche mit dem Sprechen anzufangen.  
Ich spreche schon, sehen Sie meine Zunge?  
Die Zunge weniger. Aber die Lippen, sehen Sie meine Lippen?  
Sie sind ganz anders beim Sprechen, sehen Sie  
wenn ich spreche, hören Sie zu, wenn ich spreche?  
Ja, ich spreche: – und wenn Geist und Körper sich da  
zusammen tun, kann Sprache entstehen: So. – Ja  
sie spricht, Sie, ja, ich kann sprechen.

Aber heute ist der Tag, wo ich mehr als sprechen will  
ich will eine mir eigene Sprache sprechen, eine neue, meine  
Sprache schaffen, ich will die Sprache dressurreiten  
ganz mit meinem Körper. Alles muss  
stimmen, auch der Himmel. Da haben wir es.  
Die letzten Wolken ziehen ab:

Es stimmt alles.

Ich werde sprechen, so meine Sprache ersprechen  
ich mache alles neu! Ich werde ihr gehaltene Zügel anlegen  
sie exzellent kaputtschlagen, zensieren, sie neu ausrichten  
und anstreichen, sie neu fügen: Ich werde die Sprache  
dressurreiten nach meinem Gusto und mit meinem Gestus!  
Bitte, Sprachmittel und bitte, Sprache, du Komponentenübereinkunft  
Sinn und Klang, ich werde euch schieben, bitte:  
der Klang wird neu, der Sinn ist schon der Klang selbst  
was los ist, bitte, verstehen Sie?  
Bitte, ich werde mein Sprechen der Sprache vorführen  
ich werde die Sprache vorführen. Und bitte, ich werde mit  
der Sprache mit meiner Sprache sprechen.

Doch das Dressurreiten der Sprache fordert  
meine Konzentration, bitte, seien Sie lautlos  
ich kann doch nicht Sprechen in meiner Sprache, wenn  
überall noch die Sprache ist! Doch Sie  
verstehen mich nicht, Sie schweigen nicht: so.

Doch ich kann auch die Sprache sprechen, ich  
kann auch Ihre Sprache sprechen, ich  
kann auch unsere Sprache sprechen, aber ich  
hätte eine eigene zu dressurreiten eigentlich vorgehabt, eine neue zu  
schaffen eigentlich vorgehabt, meine Sprache zu  
schaffen eigentlich vorgehabt.

Doch ich werde sie noch schaffen!  
Bitte, es war nur ein Versuch, ich fange an  
zu sprechen, ich fange an zu sprechen mit  
der Sprache, jetzt schweigen Sie, verstehen Sie  
jetzt verstehen Sie, danke.

### **Atsiprašau, aš bandau kalbėti**

Aš iškišu liežuvį, iš burnos oro  
į išorinį orą. Aš kalbu liežuviu, burna  
galva, pilvu, kalbu kūnu. Aš formuoju ir šukuoju  
sakinius. – Taip, aš kalbu.

Atsiprašau, aš bandau pradėti kalbėti.  
Aš jau kalbu, ar matot mano liežuvį?  
Vienu liežuviu mažiau. Bet lūpos, ar matot mano lūpas?  
Kai kalbu, jos tampa visiškai kitokios, ar matot,  
kai kalbu, ar klausotės, kai kalbu?  
Taip, aš kalbu: – kai dvasia ir kūnas susijungia,  
gali atsirasti kalba: štai taip. – Taip,  
ji kalba, Ji, taip, aš galiu kalbėti.

Tačiau šiandien diena, kai noriu daugiau nei kalbėti,  
noriu kalbėti nuosava kalba, sukurti naują,  
savą kalbą, noriu dresuoti kalbą  
visu savo kūnu. Viskas turi  
derėti, net ir dangus. Štai taip.  
Išsisklaido paskutiniai debesys:

Viskas dera.

Aš kalbėsiu, iškalbėsiu savo kalbą,  
aš viską atnaujinsiu! Aš pririšiu jai pavadžius  
nuostabiai išpersiu, išcenzūruosiu, iš naujo sutramdysiu  
ir nudažysiu, iš naujo sudėsiu: aš tol jodinėsiu kalba,  
kol išdresuosiu pagal savo skonį ir mostą!  
Atsiprašau, kalbos priemonės, ir atsiprašau, kalba, sandų sutarime,  
prasme ir skambesy, aš jus pastumsiu, atsiprašau:  
skambesys bus naujas, o prasmė – tai pats skambesys  
atsiprašau, kas atsitiko, ar jūs suprantat ?  
Atsiprašau, aš parodysiu savo kalbos kalbėjimą  
aš parodysiu kalbą. Ir atsiprašau, aš kalbėsiu  
savo kalbos kalba.

Bet kalbos dresavimas reikalauja  
susikaupimo, prašau, būkite tylūs  
juk negaliu kalbėti savo kalbos kalba, kai  
aplinkui dar kalba! Bet jūs  
manęs nesuprantate. Jūs nenutylate: taip.

Bet aš galiu kalbėti ir šita kalba, aš  
galiu kalbėti ir jūsų kalba, aš  
galiu kalbėti ir mūsų kalba, bet aš  
ketinau išdresuoti nuosavą kalbą, iš tikrųjų  
ketinau sukurti naują, ketinau  
sukurti savo kalbą.

Bet aš ją dar sukursiu!  
Atsiprašau, tai tik bandymas, aš tik pradėdau  
kalbėti, aš pradėdau kalbėti  
kalba, dabar jūs nutilote, jūs suprantate,  
dabar jūs suprantate, ačiū.

### **Die Welt ist ungerecht**

Die Welt macht den Menschen fertig  
ist im Dreiklang gesprochen:  
kaputt<sup>1</sup>, kaputt<sup>2</sup>, kaputt<sup>3</sup>

Gedrungene Mexikanerinnen bilden lachend einen Kreis in bunter Würde  
sie reichen einander den Tequila  
– viva la muerte mexicana! –  
Unter orange leuchtenden Blütenblättern, doch unter der Erde:  
du liegst sterbend als Feldmäuschen  
sieh doch in das große Licht dort oben, aus dem Königsbussarde fliegen:  
dir zu kreisen!

Vom Bildschirm abgewandt trifft  
dein Blick den Stromverteiler: das ist zu viel  
das stimmt, die Welt ist ungerecht.  
Weinen und schlafen wir zusammen  
sterben wir zusammen.  
Aus der Asche unseres Liebens und Leidens  
ein Leben von höchster Qualität  
soll als Ausruf steigen:

Hört all diese wichtigen Stimmen! Siehst du mich?  
Ich bin relevant für dich. –  
Alles ist ein Kommen und Gehen

und ein immer schon vorhandenes Zitat  
alles ein Winter unter Liebenden wie folgt:  
hinter dem Kühlschrank liegt gebrochen ein Herz aus Schokolade.

Ich will leben, ich will lieben, ich will glücklich sein  
lautmalerisch dazu:  
Mmm, mmm, mmm:

So! Nun hast du aber gelebt, komm! Bald knickst du  
du bist es leid, nur müde zu sein, nein! Wasch dich noch nicht!  
Dein Bestatter, während seines Herzstillstands  
horcht dem Kondolenzkissen noch, es spricht den Segen:  
„Und, so, weiter.“  
Und so, bleibt es zurück.

### **Pasaulis yra neteisingas**

Pasaulis pribagia žmogų  
tai sakoma trigarsiu:  
kaputt<sup>1</sup>, kaputt<sup>2</sup>, kaputt<sup>3</sup>

Kresnos meksikietės juokdamosi sustoja į ratą, išdidžios kaip povai  
perduoda viena kitai tekilos butelį  
– viva la muerte mexicana! – <sup>1</sup>  
Po oranžiniais švytinčiais žiedlapiais ir po žeme:  
guli dvėsdamas kaip lauko pelė,  
pažiūrėk į didelę šviesą viršuj, kur sklando karališkieji suopiai:  
apie tave sukasi  
!

Nuslydęs nuo ekrano, tavo žvilgsnis  
užkliūva už elektros skaitliuko: aiškiai per daug  
iš tikrųjų, pasaulis neteisingas.  
Jei mes kartu verkiam ir miegam,  
kartu ir mirsim.  
Iš mūsų meilės ir kančios pelenų  
Kaip šūksnis pakils  
Aukščiausios kokybės gyvenimas:

---

<sup>1</sup> Tegyvuoja meksikietiška mirtis! (*isp.*)



Paklauskite šitų reikšmingų balsų! Matai mane?

Aš tau reikšmingas. –

Viskas yra atėjimas ir išėjimas  
ir visados jau esanti citata  
viskas įsimylėjėlių žiema, kaip antai:  
už šaldytuvo guli sudaužyta širdis iš šokolado.

Noriu gyventi, noriu mylėti, noriu būti laimingas  
be to, onomatopėjiškai:

Mmm,           mmm,           mmm:

Taip! Pagyvenai, o dabar eikš! Tuo užsilenksi  
gailėsies, kad esi tik pavargęs, ne! Dar neapsiprausk!  
Tavo šarvotojas, apimus jo širdžiai,  
klausosi užuojautos pagalvėlių palaiminimo:  
„Ir, taip, toliau.“  
Ir taip viskas palieka.

### **Die Frau unter dem Ast**

Sie ist im Besitz einer telepathischen Fähigkeit:  
sie fühlt die Scheiße schon  
wenn sie noch im Vogel ist

Sie schaut und der Baum ist laut  
sie denkt: ein Vogelhaus  
vom Ast hinab pfeift ihr ein Vogel

Sie ist im Besitz einer telepathischen Fähigkeit. –  
Sie fühlt sie,       der Vogel eröffnet,   sie öffnet  
die Scheiße trifft                           den aufgespannten Schirm

### **Moteris po šaka**

Ji turi telepatiską sugebėjimą:  
jaučia šūdą net tada,  
kai jis dar paukštyje

Ji žiūri: medis čirškia  
ji galvoja: paukščių inkilas

nuo šakos jai čiulba paukštis

Ji turi telepatišką sugebėjimą. –  
Ji jaučia, paukštis atleidžia ji skečia  
Šūdas krenta ant išskleisto lietsargio

Vertė Laurynas Katkus.

Versta iš eilėraščių rinkinio „Aš paliečiau pasaulį“ (*Ich habe die Welt berührt*)  
rankraščio, Ammann Verlag, Zürich, 2004.

### **Sam Hamill** (USA)

Sam Hamill, poet, translator, essayist, is the author of thirteen volumes of original poetry including *Destination Zero: Poems 1970-1995*, *Gratitude*, and *Dumb Luck*; three collections of essays (including *A Poet's Work*), and two dozen volumes translated from ancient Greek, Latin, Estonian, Japanese, and Chinese, most recently, *The Essential Chuang Tzu*, *Narrow Road to the Interior & Other Writings of Basho*, and *Crossing the Yellow River: Three Hundred Poems from the Chinese*. He taught in prisons for fourteen years, in artist-in-residency programs for twenty years, and has worked extensively with battered woman and children. He has been the recipient of fellowships from the National Endowment for the Arts, the Guggenheim Foundation, the Woodrow Wilson Foundation, the U.S. – Japan Friendship Commission. He is Founding Editor of Copper Canyon Press and director of the Port Townsend Writers' Conference. He founded Poets Against the War in January 2003, and in March delivered to Congress 13,000 poems by 12,000 poets, and edited a best-selling selection, *Poets Against the War* (Nation Books, 2003).

### **What the Water Knows**

What the mouth sings, the soul must learn to forgive.  
A rat's as moral as a monk in the eyes of the real world.  
Still, the heart is a river  
pouring from itself, a river that cannot be crossed.

It opens on a bay

and turns back upon itself as the tide comes in,  
it carries the cry of the loon and the salts  
of the unutterably human.

A distant eagle enters the mouth of a river  
salmon no longer run and his wide wings glide  
upstream until he disappears  
into the nothing from which he came.

Only the thought remains. Lacking the eagle's cunning  
or the wisdom of the sparrow, where shall I turn,  
drowning in sorrow? Who will know what the trees know,  
the spidery patience of young maple or what the willow confess?

Let me be water. The heart pours out in waves.  
Listen to what the water says.  
Wind, be a friend.  
There's nothing I couldn't forgive.

### **Sam Hamill** (JAV)

Samas Hamillas yra trylikos poezijos rinkinių autorius (iš jų paminėtini *Nulinis tikslas: 1970-1995 m. eilėraščiai, Dėkingumas, Kvaila sėkmė*). Jis yra išleidęs tris esė rinkinius (pvz., *Poeto kūryba*) ir keliolika vertimų knygų iš senosios graikų, lotynų, estų, japonų ir kinų kalbų (iš jų naujausios – Chuang Tzu ir Basho rinkiniai bei trijų šimtų kinų eilėraščių rinktinė). Keturiolika metų Hamillas dėstė kalėjimuose, virš dvidešimties – „bendruomenės menininko“ programose, nuolatos dirbo su smurtą patyrusiomis moterimis ir vaikais. Poetui buvo paskirtos Nacionalinės paramos menui, Guggenheimo fondo, Woodrow Wilsono fondo, JAV ir Japonijos draugystės komisijos stipendijos. Jis yra leidyklos Copper Canyon Press steigėjas ir redaktorius bei Port Taunsendo rašytojų konferencijos direktorius. 2003 m. sausį Hamillas įkūrė koaliciją „Poetai prieš karą“, ir kovo mėnesį įteikė JAV Kongresui 12 000 poetų parašytus 13 000 antikarinių eilėraščių, bei redagavo populiariąją jų rinktinę *Poetai prieš karą* (Nation Books, 2003).

### **Ką žino vanduo**

Ką gieda burna, už tai teismoksta atleisti siela.  
Tikrovės akivaizdoj žiurkė tiek pat dora kaip vienuolis.  
Betgi širdis yra upė  
tekanti pati iš savęs, upė, kurios neįmanoma perbristi.

Ji įteka įlankon  
ir sugrįžta atgal į save potvyniui imant kilti,  
ji nuplukdo naro riksmus ir neišsakomo  
žmogiškumo druską.

Tolimas erelis atskrenda prie upės žiočių,  
lašišos nebejudą, o jo platūs sparnai sklendžia  
aukštupio link, kol jis pradingsta  
tuštumoje, iš kurios ir atskrido.

Tiktai mintis pasilieka. Neturint erelio gudrumo,  
nei išminties mažo žvirblio, kur pritapti man,  
grimztančiam liūdesy? Kam gi žinomas medžių žinojimas,  
voriška jauno klevo kantrybė ar gluosnio išpažintis?

Tad tegul aš būsiu vanduo. Širdis bangom išsilieja.  
Klausykit, ką sako vanduo.  
Vėjau, būk draugas man.  
Nėra to, ko aš negalėčiau atleisti.

### **Summer Rain**

I woke past midnight  
to the slightly burnt orange odor  
of soft summer rain.

My wife slept beside me,  
deep breath punctuated with  
the little sighs of a dreamer.

Outside, pale moonlight  
shone through the clouds, the great  
evergreens dripping,

the katsura at the far end  
of the garden turning  
bright yellow already, although

it was early August.  
I made a cup of tea and went  
out to stand on the deck.

I've clung to this place  
like Han Shan-tzu  
clung to his cave near the temple

on his beloved mountain.  
I've watched these trees reclaim  
a chunk of forest-slash,

waste and underbrush  
when I came here  
thirty long years ago.

No place is special  
except we make it so  
through myth or habitude.

The forest reclaims itself  
as best it can. Can I  
do less? "No road leads the way,"

Kotaro duly noted, his echo  
of Han Shan an echo of Lao Tzu,  
and hundreds of years between.

I love beyond words this quiet rain  
in these trees, the rose  
whose stark white blossom

lasts only a day, this garden  
in moonlight, and the woman beyond it  
who sighs, worried in her dreams

about her sleepless paramour  
who rises in the night  
to smell the rain.

### **Vasaros lietus**

Atsibudau po vidurnakčio  
nuo švelniai paskrudusio apelsino kvapo,  
kurį skleidė lengvas vasaros lietus.

Šalia miegojo mano žmona,  
jos gilų alsavimą per sapną skaidė  
trumpų atodūsių skrybyba.

Lauke blanki mėnesiena  
švytėjo pro debesis, drėgmė  
lašėjo nuo didelių spygliuočių,

katsura sodo gilumoje  
jau mainė spalvą į šviesiai  
geltoną, nors buvo dar tik

ankstyvas rugpjūtis.  
Išsiviriau puodelį arbatos  
ir išėjau pastovėti prieangy.

Prisirišau prie šios vietos  
kaip Han Shan-tzu prisirišo  
prie olos palei šventyklą

ant jo mylimiausio kalno.  
Stebėjau, kaip medžiai atsiėmė  
ši iškirstą miško plotą,

dyką krūmingą erčią,  
prieš trisdešimt ilgų metų,  
kai aš čia atsikėliau.

Jokia vieta nėra ypatinga,  
nebent mes ją tokia paverčiam  
mitais ar savo įpročiais.

Miškas atsiima savo dalį,  
tiek, kiek tik įstengia. O aš  
ar galiu kitaip? „Joks kelias pats neveda“,

tiksliai pasakė Kotaro, atkartodamas  
aidu Han Shaną ir Laozi,  
ir juos skiriančius šimtmečius.

Myliu šį tylų lietų anapus žodžių,  
štai tuose medžiuos, ir šitos rožės  
visiškai baltą žiedą, pražystantį

tiktai vienai dienai, šį sodą  
mėnulio šviesoje, ir moterį,  
kuri atsidūsta anapus, sapne,

su rūpesčiu dėl bemiegio meilužio,  
atsibundančio naktį,  
kad pauostytų lietų.

### **Ten Thousand Sutras**

*after Hakuin*

The body is the body of the Buddha.  
Like ice and water, the one is always in the other.

In the middle of the lake  
we long for a drink of water.

Adrift in Samsara,  
we dream of blissful Nirvana.

This body is the body of the Buddha,  
this moment an eternity.

Saying *I love you*, the deed is done—  
the name and the deed are one.

With you and without you,  
the line runs straight:

your body is the body of the Buddha,  
there is light beyond the gate.

This love I give to you  
is the love that comes from Kannon.

Every breath a sutra.  
Going or returning, it's the same.

Our bodies are the bodies of the Buddha,  
our names are Kannon's name.

No word can adequately say it,  
yet every word must praise it:

in silent meditation  
destroying evil karma,

in silent meditation  
inhabiting the dharma,

this body is the body of the Buddha,  
your body is the body of the Buddha.

Open arms and eyes to Samsara  
embraced by the thousand arms of Kannon!

In the perfect mind of vivikta-dharma,  
the truth of solitude,

our body is a temple  
not a refuge.

Praise our body,  
even in Samsara,



our bodies are the body of the Buddha,  
our bodies are the body of the Buddha.

### **Dešimt tūkstančių sutrų**

*Sekant Hakuiną*

Šitas kūnas yra Budos kūnas.  
Kaip ledas ir vanduo, vienas jų visados yra kitame.

Atplaukę į ežero vidurį,  
mes trokštame gurkšnio vandens.

Plukdomi Samsaros,  
mes ilgimės palaimingos Nirvanos.

Šitas kūnas yra Budos kūnas,  
šitas akimirksnis – amžinybė.

Sakant “aš myliu tave” atliekamas veiksmas,  
žodis ir veiksmas - tai viena.

Su tavimi arba be tavęs,  
linija aiški tiesias:

tavo kūnas yra Budos kūnas,  
laukia šviesa už vartų.

Meilė, kurią aš tau duodu,  
yra meilė, kurią teikia Kanon.

Bet kuris sualsavimas – sutra.  
Nesvarbu, įeinantis kūnan ar grįžtantis.

Mūsų kūnai yra Budos kūnai,  
mūsų vardai yra Kanon vardas.

Joks žodis negali šito tiksliai ištarti,  
bet kiekvienas žodis turi tai garbinti:

tyliai medituoti

naikinant blogąją karmą,

tyliai medituoti  
apgyvendinant dharmą,

šitas kūnas yra Budos kūnas,  
tavo kūnas yra Budos kūnas.

Atverk akis ir rankas Samsarai  
apglėbtas tūkstančio Kanon rankų!

Tobuloje vivikta-dharma sąmonėje,  
vienatvės nušvitime,

mūsų kūnas yra šventovė,  
o ne užuoglauda.

Garbinkim mūsų kūną  
net ir Samsaroje,

mūsų kūnai yra Budos kūnas,  
mūsų kūnai yra Budos kūnas.

### **Kannon**

I adore you. I love you  
completely. Nothing to ask in return.

Each act of affection a lesson:  
I fail, but with each failure, learn.

Like studying  
under Te-shan:

thirty blows if I can't answer;  
thirty blows if I can.

### **Kanon**

Aš tave garbinu. Aš myliu tave  
be išlygų. Jokio prašomo atlygio.

Kiekvienas meilės veiksmas – pamoka:  
klumpu, bet iš kiekvieno suklupimo mokausi.

Tarytum studijuočiau  
pas Te-shan:

trisdešimt kirčių, jei negaliu atsakyti,  
trisdešimt – jei atsakau.

Vertė Mindaugas Kvietkauskas

### **Miriam van hee**

(Belgium)

Miriam van hee (b. 1952), poetess, translator, one of most significant voices in Flemish poetry. She made her debut in 1978. Her sixth poetry collection *Achter de bergen* was awarded with Flemish Culture Prize in 1998. She studied Slavic languages and teaches at Antwerp School of Translators. She translated poetry by Mandelstam, Achmatova and other authors. The Publishing House *Aidai* published a collection of her poems *De Bramenpluk* (2002) in Lithuanian.

### **platanen bij het station in nîmes**

hun huid begon te rimpelen  
ze werden oud en zouden doodgaan  
net als wij maar zonder angst  
alsof zij ergens weet van hadden  
en wij niet

het afscheid kwam al dichterbij  
noodweer, ontspoorde treinen  
onzekerheid was er altijd  
zekerheid kon je winnen  
maar hoe, hoe  
kon je worden als de bomen

ik voelde dat ik schrijven zou  
(omdat alles altijd was  
zoals het niet kon blijven)  
hoe wij hier zaten  
op een bank onder platanen  
de zon scheen, een hond ging blaffend  
achter de duiven aan

**Miriam van hee**  
(Belgija)

Miriam van hee (g. 1952), poetė, vertėja, vienas reikšmingiausių šiandieninės flamų poezijos balsų. Debiutavo 1978 metais. Šestasis poetės rinkinys *Achter de bergen* (*Anapus kalnų*, 1996) buvo apdovanotas 1998 metų Flamų kultūros premija. Miriam van hee yra slavistė ir dirba dėstytoja Antverpeno vertėjų mokykloje. Yra vertusi Mandelštamo, Achmatovos ir kitų autorių poeziją. „Aidų“ leidykla šiam PDR išleidžia paskutinio Miriam van hee rinkinio *De Bramenpluk* (*Gervuogiu skynimas*, 2002) vertimą į lietuvių kalbą.

**platanai prie nimo stoties**

jų oda pradėjus raukšlėtis  
jie sensta ir gaus numirti  
visai kaip mes, tik be baimės  
tarytum žinotų kažką  
kas nežinoma mums

atsisveikint artėjo laikas  
būtinoji gintis, traukiniai, nusprūdę nuo bėgių  
visados jauteis netikra  
tikrumo galėjai įgyti  
bet kaipgi, kaip  
galėtum tapti lyg medis

jaučiau, kad turiu parašyti  
(mat viskas visados taip  
kaip likti negali)

kaip mes čia sėdėjom  
po platanais ant suolo  
saulė švietė, balandžius  
šuo vaikėsi lodamas

### **restaurant**

je vroeg je af waarover  
mensen praten in restaurants  
als ze op het eten wachten  
over liefde dacht ik, geluk  
over een film die ze hebben gezien

het beste was om niets  
te vragen, zich niet  
in de kaarten te laten kijken

de avond was zo doorzichtig  
als water, beneden tussen de stenen  
kon je de vissen zien zwemmen  
een jongen voerde brood  
aan de eenden, het ging erom  
wie won of verloor

de dennen werden donkerblauw  
de maan kwam op, hondengeblaf  
gaf de afstanden aan

### **restoranas**

svarstei apie ką  
žmonės šnekas restorane  
laukdami, kol jiems valgys atneš  
apie meilę, mažiau, apie laimę  
apie kokį matytą filmą

geriausia buvo nieko  
neklausinėti  
neatskleisti kortų

vakaras buvo skaidrus  
lyg vanduo, apačioj tarp akmenų  
žuvis įžiūrėti galėjai  
berniukas duona  
antis penėjo, tai buvo  
grumtynės kas ką

tamsiai mėlynos darėsi eglės  
mėnuo tekėjo, lojantys šunys  
atstumus leido pajusti

### **sprookjes**

ik ben je achternagegaan  
maar ik vond je niet  
de wind was ongenadig, kou  
steeg uit de grond omhoog

ik dacht aan sprookjes waarin  
wie fouten maakt verandert  
in een boom, een steen

maar ik geloofde niet in sprookjes  
ik geloofde in seizoenen, in dag  
en nacht, in eens en ooit, ooit  
zou ik je vinden

er was leegte die gevuld zou worden  
wind die luwen zou en straks  
de zon, die als een zoeklicht  
langs de hellingen zou gaan

### **pasakos**

ėjau tau iš paskos  
tačiau neradau tavęs  
vėjas pūtė negailestingas, šaltis  
kilo nuo žemės

prisiminiau pasakas, kur  
suklydęs pavirsta  
į medį, į akmenį

tačiau netikėjau pasakom  
tikėjau metų laikais, diena  
ir naktim, andai ir kada nors, kada nors  
turėsiu tave surasti

tuštuma turės būti užpildyta  
vėjas turės nurimti, netrukus  
saulė prožektoriaus spinduliu  
ims naršyti atšlaites

### **winter in het zuiden**

ik stelde me de wind voor  
zonder struiken en bomen  
en de zon zonder onze huid

toen zag ik je lopen met je armen  
van je lichaam vandaan alsof  
je de aarde zou gaan verlaten  
alsof je de wind probeerde

achter de bergen moest in de verte  
de zee ergens zijn  
maar we zagen haar niet

en ik dacht dat alles zo hoorde  
het innige blauw van de lucht  
en onze purperen schaduwen  
over de sneeuw

Uit : 'Achter de bergen' 1996

### **žiema pietuose**

vaizdavausi vėją  
be krūmų ir medžių

ir saulę be mūsų odos

paskui pamačiau tave bėgantį, rankas  
nuo kūno atplėšusį, lyg būtum  
taikęsis žemę palikti  
lyg būtum vėją mėginęs

anapus kalnų kažin kur  
jūra turėjo būti  
bet mes jos nematėm

ir aš pamaniau, kad šitaip ir turi būti  
vaiski orų žydruma  
ir purpuriniai mūsų šešėliai  
sniege

Iš knygos "Achter de bergen" („Anapus kalnų“), 1996

### **exil**

als het thuisland  
een donker bos is  
maar het thuisland

als onze tijd  
is uitgewoond, onze doden  
onder sneeuw bedolven  
onze bosbewoners  
naar de steden zijn verhuisd  
en reclameborden lezen

zijn wij altijd droevig  
ook als we vrolijk zijn  
ook als we met de trein  
voorgoed vertrekken

het is onze tijd  
als wij hem niet  
begrijpen, zo is hij



### **egzilis**

jei mūsų namai  
tai tamsi giria  
bet namai

jei mūsų laikas  
jau nugyventas, mūsų numirėliai  
sniegų užpustyti  
mūsų girių gyventojai  
išsikėlę į miestą  
skaito reklamų lentas

mes visados nusimineę  
net kai būnam linksmi  
net kai visiems laikam  
išvažiuojame traukiniu

tai mūsų laikas  
net jeigu jo  
nesuprantam, jis mūsų

### **lente in de schildersstraat**

ik zag je aan de overkant  
als was je uit een schuilkelder  
gekomen : voorzichtig en verbaasd  
over het licht dat op de huizen scheen  
je had je lange winterjas nog aan  
ik had een teken kunnen geven  
ik had je vragen kunnen stellen  
de straat lag tussen ons als water

achter mij zaten moeders in het park  
rond het museum, hun kinderen  
kregen klappen tot ze huilden  
mij heeft de tijd gered,  
de afstand, dit gedicht

Uit : 'Reisgeld' 1992

### **pavasaris schilderstrate**

pamačiau tave kitapus gatvės  
lyg iš rūšio slėptuvės išlindusį:  
atsargų, namus užliejusios  
šviesos apstulbintą  
dar vilkėjai ilgą žieminį palatą  
būčiau galėjusi duoti tau ženklą  
ko nors paklausinėti  
lyg vanduo mudu skyrė gatvė

man už nugaros, muziejų supančiam  
parke sėdėjo motinos, jų vaikai  
tol gavo pylos, kol verkti pradėjo  
mane išgelbėjo laikas  
atstumas, šitas eilėraštis

Iš knygos „Reisgeld“ („Kelionpinigiai“), 1992

### **beklimming van de mont aigoual**

1

ja, wij hielden van dat langzame  
klimmen omhoog uit het dal  
tussen slapende bergen en achterom,  
naar de dorpen te kijken, zoals  
ze daar lagen, nog in de schaduw,  
achtergebleven

wij hielden ervan om een steen op te rapen  
hem in het licht van augustus te houden  
en hem weer neer te leggen  
tussen de andere stenen

wij klommen traag, in gedachten  
verzonken, wij brachten de tijd door,  
intens als de dieren, de oren gespitst,

de neus in de wind, het heden  
was ons vergund

2

niet iedereen hield van dat langzame  
klimmen omhoog uit het dal  
maar we keerden niet om, het was  
als het baren van kinderen, zei je,  
of als studeren, maar het leek nog het meest  
op een soort van verlangen  
naar iets onbekends

en toen wij dan eindelijk  
boven stonden, gegrepen door licht  
toen zagen wij alles zo helder  
zoals het ons eens was beloofd

zo kwamen wij ooit in de tijd  
terecht, moe en bevrijd en zonder  
gedachten, wij hadden geluk,  
wij werden verwacht

Ongepubliceerd, 2003

### **kopinat į *mont aigoual***

1

taip, mums patiko iš lėto  
kopti aukštyn iš slėnio  
tarp snaudulingų kalnų ir atsigrėžus  
žvelgti žemyn į kaimus, šešėly  
dar tebedryksančius  
likusius už nugarų

patiko mums, akmenuką paėmus  
palaikyti jį, atgrėžus rugpjūčio saulėn  
paskui padėti atgal  
tarp kitų akmenų

kopėme tingiai, į savo mintis  
nugrimzdę, intensyviai kaip gyviai  
leidome laiką, pastatę ausis  
nosis atsukę prieš vėją, ši diena  
buvo mums dovanota

2

ne visiems taip iš lėto patiko  
kopti aukštyn iš slėnio  
bet mes nesigręžiojom, sakei,  
čia lyg kūdikio gimdymas  
ar studijavimas, bet labiausiai tas buvo  
panašu lyg į kokį troškimą  
dar nepatirto dalyko

o galiausiai, kai jau viršūnėj  
stovėjom šviesos pastverti  
tai viską išvydom taip ryškiai  
kaip buvo mums pažadėta

taip mes kitados atsidūrėm  
laike, pailę, išsivadavę ir be  
jokių minčių, buvom laimingi  
buvome laukiami

(Neskelbtas, 2003)

ze wou dat ze iets terugvond,  
een verlaten binnenhof, gestolen geld  
een handschoen waarin nog warmte over  
dat ze iets herkende : de geur op de trap  
de verschoten kleuren van de gevels

ze wou het liever niet alleen  
op de trein, op de roltrap, in de straten  
schuin tegen het sneeuwen in

ze wou liever storm op zee

en niet verdwalen

jai norėtųs ką nors atrasti  
apleistą vidinį kiemą, pavogtus pinigus  
pirštinę, dar tebesaugančią šilumą  
norėtųsi ką nors atpažinti: laiptinės kvapą  
stogo išblukusią spalvą

jai norėtųs verčiau ne vienai  
traukiny, eskalatorių, gatvėje  
įkypai pasisukus prieš pūgą

jai norėtųs verčiau jūros audringos  
ir niekur nepasiklysti

en op het laatste ogenblik  
de appels uit de tuinen  
de populieren, de fietspaden  
en de slapende kinderen  
aan wie nog niets voorbijgaat  
maar alles tegemoet

we zien wel dachten we  
we gaan er nog even mee  
door in de tijd die ons  
gegeven is we maken  
van onszelf een ander

en dat we niet voor het geluk  
geboren zijn brengt ons niet  
zozeer van streek alleen heel even  
zoals wanneer wij in de stad  
rondhangen en daar een tram  
voorbijrijdt met jou erin je schouders  
je haar je winterjas  
en alles zoals vroeger

Uit 'Ingesneeuw' 1984

o paskutinę akimirką  
obuoliai, parnešti iš sodų  
tuopos, dviračių takas  
ir sumigę vaikai  
kurių neaplenkia dar niekas –  
jiems viskas dar prieš akis

viską aiškiai suprantam, manėm, dar  
paėjėsim drauge  
per mum nuskirtąjį  
laiką, pasidarysim  
kiti

o kad laimei nesame  
gimę, ne taip smarkiai  
muša mus iš vėžių, bet vis dėlto muša  
štai kad ir mum sėdinėjant  
mieste, kai pro šalį važiuoja  
tramvajus su tavimi, su tavo  
pečiais, tavo plaukais, su žieminiu tavo paltu  
ir viskas vėlei kaip andai

Iš knygos „Ingesneeuw“ („Užsnigta“), 1984

Vertė Antanas Gailius

**Donaldas Kajokas**  
(Lietuva)

Donaldas Kajokas, poetas, eseistas, gimė 1953 metais. Septynių poezijos rinkinių ir trijų esė knygų autorius. Jo poezija versta į keliolika pasaulio kalbų. Jis yra pelnęs visas pagrindines Lietuvos premijas už poeziją Gyvena Kaune, dirba „Nemuno“ savaitraštyje.

### **Poezija o gal tai jau ne ji**

tu ateini iš ten į kur visi  
nueisime ir palieti mūs gelmę  
taip švelniai švelniai  
    taip be galo švelniai  
kad net suabejojam ar esi

DONALDAS KAJOKAS  
(Lithuania)

Donaldas Kajokas, poet and essayist, was born in 1953. He is the author of seven collections of poetry and three volumes of essays. His poetry has been translated into several world languages. His work was awarded by all main Lithuanian prizes. He lives in Kaunas, where he works for the weekly *Nemunas*.

### **POETRY, BUT PERHAPS ALREADY SOMETHING ELSE**

you come from the place where all of us  
will go and touch the deepest part of us  
so gently gently  
    ever so gently  
that we doubt you even are

### **Žydų melodija**

lengvas ūkanotas lapas  
    sopulingai sopulingai  
        leidžias dykvietėj ant sniego  
        leidžias dykvietėj ant sniego  
nusileidžia smuikas

### **A JEWISH MELODY**

a light misty leaf  
    painfully painfully  
        falls in the waste land onto snow

falls in the waste land onto snow  
the violin falls down

### **Varlė ant lelijos lapo**

jei ši varlė žinotų savo begalinį grožį  
Viešpatie  
    tavam  
    sode  
    bjauresnio  
    padaro  
    nebūtų!

### **A FROG ON A LILY LEAF**

if this frog understood its infinite beauty  
Lord  
    in your  
    garden  
    there would be  
    no uglier  
    creation!

### **Virš kopų ramus teka mėnuo**

virš kopų  
    ramus  
    teka mėnuo  
        taip  
        tuščia  
        many  
    daug vietos  
    šiam  
vaizdui

### **ABOVE THE DUNES THE PLACID MOON RISES**



above the dunes  
the placid  
moon rises  
it is  
so empty  
inside me  
there is so much space  
for this  
scene

### **Klegėdami išniro jie iš vėjo**

...klegėdami išniro jie iš vėjo  
priėjo  
girgždančius mirties vartus  
praėjo

ir  
– o dangau! –  
to net nepastebėję nuklegėjo

### **RATTLING THEY EMERGED FROM THE WIND**

... rattling they emerged from the wind  
drew near  
death's creaking gates  
passed by

and  
– o my heavens! –  
without noticing that they rattled away

### **Vyras ir moteris**

tu pamirši mane tu pamirši mane tu pamirši  
ir už tai nenumirsi mielasis už tai kad pamirši nemirsi

aš pamiršiu tave aš pamiršiu tave aš pamiršiu  
ir nemirsiu vienatine mano gal vien tik todėl ir nemirsiu

#### MAN AND WOMAN

you will forget me you will forget me you will forget  
and for that you will not die my beloved because you will forget you will not die

I will forget you I will forget you I will forget  
and I will not die my only one perhaps that is only why I will not die

\* \* \*

vyras ir moteris stovėjo  
švintančiame kambaryje  
nuogi  
šypsojosi

paskui vyras išėjo.

Likusi viena moteris  
atsargiai prisėdo ant  
taburetės kraštelio, susigėdo  
užsidengė rankom krūtis

\* \* \*

a man and a woman stood  
in the radiant room  
naked  
smiling

then the man left.

The woman left alone  
carefully sat down on  
the edge of the stool, felt shame

covered her breasts with her hands

### **Studija: spalva**

sutresęs lango rėmas, apygelis kinrožių  
krūmas, klystkelis, toks ruzganas  
peizažas, dar: raudonų čerpių stogas

ir visa tai – mėlyna mėlyna!..

### **A STUDY: COLOR**

a rotted window frame, a yellowing primrose  
bush, the mistaken path, a light brown  
landscape, still: a red tile roof

and all that – blue blue!..

### **Velykos**

Trijų saujų smėlio kauburėlis; kryžiukas,  
padirbtas iš negrabiai perlaužtos karklo  
vytelės; sąsiuvinio lapo skiautė, pridengta  
apibraižytu permatomos plastmasės gabalėliu,  
žodžiai (raudonu tušu):

“Če palaidotas vabaliukas  
Jyy palaidojo Kotrina Saulius Jieva”

Patys, aišku, ir nugalabino.

### **EASTER**

A hillock of three handfuls of sand; a small cross  
made from a clumsily broken thin willow

twig; a shred of notebook paper, covered  
by a transparent piece of plastic with drawings,  
words (in red ink):

“Heer is berried a bug  
It wuz berried by Kotrina Saulius Jieva”

They themselves, obviously, had finished it off.

### **Eilēraštis**

gēlēs ketvirto aukšto  
lange, gali spēlioti  
kas čia gyvena, gēlēs  
čia gyvena

### **POEM**

flowers in the fourth floor  
window, you can guess  
who lives here, flowers  
live here

### **Irgi**

R.

jau netiki kad bausmė bus  
sušvelninta kalėjime žaidžia  
šachmatais prašo atsiųsti  
literatūros (irgi apie šachmatus)

netiki bet savo padėties dar  
nesuvokia. O mano procesas  
tęsiasi nors nuosprendis  
net durnam aiškus: senatvė

iki gyvos galvos

irgi

ALSO

R.

they already do not believe that the punishment  
will be reduced in prison they play  
chess ask me to send  
literature (also about chess)

do not believe but do not understand  
their situation. And my process  
continues even though the verdict  
is clear even to the crazy: old age

until I die

also

### **Mergaitė, vardu Zhuangzi**

eilėraščiai dienoraštėja, dienoraščio  
rezginys retėja, stengiuosi nesistengti,  
kad ir taip: upė, tiltas, Zhuangzi ir sako:

„tai siaučia strepečiai,  
tai džiaugias!“ „tu ne žuvis  
iš kur žinai kad jie džiaugias?“

„tu ne aš  
iš kur žinai kad aš nežinau jog jie  
džiaugias?“

taip ir pasišnekam pernai prieš Kristų aną  
pavasarį patvinusi Neris du batai smėlėti  
pusantro ir toji mergaitė apsiavusi kojineimis

numegztomis iš vorų sudžiovintų

## A GIRL, NAMED ZHUANGZI

poems become like diaries, the diary's  
knitting thins out, I strive not to strive,  
even though it was like this: river, bridge, Zhuangzi says:

“the dace fish rage,  
they rejoice!” “you are not a fish  
how do you know they rejoice?”

“you are not me  
how do you know that I do not know that they  
rejoice?”

that's how we talk last year before Christ last  
spring the swollen Neris two sandy shoes  
one and a half and that girl wearing stockings

knit from dried spiders

## Moteris o gal apie sielą

ji sunkiai serga nors tiesą sakant  
yra kur kas sveikesnė nei anksčiau  
kai neva žydėte žydėjo

ryja tabletes saujom dažnai guli  
ligoninėse nesugeba nė sriubos  
išvirt o sveikesnė

niekas tuo netiki (gal net nežino)  
baisiai jos gailisi, kartais ir aš

tuomet išeinu į lauką pastoviu  
basas ant žemės  
atlėgsta

## A WOMAN OR PERHAPS ABOUT THE SOUL

she is very sick though to tell the truth  
she is a bit healthier than before  
when she was in full bloom

she swallows tablets by the handful often lies  
in hospitals is not able even to make  
soup but she is healthier

no one believes it (perhaps does not know)  
are so sorry for her, sometimes I am too

then I go out into the field stand  
barefoot on the ground  
it slackens

### **Pašnekesys lapkričio pradžioje**

šnekėjomės telefonu, tarstelėjau,  
kad ničnieko nenoriu, visiška apatija,  
sako, atsisėsk ir sėdėk, pasigyrė:  
stuburo operuoti nereikės, daktaras  
patarė gydytis akupunktūra ir masažu

o iš mūsų čiaupo vėlei nebėga karštas  
vanduo ir dar gerą pusmėnesį nebėgs,  
lauke žvarbu, lyja dažnai, vaikštau  
susigūžęs, miegot įpratau šuniškai  
susirietęs, kinkos amžinai drėgnos

girdėjau, kandidatas į miesto merus  
sakėsi "čystakraujis lietuvis esąs", dar  
ir bulvės baigėsi, todėl nenoriu atsisėst  
ir sėdėti, nenoriu būti kantrus, šiandien  
labiau už viską norėčiau neištverti

bet gėda prisipažinti – pamiršau  
kaip šitai daroma

A CONVERSATION IN EARLY NOVEMBER

we talked on the phone, I mumbled  
that I wanted absolutely nothing, total apathy,  
says, sit down and sit there, boasted:  
I won't need the operation on my back, the doctor  
recommended I go for acupuncture and massages

while hot water no longer runs from our  
faucet and won't for another half month,  
it's cold outside, rains often, I walk  
hunched over, I've gotten used to sleeping like a dog  
curled up, my haunches eternally damp

I heard the candidate for city mayor  
say "I'm a pure-blooded Lithuanian," what's more  
I'm out of potatoes, that's why I don't want to sit down  
and sit there, I don't want to be patient, today  
more than anything I would like not to endure it

but I'm ashamed to admit it – I've forgotten  
how that's done

**Augustinas, Anzelmas, Tomas Akvinietis,  
Descartes'as, Kantas\* etc.**

"Dievo nėra..." – eilutė iš gimnazistės  
eilėraščių pluošto. Akibrokštas, apokrifinė  
Dovydo psalmė, slaptoji lamų doktrina,  
summa poetica, Dievo įrodymas neigimo  
būdu, bala žino kelintas, bet šįsyk logiškai  
skaidrus, patikimas –

"Dievo nėra  
pati mačiau"

AUGUSTINE, ANSELM, THOMAS AQUINAS,  
DESCARTES, KANT\*, ETC.

---

\* Mąstytojai, bandę įrodyti Dievo egzistenciją.

\* Thinkers who tried to prove the existence of God.



“There is no God...” a line from a high school girl’s  
sheaf of poems. Disgrace, David’s  
apocryphal psalm, the lama’s secret doctrine,  
summa poetica, proof of God through  
the negative, who knows which but this time a logically  
clear and reliable source –

“There is no God  
I saw it myself.”

\* \* \*

sniego pusnys kieme ir staliukas

prie jo stovinti moteris

moteris žiūri į sniegeną, sniegena  
žiūri į apsnigtą kinrožių krūmą,  
krūmas žiūri į pinčerį, pinčeris į mane

aš žiūriu į tą moterį  
į jos krūpsinčią nugarą, keistas  
gimtadienis

\* \* \*

drifts of snow in the yard and a table

near it stands a woman

the woman looks at the bullfinch, the bullfinch  
looks at the snow-covered primrose bush,  
the bush looks at the Doberman, the Doberman at me

I look at that woman  
at her flinching back, it’s a strange  
birthday

*Translated by Jonas Zdanys*

## **Jurczok 1001**

(Switzerland)

Jurczok 1001, rap poet, *Human Beatboxer*, performer, *Spoken Word* pioneer in Switzerland, was born in 1974 in Wadenswil, Switzerland. He lives and works in Zurich. After five-year studies at YemenDzaki Theatre and Music School in Athens he received a diploma of teacher. Since 1999 collaborates with author and musician Melinda Nadj Abonji: textual performances, vanguard rap, theatre. He took part in performances in Zurich, Berlin, Vienna, Kazakhstan.

## **Vater unser**

Vater unser,  
steh uns  
in diesen dunklen Stunden bei  
und bewahre uns vor Unheil.

Der du bist im Himmel,  
gib den Unterdrückten eine Stimme.  
Geheiligt werde dein Name,  
wir handeln in deinem Sinne.

Dein Reich komme  
über den Teich  
und befreie uns Menschen,  
die Zeit ist reif.

Dein Wille geschehe,  
keine Pillen und Kondome,  
keine Kinder  
vor der Ehe.

Wie im Himmel  
so im Feldzug  
verschaffen wir dir  
Geltung.

Unser täglich Brot

gib uns heute,  
wir teilen uns mit den Briten  
die Beute.

Und vergib uns  
unsere Taten  
und beschütze unsere  
tapferen Soldaten.

Wie auch wir vergeben  
jedem, der sich vor uns  
in den Staub wirft  
und bereit ist, zu reden.

Und führe uns  
zu den Waffenlagern,  
damit wir unsern  
Kriegsgrund haben.

Und erlöse uns  
von den Bösen,  
damit wir sie nicht  
selber töten.

Denn dein ist das Reich  
und uns ist das Öl.  
Eine Pipeline unter dem Teich,  
ja, das wäre schön.

Und die Kraft  
für die Raffgier  
und den nächsten  
Krieg.

Und die Herrlichkeit  
über den Planeten  
und den nächsten  
Sieg.

In Ewigkeit,  
unsere Wenigkeit,  
in deinem Namen,

Amen.

### **Jurczok 1001**

(Šveicarija)

Jurczokas 1001, repo poetas, *Human Beatbox'ers*, atlikėjas, *Spoken Word* pionierius Šveicarijoje, gimė 1974 metais Wadenswilyje, Šveicarijoje. Gyvena ir dirba Ciuriche. Po penkerių metų studijų YemenDzakio teatro ir muzikos mokykloje Atėnuose įgijo mokytojo diplomą. Nuo 1999 metų bendradarbiauja su autore ir muzikos atlikėja Melinda Nadj Abonji: tekstiniai performansai, avangardinis repas, teatras. Dalyvavo pasirodymuose Ciuriche, Berlyne, Vienoje ir Kazachstane.

### **Tėve mūsų**

Tėve mūsų,  
gelbėk mus  
šią tamsos valandą  
ir saugok mus nuo negandų.

Tu, kurs esi danguje,  
grąžink engiamiesiems balsą.  
Tebus šventas tavo vardas,  
mes tavo valia vadovaujamės.

Teateinie tavo karalystė  
balos paviršium  
ir išlaisvink mums žmones,  
laikas prisirpęs.

Tebus tavo valia,  
jokių kontraceptikų ir prezervatyvų,  
jokių vaikų  
prieš santuoką.

Kaip danguj  
taip ir karo žygyje  
išrūpinsim tau  
pripažinimą.

Kasdienės mūsų duonos

duok mums šiandien,  
pasidalinsim grobį  
su britais.

Atleisk mums  
mūsų kaltes  
ir narsius mūsų  
karius apsaugok.

Kaip ir mes atleidžiame  
kiekvienam, kuris prieš mus  
į dulkes puola  
ir atgailaut pasirengęs.

Ir vesk mus  
prie ginklų sandėlio,  
kad pagristume  
savąjį karą.

Ir gelbėk mus  
nuo piktųjų,  
kad juos  
ne patys žudytume.

Nes tavo yra karalystė,  
o mums nafta priklauso.  
Vamzdynas po bala,  
taip, gerai būtų.

Ir jėgą  
godumui  
ir būsimą  
karą.

Ir grožybės  
virš planetų  
ir kitą  
pergalę.

Per amžius,  
mūsų nuolankusis tarne,

tavo vardu,  
Amen.

### **Vorstellung**

In meinem Kopf  
sind die baltischen Staaten  
vielleicht so gross  
wie das Muttermal  
auf Gorbatschovs Glatze,  
wenn sein ganzer Kopf  
die Fläche der ehemaligen Sowjetunion darstellt,  
aus der sie  
ausgetreten sind.

Auf der Karte  
sind die baltischen Staaten  
sehr viel kleiner  
als das Muttermal  
auf Gorbatschovs Glatze,  
aber vielleicht reicht es,  
dass er seinen Kopf für eine Sache hingehalten hat,  
die grösser ist  
als meine Vorstellung.

### **Supratimas**

Mano vaizdinyje  
Pabaltijo šalys  
galimas daiktas tokios didelės  
kaip apgamas  
ant Gorbačiovo plikės,  
jei visa galva  
vaizdavo plynės buvusios sovietų sąjungos,  
iš kurios jos  
išsiveržė.

Žemėlapyje

Pabaltijo šalys  
daug mažesnės  
nei apgamas  
ant Gorbačiovo plikės,  
bet užteko,  
kad savo galvą vardan reikalo paguldytų,  
kuris daug didesnis  
nei įsivaizduot galėjau.

### **Prost**

Eine Frau  
in der Strassenbahn  
schmiegt die Wangen  
an die Bierdose  
in ihrer Hand.

Sie hat ihren Kopf  
an der prallen Sonne  
liegen gelassen,  
darum ist er so rot.

Die Pupillen  
verschwinden im Gehirn,  
wenn sie etwas  
sagen will.

Sie lacht,  
ob ich verstanden habe  
und drückt sich die Dose  
an die Stirn.

### **Į sveikatą**

Moteris  
tramvajuje  
glaudžia skruostus  
prie alaus skardinės

rankoje.

Savo galvą  
atkraginus  
sodrioj saulėj,  
tad ta tokia raudona.

Vyždžiai  
pasislepia smegenyse,  
kai tik nori  
kažką pasakyti.

Ji juokiasi,  
ar aš ką supratau  
ir knežina skardinę  
į kaktą.

### **Kreislauf**

Im Sexshop  
um die Ecke  
verschwinden die Männer  
wie Spermien  
im Muttermund.

Kurze Zeit später  
kommen sie  
mit einem schwarzen  
Plastiksack in der Hand  
auf die Welt.

### **Apytaka**

Sexshope  
už kampo  
dingsta vyrai  
kaip spermatozoidai  
gimdos kaklelio žiotyse.

Po kiek laiko



jie išeina  
su juodais  
plastikiniais maišeliais rankose  
į pasaulį.

*Vertė Gytis Norvilas*

**JURIS KRONBERGS**  
(Latvia)

Juris Kronbergs, poet, translator and free-lance journalist, was born 1946 in Sweden, in a Latvian family. He studied Literature, Nordic and Baltic languages at the University of Stockholm, as well as Theory of Translation and 20<sup>th</sup> Century poetry at Cambridge, England. At the end of the 1980s and the beginning of 1990s he worked in the Latvian section of Radio Sweden, and as an interpreter for the Swedish Parliament, the Swedish Government and The Nordic Council of Ministers. For ten years he served as a diplomat – as Cultural Attaché at the Latvian Embassy in Sweden. He has been the President of the Latvian PEN centre. He is a honorary member of the Academy of Science of Latvia, he has received the Latvian Three Star order, the Swedish North Star order, several scholarships and prizes for poetry and translation in Latvia and in Sweden, among them the prize for best poetry collection of the year in Latvia (1997) for the collection *Wolf One-Eye*. He has published ten collections of poetry, of them one in Swedish and one bilingual, as well as poetry on CD (one in Latvia and one in Sweden). He has published twenty-six books of poetry translations, mostly Latvian poetry into Swedish, but also Swedish poetry into Latvian.

**Kukutis apciemo Stokholmu**

*Marcēlijam Martinaitim*

Cik tuvu Stokholma  
no Žuvelišķes!  
Biju iedomājies, ka Stokholma  
planē izplatījumā  
kaut kur starp Mēnesi un Marsu  
vai  
ka tā atrodas zem ūdens –  
Atlantīdas priekšpilsēta,

ko iespējams sasniegt  
vienīgi zemūdens laivās!

Tagad zinu, cik tas vienkārši!  
Tu aizej no Klaipēdas uz Mēmeli,  
sarunā ar kādu knēveli  
sev vietu Kārļa XII armijā,  
nopelni naudu ar karu,  
atrod sev zaļu zaru  
kā gaisā pasists valūtas tūrists!

Stokholmā pēcāk,  
tērpies kroņa drānās,  
tu mierīgi sēdi un vēro  
kā nākotne izskatās šodien  
un  
kā vakardiena izskatīsies  
rīt.

1985

#### JURIS KRONBERGS (Latvija)

Juris Kronbergas, poetas, vertējas ir laisvas žurnalistas, gimē Švedijā 1946 m. latviu šeimā. Stokholmo universitātē studēja literatūru, skandināvu un baltu valodas, Kembridžā (Anglijā) – vertimo teoriju un XX a. poeziju. Devīto dešimtmeča beigās ir dešimto gadu sākumā strādājis Švedijas radio latviu redakcijā, kāpēc vertējas – Švedijas parlamentā, Švedijas valdībā un Ārlietu ministru padomē. Dešimt gadus strādājis diplomāts – bijis Latvijas ambasāds Švedijā kultūras attiecībās. Bijis Latvijas PEN centra prezidents. Yra Latvijas mokslu akadēmijas goda loceklis, Latvijas triju zvaigždu ordena un Švedijas ģeogrāfiskā zvaigždu ordena kavaliers. Ģavējis četras prēmijas un prizu par poeziju un tulkojumiem Latvijā un Švedijā, starp jū – par gerisimā metū poezijas rīnkini Latvijā (1997, par rīnkini „Vienākis vilkas”). Išleido dešimt poezijas rīnkini, iš jū vienā – švedu kalba, kitā divkalbī, taip pat kompaktinē poezijas plokštelē. Yra išleides 26 poezijas tulkojumu knygas, daugiausia iš latviu ī švedu, bet taip pat ir iš švedu ī latviu.

#### **Kukutis aplanko Stokholmu**

*Marcelijui Martinaičiui*

Artumas Stokholmo  
nuo Žuveliškių!  
Įsivaizdavau, kad Stokholmas  
sklando platybėse  
kažkur tarp Mėnulio ir Marso  
ar  
kad jis yra kur po vandeniu –  
Atlantidos priemiestis,  
įmanomas pasiekti  
vien tik povandeniniais laivais!

Dabartės žinau, kaip tai paprasta!  
Atkanki iš Klaipėdos į Mėmelį,  
sušneki su koku mème  
vietą Karolio XII kariuomenėj,  
pinigas byra iš karo,  
turtas laimingą daro  
it trenktą svieto artistą valiutinį turistą!

Stokholme paskiau,  
apsitaisęs valdiškom drapanom,  
ramiai sau sėdi stebėdamas  
kaip rytojūs atrodo šiandien  
ir  
kaip vakar atrodys  
rytoj.

1985

### **Lietuva, 1990 gada marts**

Vai pavasaris šogad nav pūrāk agrs?  
Vai tas nav vienkārši vienpusīgi ieradies  
bez iepriekšējām sarunām ar ziemu?  
Ko pasaules meteorologi tagad diez darīs?  
Atzīs pavasara atnākšanu?  
Kādu viedokli pienes Meteoroloģiskais dienests?  
Vai ir pavasaris tikai tādēļ, ka laiks ir silts?  
Vai tā drīzāk nav liberāla ziema?  
Un vai Eiropai, jā visai pasaulei, labāk nebūtu

neatkarīgu gadalaiku federācija,  
kurā katram gadalaikam  
būtu tiesības lemt par tikpat kā visu –  
izņemot paša klimatu?

Tumši mākoņi savelkas  
Krīt auksti kristāliski krusas graudi  
kā draudi,  
sasnieguši zemes virsmu  
tie pārtop par lietus lāsēm  
un pazūd zemē

1990, martā

### **Lietuva, 1990-ųjų kovas**

Ar pavasaris šiemet ne per ankstyvas?  
Ar nepasirodē jis tiesiog vienašališkai,  
su žiema iš anksto nepasitaręs?  
Ką pasaulio meteorologams dabar bedaryti?  
Pripažint pavasarį atėjus?  
Kokią išmintį praneš Meteorologijos tarnyba?  
Ar pavasaris tik todėl, kad metas šiltas?  
Ar jis veikiau nėra liberali žiema?  
Ir ar Europai bei visam pasauliui nebūtų geriau  
nepriklausomų metų laikų federacija,  
kurioje visi metų laikai  
turėtų teisę spręsti apie visa ką –  
įskaitant ir patį klimatą?

Tamsūs debesys kaupias  
Šalti kristališki krušos grūdai kristi ima  
it grasinimai,  
pasiekę žemės paviršių  
lietaus lašais jie pavirsta  
ir nyksta žemėn

1990, kovas

### **VILKS VIENACIS**

## **Kā Vilks Vienacis zaudēja aci**

Kādu rītu viņš uzmodās  
juzdams nāsīs savādu smaku

Blakus stāvēja Nāve  
un Nāve teica: „Nāc skriesimies!” „Nāc skriesimies!”

Viņš teica: „Ej projām, tu vecā zagle,  
kamēr es vēl spēšu pakustēt,  
es būšu sprungulis tev kāju priekšā,  
plosīšu tevi, tavu ēnu  
un visus tavus bē em vē braucošos draugus!”

Bet Nāve teica: „Nāc skriesimies!” „Nāc skriesimies!”

„Labi, skriesim uz rietiem”, viņš teica  
„Sekosim saules rietam. Stāsim tad, kad pēdējais  
saules stars izdursies cauri gaisa miesai!”

Tā viņi skrēja sānu pie sāna  
Nāve ar smaku un ēnu  
Vilks ar kažoku un zobiem  
asiem kā dažlaba vārda sekas

Viņi skrēja caur ciematiem, caur pilsētām  
un lauku sētām, pa ceļiem un tiltiem

Pamazām Nāve manāmi gura,  
jo pat skriedamās darīja savu darbu

Zinādama, ka Vilks būs pirmais  
tā nodevīgi gribēja grābt viņu aiz sprandas, bet trāpīja acī

Tā tas notika toreiz, kad Nāve tīkoja viņa miesu  
Tā tas notika toreiz, kad Nāve sāka ņemt savu tiesu

## **VILKAS VIENAKIS**

### **Kaip Vilkas Vienakis prarado akī**

Vieną rytą jis atsibudo  
jausdamas šnervėse keistą kvapą

Šalimais stovėjo Mirtis  
ir Mirtis sakė: „Einam lenktynių!“ „Einam lenktynių!“

Jis sakė: „Eik šalin, sena vagile,  
kol tik priveiksiu pajudėt,  
aš pagalys būsiu tau tarp kojų,  
draskysiu tave, tavo šešėlį  
ir visus tavo bė em vė lakstančius draugus!“

Bet Mirtis sakė: „Einam lenktynių!“ „Einam lenktynių!“

„Gerai, į vakarus lekiam“, jis sakė  
„Seksim, kur saulė leidžias. Sustosim, kai paskutinis  
jos spindulys pralīs kaurai per oro kūną!“

Taip jiedu lėkė šonas prie šono  
Mirtis su šešėliu ir smarve  
Vilkas su kailiu ir iltimis  
aštriom nei kitąkart žodžio pasekmės

Jiedu lėkė gyvenvietėm ir miestais  
ir kaimo tvorom, keliais ir tiltais

Pamažėlei Mirtis aiškiai pailso,  
nes ir lėkdama dirbo savo darbą

Matydama, kad Vilkas bus pirmas  
taip klastingai panoro stvert jį už sprando, bet pataikė į akį

Tai atsitiko tuomet, kai Mirtis gviešėsi jojo kūno  
Tai atsitiko tuomet, kai Mirtis ėmėsi savo dalies

### **Vilks Vienacis pirmą dieną**

Svins pasaule, svins saule, svins makoņi  
Svins dūre spiež krūtis, svins acu plaksti  
sūrstošs redzes loks

Svins atņem domas, domu vietā smagums  
Melnas zvaigznes, melni kumeļi melnām segām  
debessdobumā, melni stari pār acu velvi

Vilks Vienacis sūdzas gulšņā skumst  
Pēc tīkamiem sapņiem par kaķiem un eņģeļiem  
mostas viņš vienaču pasaulē

Nelād likteni nelād nāvi  
lād tikai svinu sirdī

Vēlas lai dienas vairs nebūtu,  
bet naktī mokās ar bezmiegu

un gaiss ir smags un zvaigznes nodzisušas  
saule nodzisusi un visas nākamās dienas  
un visas nākamās dienas

### **Vilkas Vienakis pirmajā dienā**

Švino pasaulis, švino saulē, švino debesys  
Švino kumštis spaudžia krūtinē, švino vokai  
perštintis akiratis

Švinas stingdo mintis, minčīu vietoj sunkumas  
Juodos žvaigždēs, juodi žirgai juodom gūniom  
dangaus dubumoj, juodi spinduliai per akiu skliautā

Vilkas Vienakis skundžias snūsta ir liūsta  
Iš smagių sapnų apie angelus ir kates  
bunda vienakių pasaulin

Nekeikia lemties nekeikia mirties  
keikia tik šviną širdy

Geidžia kad dienos daugiau nebebūtų,  
bet naktį kančios ir nemiga

ir oras sunkus ir žvaigždės užgesusios  
saulė užgesus ir visos būsimos dienos

ir visos būsimos dienos

**Vilks Vienacis domā, ka viss turpmāk  
vairs būs tik pa pusei**

Es ilgošos. Pa pusei  
Pēc laika pirms. Pa pusei  
Saredzēt visu tā, kā tas īstenībā ir. Pa pusei  
Teikums tiks salauzts. Pa pusei  
Lēciens pār strautu izdosies. Pa pusei

Pat puse būs tikai puse no puses  
Bet vai no vienas puses vai no otras puses?  
To zināšu tikai. Pa pusei

Būs: pusdienas, pusstundas, puscepts,  
pustukšīts, puspabeigts, puslīdz saprotams,  
pustukšs (ne puspilns), puspillā

Kad ienākšu jaunā mājā, puse sabruks, bet  
puse paliks. Kura puse, labā vai sliktā?

Kad ložņāšu pa mežu, pus mežs pazudīs –  
paliks katra otrā egle, katra otrā sēne,  
katra otrā kaislība

Kad būs jāiet pa laipu pār krāci, kā zināšu,  
pa kuru laipas pusi iet?  
Un krāce zem manām kājām pazudīs. Pa pusei

**Vilkas Vienakis mano, kad visa nuo šiol  
jau bus tik pusiau**

Ilgēsiuosi. Pusiau  
Po laiko pirmas. Pusiau  
Pamatyt visa taip, kaip iš tikrųjų yra. Pusiau  
Šakinys liks pertrauktas. Pusiau  
Šuolis per upelį pavyks. Pusiau

Net pusė bus tiktai pusė iš pusės



Bet ar iš vienos pusės ar iš antros pusės?  
Tai težinosiu tiktai. Pusiau

Bus: pusdieniai, pusvalandžiai, pusiau kėpta,  
pusiau virta, pusiau baigta, pusėtinai suprantama,  
pustuštis (ne puspilnis), pusiaupila

Kai užeisiu į naujus namus, pusė sugrius, bet  
pusė paliks. Katra pusė, geroji ar blogoji?

Kai bastysiuos po mišką, pusė miško pražus –  
paliks kas antra eglė, kas antra grybė,  
kas antra gašlybė

Kaip bežengsiu per lieptą per upės slenkstį, kaip žinosiu,  
katra liepto puse man žengti?  
Ir slenkstis po mano kojom pranyks. Pusiau

Vertė VLADAS BRAZIŪNAS

**Pedro Lenz**  
(Switzerland)

Pedro Lenz was born in 1965. Education: mason, GCSE of Swiss Confederation. For some semesters he studied Spanish and German at Bern University. Work: free-lance writer, columnist of *Der Bund* newspaper, performer on stage with other artists in all German speaking Switzerland, he published three books and was awarded with “Work and Everyday” prize of Education Centres of Swiss Trade Unions in 1994, and Hirscheneck Poetry Helmet of Basel Book Fair in 2003.

**Älterwerden**

Zuweilen spuckt ein dicker Mann  
Grüne, kranke Spucke  
Vom Balkon auf die Strasse.

Ich habe ihn schon gekannt,  
als er noch jünger war  
und irgendwie glücklicher.

**Pedro Lenz**  
(Šveicarija)

Pedro Lenz gimė 1965. Išsilavinimas: mūrininkas, Šveicarijos Konfederacijos abitūra. Keletą semestrų studijavo ispanistiką ir germanistiką Berno universitete. Darbas: laisvas rašytojas, laikraščio *Der Bund* skiltininkas, rodosi scenoje su įvairiais menininkais visoje vokiškai kalbančioje Šveicarijoje, yra išleidęs tris knygas, 1994 metais pelnęs Šveicarijos sabz Profsajungų švietimo centro premiją „Darbas ir kasdienybė“; 2003 – laimėjęs Bazelio knygų mugės Hiršeneko Poetinį šalmą.

**Senėjimas**

Kartkartėm tas storas žmogus nusispjauna  
žaliom, nesveikom seilėm  
nuo balkono į gatvę.

Aš jį jau anksčiau pažinojau,  
kai jis dar buvo jaunesnis  
ir kažkoks laimingesnis.

**Am anderen Morgen**

Es soll jetzt keiner kommen!  
Der Magen brennt lichterloh  
vom billigen Abend.  
Mit der fülligen Lehrerin  
hat es nicht klappen wollen,  
so eine sei sie nicht,  
ich müsse ja betrunken sein,  
so etwas zu glauben.  
(Ich hätte auch nüchtern  
alles mögliche geglaubt.)  
Und der Gastgeber,  
hat mir Schläge angedroht,  
für den Fall,  
dass es wieder vorkommt.  
Soll nicht mehr vorkommen.  
Soll bloss keiner kommen!

Keiner von denen, die vorschlagen,  
ein bisschen unter die Leute,  
ein paar unbeschwerte Stunden  
und alles sehr nette Menschen  
und all solche Sprüche.  
Wie Zunder brennt der Magen  
und der Kopf,  
ist eine leere Schüssel  
mit einem Sprung.

### **Kita rytą**

Te niekas dabar neateina!  
Skrandyje gaisras pleška  
nuo banalaus vakarėlio.  
Su apkūniaja mokytoja  
nebuvo nė jokio šanso,  
ji juk esą ne tokia,  
o turėjau būti gerokai pakaušęs,  
kad ko nors tokio tikėčiau.  
( Nors aš buvau linkęs nedrąsiai  
visko įmanomo viltis).  
O šeimininkas  
žadėjo mane atkalti,  
tuo atveju,  
jei tai vėl pasikartotų.  
Neturi daugiau pasikartoti.  
Tik niekas tegu neateina!  
Nė vienas tų, patarinėjančių,  
truputėlį pabūti tarp liaudies,  
pora nerūpestingų valandų  
ir juk visi itin mieli žmonės,  
ir visokios panašios sentencijos.  
Kaip pintis liepsnoja skrandis  
ir galva,  
tas tuščias dubuo,  
įskilęs.

### **Hansi**

Fragt mich doch dieser junge Mann,  
ob er mich was fragen dürfe.

Und wie ich sage: «meinetwegen»,  
fragt er, ob ich ihm nicht  
ein klein wenig Kleingeld hätte,  
einen Franken vielleicht  
oder zwei.

Hab' natürlich erst mal  
genau so gedacht,  
wie Sie jetzt auch denken.

Hab' gedacht,  
niemand bekäme  
irgendwas umsonst und  
ein Franken sei ein Franken  
und für Rauschgift würde ich  
ohnehin nichts geben  
und er soll doch arbeiten gehen  
und unsereins habe es auch nicht leicht  
und früher hätten wir harte Zeiten erlebt  
und die in Afrika unten hätten überhaupt nichts  
und ich spendete doch schon jedes Jahr  
etwas für die Winterhilfe  
und etwas für die Caritas  
und zwar nicht wenig  
und man könne doch nicht einfach  
den ganzen Tag im Bahnhof rum schleichen  
und fremde Leute angehen  
und nachher den andern die Schuld geben,  
wenn es einem schlecht gehe  
und meinen, ich sei Mutter Teresa  
und das Geld wachse an den Bäumen  
und einfach die hohle Hand machen  
und dass er doch zur Fürsorge soll  
oder auf ein Pfarramt oder so,  
wenn er wirklich Hunger habe.

Und nachdem ich all dies gedacht habe,  
schaue ich ihn noch einmal an  
und dann frage ich ihn,

wie er eigentlich heisse.

Hansi, sagt er  
und sieht zu Boden.

Sie müssen sich das vorstellen!  
Hansi!  
Genau wie mein Patensohn,  
der Hansi,  
der achtundneunzig ums Leben kam.

Ach so, Hansi, denke ich noch  
und gebe ihm zehn Franken.

«Machs gut, Hansi,  
pass auf dich auf, Hansi!»

Und jetzt fürchte ich manchmal,  
er habe mich belogen  
und er heisse überhaupt nicht Hansi.

### **Hanzis**

Taigi klausia manęs tas jaunas vaikiną,  
ar jisai manęs negalėtų kai ko pasiklausti.

Ir kadangi aš atsakau: „dėl manęs“,  
tai jis klausia, ar aš neturėčiau  
jam truputėlio smulkių,  
gal kokio franko,  
arba dviejų.

Aš iš karto, suprantama,  
pagalvoju daugmaž lygiai taip,  
kaip ir jūs dabar pagalvojot.

Pagalvoju,  
kad niekas negauna  
nieko veltui, o  
frankas tai frankas,  
o narkotikams aš

ir šiaip nieku būdu neduočiau,  
ir iš viso derėtų jam eiti dirbti,  
o be to ir visiems mums nelengva,  
o ir mes anksčiau sunkius laikus išgyvenom  
o tie Afrikoj apačioje tie apskritai juk nieko neturi  
o aš pats juk kiekvienais metais aukoju  
šiek bei tiek per žiemos kampaniją  
ir šiek tiek Caritas  
ir beje ne taip jau mažai  
ir nevalia juk tik šiaip paprasčiausiai  
kiaurą dieną šliaužiot po stotį  
ir užkabinėti praeivius  
o po to visus kitus kaltint,  
kad kam nors klojas prastai,  
ir manyti, kad aš motina Teresė,  
ir kad pinigai auga ant medžių,  
ir paprasčiausiai kaišioti tuščią delną,  
ir kad jis turėtų į socialinį aprūpinimą kreiptis,  
ar į parapiją, ar dar kur,  
jeigu iš tikrųjų badauja.

Ir po to, kai visa tai pagalvoju,  
pažvelgiu darsyk į jį  
ir tada jo paklausiu,  
koks, tiesą sakant, jo vardas.

Hanzis, tarė jisai,  
ir nudelbė akis į žemę.

Jūs tiktai pamanykite!  
Hanzis!  
Lygiai kaip mano krikštasūnis,  
tas Hanzis,  
kuris devyniasdešimt aštuntaisiais mirė.

Ak taip, Hanzi, pagalvoju aš dar  
ir ištiesiu jam dešimt frankų.

„Sėkmės tau, Hanzi,  
žiūrėk savęs, Hanzi!“

O dabar kartais man neramu,

ar tik jis nesumelavo,  
gal jis visai joks ne Hanzis.

## **Anäherung an das Wunder der Entstehung gewöhnlicher Paarbeziehungen**

Sie arbeitet im Versandhandel, Abteilung Kundendienst.

Er raucht seit zweiunddreissig Jahren Brunette Doppelfilter<sup>2</sup>.  
Sie bekommt manchmal Besuch aus dem Baselland.  
Er spielte elf Saisons in der ersten Mannschaft des F.C. Altbüron<sup>3</sup>.  
Sie will nie mehr auf eine organisierte Werbefahrt, nie mehr.  
Er versteht nicht, was jetzt auf einmal alle gegen Eva Wannemacher haben.  
Sie mag Julio Iglesias, besonders wenn er Englisch singt.  
Er möchte gerne einmal auf so eine Kreuzfahrt.  
Sie hat bei feuchtem Wetter oft diese Beschwerden im Hüftgelenk.  
Er setzt beim Lotto immer auf die gleichen Zahlen.  
Sie glaubt, dass ihr Nachbar homosexuell ist, aber sie will nichts gesagt haben.  
Er hat schon bei der Firmung nicht mehr so recht an Gott geglaubt.  
Sie hat 1975 im Welschlandjahr<sup>4</sup> mit einem Jurassier geschlafen.  
Er mag Lassiter Romane und zwischendurch auch Jerry Cotton<sup>5</sup>.  
Sie möchte nicht mehr 17 sein, Gott bewahre.  
Er hätte nie gedacht, dass er sich auf ein Inserat meldet.  
Sie fragt sich jetzt, ob das mit der Anzeige eine gute Idee war.  
Er erkennt sie gleich, weil sie wie abgemacht das rosa Halstuch trägt.  
Sie findet ihn, so auf den ersten Blick, irgendwie recht sympathisch.  
Er hat ein bisschen Herzklopfen, aber das wird sich schon legen.  
Sie weiss nicht recht, was sie von sich erzählen soll.  
Er findet sie ganz interessant, besonders ihre Augen.  
Sie möchte noch einen Milchkaffee, mit Sacharin bitte.  
Er schlägt einen Spaziergang vor, zum Beispiel dem Fluss entlang.  
Sie nimmt sich vor, nicht allzu geschwätzig zu werden.  
Irgendwann wird er erzählen, dass er über zehn Saisons Aussenverteidiger war.  
Dann wird sie ihn fragen ob er Lust auf ein Glas Wein habe.  
Und er wird fragen ob er die Schuhe ausziehen soll.  
Und etwas später wird sie Julio Iglesias auflegen.

---

<sup>2</sup> Brunette ist eine populäre Zigarettenmarke in der Schweiz

<sup>3</sup> Kleiner Fussballclub einer regionalen Liga

<sup>4</sup> In der deutschen Schweiz war es früher Brauch, dass die jungen Frauen nach dem Schulabschluss ein Jahr in die französische Schweiz (=Welschland) verbrachten, um Französisch zu lernen.

<sup>5</sup> Lassiter und Jerry Cotton sind die Titelhelden billiger, deutschsprachiger Kioskromane

Und beim Refrain des vierten Liedes wird er sie auf den Mund Küssen.  
Und ihr wird es recht sein.

### **Artėjimas prie įprastinių poros santykių atsiradimo stebuklo**

Ji dirba prekyboj paštu, klientų aptarnavimo skyriuj.  
Jis nuo trisdešimt dvejų metų rūko Brunette su dvigubu filtru.  
Ji kartkartėm sulaukia svečių iš Bazelio apylinkių.  
Jisai vienuolika sezonų lošė pirmojoje FC Altbiurono komandoj.  
Ji nebenorėtų dar kada vykti į kokią nors reklaminę organizuotą kelionę, jau niekad.  
Jis nesupranta, ko visi taip staiga nusiteikė prieš Evą Vannemacher.  
Jai patinka Chulijo Iglesias, ypač kai jis dainuoja angliškai.  
Jis mielai kada leistų į kažką panašaus į kryžiaus žygį.  
Esant drėgnam orui ji dažnai jaučia tuos maudesių klubo sąnaryje.  
Žaisdamas loterijoj jis visada stato ant tų pačių skaičių.  
Ji mano, kad jos kaimynas homoseksualus, tačiau tai esąs ne jos reikalas.  
Jisai dar per sutvirtinimą ne taip jau labai betikėjo Dievą.  
Ji 1975 per šventę prancūzų Šveicarijoj miegojo su vienu iš Juros.  
Jam patinka Lassitero romanai ir kartkartėm Džeris Kotonas.  
Ji nebenorėtų būti septyniolikos, Dieve apsergėk.  
Jis niekadęs nemanė, kad skelbsis kada per laikraštį.  
Dabar ji klausia savęs, ar visi tie skelbimai buvo gera idėja.  
Jis ją iškart atpažįsta, nes ji, kaip sutarta, ryši rausvą kaklaskarę.  
Jis jai pasirodo, tiesiog iš pirmo žvilgsnio, kažkoks iš tikrųjų simpatiškas.  
Jam truputėlį plaka širdis, bet tai kaip nors jau nurims.  
Ji nelabai numano, ką jai reikėtų pasakot apie save.  
Jam ji pasirodo visai įdomi, ypač jos akys.  
Ji pageidautų dar puodelį baltos kavos, su sacharinu, prašom.  
Jis siūlo jai pasivaikščioti, pavyzdžiui, paupiu.  
Ji nusprendžia nepasirodyt plepi pernelyg.  
Kažkuriuo metu jis ims pasakot, kad daugiau nei dešimt sezonų buvo kraštinis  
gynėjas.  
Tada ji paklaus, ar jis nenorėtų išgert taurės vyno.  
O jis paklaus, ar jam reikia nusiauti batus.  
O kiek vėliau ji uždės Chulijo Iglesiasį.  
Ir per ketvirtos dainos priedainį jis pabučiuos ją į lūpas.  
Ir jai tai patiks.

Vertė Antanas A. Jonynas



**Liv Lundberg**

(Norway)

Liv Lundberg, poetess, prose-writer, translator, was born in Bardu, Northern Norway. She studied history of ideas, Nordic language and literature, anthropology. She published eight poetry books, two novels, four books of poetry translations, she wrote some texts for music of contemporary composers, and television. Now she is Leader of the Regional Writer's organization of Northern Norway. All poems translated from *Works*, 1999.

(marmor)

et sovende barn  
i ord for det framtidige  
med kinnet hvilende mot  
en komplett geometrisk drøm  
i formenes mediterende barndom  
for seinere å våkne  
i en marmorplate  
med ansiktet løftet av øynenes flukt  
og kraniet tynget av sin menings skygge

**Liv Lundberg**

(Norvegija)

Liv Lundberg, poetė, prozininkė, vertėja, gimė Bardu, Šiaurės Norvegijoje, studijavo idėjų istoriją, Šiaurės kalbą ir literatūrą, antropologiją, yra išleidusi aštuonis poezijos rinkinius ir keturias verstines knygas, du romanus, parašiusi tekstų šiuolaikinių kompozitorių muzikai, televizijai. Dabar vadovauja regioninei Šiaurės Norvegijos rašytojų organizacijai. Visi eilėraščiai versti iš „Įgyvendinta“, 1999.

(marmuras)

miegantis vaikas  
žodžiuose iš būsimos dalios  
skruostu besilsinčiu ant  
geometriškai išbaigto sapno

medituojančioj formų vaikystėj  
vėliau prabus  
marmuro luite  
veidu nušviestu skrydžio akyse  
ir kaukole prislėgta savos reikšmės šešėlio

(henry moore)

å gå gjennom armene til henry moore  
som et barn gjennom en mor  
i den infløkte følsomhetens tid  
i et rom orkestrert  
som overflate  
å være en virkelig, naken størrelse  
gjennom passasjer i en kropp uten avslutning  
en tid helt virkelig, uvirkelig  
slik du er  
født  
et blodig menneske  
hugget i stein, statue

(henry moore)

henry moore rankose judi  
it vaikas motinos  
pinaus jausmingumo metu  
erdvėje orkestruotoje  
it paviršius  
esi tikro, nuogo dydžio  
kūno pasažais be pabaigos  
laikas visai tikras, netikras  
toks tu esi  
gimęs  
kruvinas žmogus  
iškirstas akmeny, statula

(visjon)

en visjon besøker deg  
finnner deg hjemme i senga, en fersk time  
varm og drømmende, utygd  
den sier den er fullbragt  
forsåvidt  
en fullkommen skapning  
trenger bare en hånd og et hoggjern  
noen timers arbeid, noen henders verk  
for å få reist seg og bli stående  
lenger enn et liv  
ute i virkelighetens parker  
med steinføttene i duftende gress

(vizija)

vizija tave aplanko  
randa tave namie patale, gaivi valanda  
šilta bei svajinga, neragauta  
ji sako esanti tobula  
bemaž  
nepriekaištingas kūrinys  
vien trūksta rankos ir kaltelio  
kelių valandų triūso, šiek tiek rankų darbo  
kad pakiltų ir liktų stovėti  
ilgiau nei gyvenimas  
tenai realybės parkuose  
akmens kojomis kvepiančioj žolėj

(rodin)

jeg ser  
nakne spedbarn med armene strakt opp  
jeg ser noe lidende, langstrakt  
utspent som en kvinne  
til observasjon  
og tenkeren fortent  
i sammenbøyd posisjon

jeg ser en allmektig arm løftet  
av lovgiveren, tavleskriveren  
foran de ufullførte figurene  
stivnet, forstummet  
i tilblivelsen

jeg ser  
et beskjedent vitne  
gå inn gjennom klosterporten  
for å nedskrive alle disse dager  
notere samtidens forklaringer  
på computeren  
i sin celle  
med marerittets sans for nøyaktighet

(rodin)

matau  
nuogus kūdikius rankutes ištiesusius aukštyn  
matau kažkas kenčia, ištisęs  
įsitempęs lyg moteris  
apžiūrima  
ir mintijantį mąstytoją  
parimus

matau visagalę ranką pakeltą  
įstatymų kūrėjo, rašančio į lenteles  
priešais neišbaigtas figūras  
sustingusias bebalses  
besirandančias

matau  
kuklų liudininką  
įeinantį į vienuolyną pro vartus  
nurašyti visų šių dienų  
pasižymėti dabarties aiškinimų  
kompiutery  
savo celėj  
su košmarišku tikslumo jautimu

(mening)

1.

rommene kjeder seg sammen  
gjennom korridorer og trappeganger  
trer i forhold til hverandre når dobbeltdører slås opp  
så lys fra motstående vinduer med høye buer  
møtes i rommets luft  
der lys krysser lys står et menneske  
stille nesten gjennomsiktig  
og venter  
og vokser

2.

i skyggene langs hagemuren  
flyter en kanal, det mørke vannspeilet  
er pyntet med fargerikt løv  
drysses ned fra en høstlig naturlig hånd

vi ankommer over steinbroens hvelv  
og ser et menneske passere  
under arkadens buegang  
glimt av kropp mellom søyle og søyle  
som et mål på bygningens rytme  
og livsinnhold, en studie  
i menneskets byggende mening

(prasmė)

1.

kambariai susijungia drauge  
koridoriais, laiptų maršais  
tarpusavio santykį randa atlapojus dvejas duris  
ir šviesa iš priešpriešų langų iškiliom arkom  
susitinka kambario ore  
kur susikryžiuoja šviesa stovi žmogus  
tykus beveik vaiskus

ir laukia  
ir auga

2.

šešėliuose palei sodo mūrą  
srūva kanalas, tamsus vandens veidrodis  
puoštas spalvinga lapija  
pažerta rudeniškos gamtos rankos

atkeliaujame akmens tilto skliautu  
ir stebim praeinantį žmogų  
po arkados lankais  
kūno šmėkštelėjimas tarp kolonos ir kolonos  
lyg statinio ritmo matavimas  
ir gyvenimo esmės, studija  
žmogaus kuriamos prasmės

(spenn)

de smale stammene på unge trær  
kan gi etter for spennet  
tøye sin bue til det ytterste  
for å delta i et byggverk

det som ikke kan bøyes, vil knekke  
stivheten er fylt av skrekk  
å være så fast, så fastholdende  
i sin oppreiste akse-  
stolthet:  
jeg er den jeg er den jeg er  
upåvirkelig  
til støtet settes inn  
og bruddet er uopprettelig

(tempimas)

jaunų medžių laibieji kamienai  
gali pasiduoti tempimui  
lenkti lanką kiek išgali  
kad dalyvautų statyboj

kas negali palinkti, sulūš  
standumas kupinas siaubo  
būti tiek tvirtu, tiek nepalenkiamu  
dėl savo stačio ašies  
išdidumo:  
esu kas esu kas esu  
atsparus  
kol ištinka smūgis  
ir lūžis neatitaisomas

(to stoler)

på den øde heden  
mellom bergskrentene  
ved bredden av en sjø  
ligger en liten steinhytte  
med lav bred dør i grovt tre

vi kikker inn  
og ser lyset falle  
skrått i to brede tvillingstriper  
fra vindusgluggen høyt oppe på veggen  
nedover den kalkede murens ujevne overflate

under gluggen, presset opp i hjørnet  
står to pinnestoler med flettede seter  
side om side trykket tett sammen  
som om de kvier seg for et uønsket besøk

fra et menneske  
som kan bryte inn med byrden av sin ensomhet  
segne om på den ene stolen  
og starte en enetale som aldri kan besvares

(du krėslai)

atkampioje viržynėje

tarp skardžių kalnų uolų  
ant ežero pakrantės  
dunkso maža akmenų trobelė  
žemom plačiom durim grublėto medžio

pažvelgiam į vidų  
ir matom šviesą krintant  
įžambiai dviem plačiais dvynais dryžiais  
nuo lango plyšio aukštai prie lubų  
žemyn balinto mūro nelygiu paviršiumi

po langu, įsprausti į kampą  
stovi du vytinių krėslai pintom sėdynėm  
šonas šonu glaudžiai susispraudę  
tarsi išsigandę negeidautinos viešnagės

žmogaus  
kurs gali įsibrauti nešinas vienatve  
susmukti vienam iš krėslų  
ir leistis su savim į šneką be atliepimo

(ansikt)

bildet av et menneske  
et ansikt, objektivt som en skjebne  
ansikt til ansikt med tausheten og rommet  
portrettet av en ung kvinne som vil dø  
en gjenstand avbildet blant andre  
mot en ru murvegg, et brukket rør  
et rekkverk og dette spørrende  
som nesten vil be  
om forlatelse

et menneske som ansikt  
et menneske som snart ikke er mer  
et menneske ser intetheten i øynene  
i forundring, det er blikket som ser  
det klare blikket  
som ikke vil vite mer



Alle diktene er fra *Iverksatt* (1999)

(veidas)

atvaizdas žmogaus  
veidas, bešališkas it likimas  
veidas į veidą su tyluma ir erdve  
portretas jaunos moters kuri mirs  
daiktas pavaizduotas tarp kitų  
prieš grubią mūro sieną, lūžęs vamzdis  
turėklai ir šis beklausiantis  
beveik lyg prašant  
atleidimo

žmogus lyg veidas  
žmogus kurio greitai nebeliks  
žmogus bežvelgiantis nesačiai į akis  
su nuostaba, žvilgsnis regi  
aiškus žvilgsnis  
daugiau nenorintis žinoti

*Vertė Nora Strikauskaitė*

**Darius Šimonis**  
(Lietuva)

Darius Šimonis, poetas, literatūros kritikas, gimė 1970 metais Kaune, Vilniaus universitete įgijo lietuvių filologijos bakalauro diplomą, 1997 metais debiutavo poezijos rinkiniu „Spiečius“, už kurį 1998 metais pelnė PDR premiją už poetinį debiutą, 2001 metais išleido eilėraščių rinkinį „Rykštė“. Gyvena Vilniuje.

**Pirmas netikras sugebėjimas paklausus užsimerkti, lyg lauktum atsakymo**

Kelintą Saturno parą  
aikšte pražygiuoja  
naktiniai drugiai  
rūžavais mokasinais.

Kelintą valandą  
spaudžiamo vyno.

Kas amžinai  
liepia pelėms  
po grindimis ieškoti  
maisto likučių

Kieno nelaiminga ranka  
glosto pelėkautus.

Kurioj nuotraukoj nukištas  
manęs  
prie pirmųjų durų rankenos  
pakylėjimas

Kas mirko saulę  
į juodus ryškalus.

Kur trylikamečio  
į Balkevičiaus akmenį  
nubrozdintos  
blauzdos

Kur kvapas pūvančių  
kaulų Saigone.

Kodėl tylioji rezistencija  
baigias  
sulig pirmuoju moters  
patyrimu.

Galva tuoj tyliai  
pribyrės pjuvenų.

Ko vertos sutrūkinėję  
mintys ir karoliai.  
Kam liepus siūlų kamuoly  
styro virbalas.

Viešpatie, ko vertas  
tavo raudonas megztinis.

**Darius Šimonis**  
(Lithuania)

Darius Šimonis, poet, literary critic, was born in 1970 in Kaunas. He completed BA studies at Vilnius University and published his first poetry collection in 1997 which was awarded with DPF Prize for Poetic Debut in 1998. His second collection appeared in 2001. He lives in Vilnius.

THE FIRST FALSE ABILITY AFTER ASKING TO CLOSE THE EYES, AS IF WAITING FOR AN ANSWER

Which day of Saturn  
do moths  
cross the square  
in red moccasins.

Which hour  
of wine pressing.

Who forever  
tells mice  
to search under the floor  
for bits of food.

Whose unfortunate hand  
caresses the mousetraps.

In which photograph mislaid  
of me  
being lifted  
near the handle of the first door.

Who soaks the sun  
in black developer.

Where is the thirteen-year-old's  
against Balkevičius' rock  
scraped  
shins.

Where is the smell of rotting  
bones in Saigon.

Why does silent resistance  
end with the first experience  
with women.

The head will soon silently

fill with sawdust.

What is the value of broken  
thoughts and necklaces.  
On whose command does the knitting needle  
protrude from the ball of thread.

Lord what is your red sweater  
worth.

### **Antras netikras sugebėjimas nugirsti mėnulio žingsnius ant sienos**

Ant sienos išblukusio rato  
ant šiaurės juodos lėmpados  
vaikšto mėnulis girtas  
panarinęs skaudančią galvą

akimis pasislėpęs po skrybėlę  
mirtino priešo Orlando  
vaikšto akivaizdžiai svirduliuodamas  
per visą lango perimetrą

sklando mėnulio poemos  
mažais nakties deltaplanais  
vaikšto mėnulio pėdsakai  
pralenkdami šeimininką

keičia senovines literas  
skylėtas mėnulio profilis  
jisai- ne kas kitas- nugramdo  
meilės liekanas nuo kėdės atlošo

per miegus nukirstais vaikšto kumščiais  
dilginančiu sliuogia vandeniui  
krenta ant moters drabužių  
audrinančių vaizduotę

vaikšto kad plunksniai debesys  
saulės dėmės užglaisto  
kad muša rėkiantį vaiką  
kosminio tuštumo rykštėmis

kad gėlė po automobilio ratais  
žino daugiau nei mokslininkai  
ir net kad jūreivis Orlandas  
ne toks jau mirtinas priešas

ant sienos išblukusio rato  
ant šiaurės juodos lampados  
vaikšto mėnulis girtas  
panarinęs skaudančią galvą.

#### THE SECOND FALSE ABILITY TO HEAR THE MOON'S FOOTSTEPS ON THE WALL

On the wall's fading circle  
on the north's black lampions  
walks the drunken moon  
hanging its aching head

pretending to hide under the hat  
of his mortal enemy Orlando  
walks obviously staggering  
across the whole window's perimeter

the moon's poems glide  
on night's small delta-wings  
the moon's foot prints walk  
overtaking the master

the moon's hole-filled profile  
changes itself to ancient letters  
he – not someone else – scrapes  
the remnants of love from the back of a chair

walks in his sleep with chopped-off fists  
slides into stinging water  
falls on women's clothing  
agitating the imagination

walks so that feathered clouds  
putty up the sun's stains  
so that the wailing child is beaten

with sticks of cosmic emptiness

so that the flower under the car's wheels  
knows more than scholars  
and even that sailor Orlando  
is not such a mortal enemy

on the wall's fading circle  
on the north's black lampions  
the drunken moon walks  
hanging its aching head.

#### DIPLOMŲ TEIKIMAS. D.KLEINAS. 1631.

Grūstis prie senato salės:  
tik poliarinės lapės  
taip moka nujausti  
sklindančią požemių šviesą.

– Kur tu, mieloji Ketchen,  
noriu tau tučtuojau duoti pačiupinėti  
magistro laurus,  
per kuriuos nuplikau.

– Aš tau atnešiau dvilypę  
giliukų kekę –  
ją bailiai lyžtelėjo gluodenas,  
susimąstęs apie lazdyno uogas.

– Ar matai tuos gramatikus  
prie Germanijos vandenų:  
vienas jų – aš, kitą geniai išskaptavo  
ant suolų auditorijoje.

– Ar užuodi, gailestingoji Ketchen,  
balzamą ant mano pirštų –  
tai pelėšiai inkunabulų rūsiuose.  
Jais svaiginuos įvairiomis progomis.

– Maistą sugromuliuoju

skirtingais kalbos padargais.  
Alveolių troškulį malšinu  
keisčiausiomis likvidinėmis balsėmis.

– Jei tyliau ir rūkau,  
susigarankščiavęs į kedro kankorėžį –  
tai koridoriaus galo kampe ar kišenėj  
jau mėtosi kokia grakšti hipotezė.

– Kartais nubudęs verkiu –  
tai sapnuose kiaurai smilkinį  
prasikalė mirusios kalbos  
augmentas.

– Viską, ką iš tikro žinau,  
galėčiau užrašyti  
ant vieno čiobrelės  
lapo.

Bet to nedarau, – o kam –  
kam tas mokslas, virstantis pelenu,  
jei negali atgaivinti  
Aistmarėjų nuskendusią luotą.

Baisus yra supratimas gramatikos:  
darkantys ritmą enklitikai  
idealios sutampa su pačiom liūdniausiom  
sinoptikų pranašystėmis.

THE PRESENTATION OF DIPLOMAS. D. KLEIN. 1631.

Push close to the senate chamber:  
only polar foxes  
have such a presentiment  
about the spreading underground light.

– Where are you, my dear Ketchen,  
I want to let you immediately touch  
my Master's laurels,  
because of which I lost my hair.

– I brought for you a double  
cluster of acorns  
it was timidly loosened by the blind-worm,  
lost in thought about the nut-tree's berries.

– Do you see those grammarians  
near Germanian waters:  
one of them is me, woodpeckers hollowed out the other one  
on benches in the lecture hall.

– Can you smell, my gracious Ketchen,  
the balsam on my fingers –  
it is the mold of incunabula in cellars.  
I use them to get dizzy on various occasions.

– I masticate food  
with different implements of language.  
I suppress the thirst of alveoli  
with the strangest liquid vowels.

– If I'm quiet and a smoker,  
twisted into the knots of a cedar cone –  
at the end of the hall or in my pocket  
some graceful hypothesis casts about.

– Sometimes I weep when I wake up –  
in my dreams a sprout  
of a dead language  
hammered its way through my temple.

– Everything that I in fact know  
I could write  
on one leaf  
of thyme.

But I don't do that – and for what,  
for what is that science, turning to mold,  
if you cannot revive  
boats sunk in the Aistian Sea.

Terrible is the knowledge of grammar:  
enclitics spoiling the rhythm



ideally coincide with the very saddest  
prophecies of the synoptics.

## POEZIJOS NIHILIZMAS

Į Vilnių, kvepiantį lapių kailiais ir hiacintais,  
įsiveržė Choleros haidukai –  
tą naktį šnipai išpjovė  
Medininkų sienos postą.

O poetui – tai kas:  
jis spalvingoj rugsėjo kolekcijoj  
renkas analogijų neturinčią  
metaforą.

Kairiosios falangos dešimtininkas  
guliverio batais  
įsakė supilti į Nerį maisto likučius,  
likusius nuo Choleros puotavimų Basroje.

O poetui – tai kas:  
malšinant vasarinių kviečių sukilimą  
jis atsikalbinėja nuo egzekucijos.  
Ant jo purkštauja, iš kaimiškos pašto dėžutės iškišę galvas,  
arkliai ir karališkieji Vladislovo valstiečiai.

Paryčiais miestelėnai,  
kilę iš Swintoroggen ir aplinkinių distrikcijų,  
graibstė otomaniškos virtuvės delikatesus –  
mulų pieną ir Ala Ašad kumysą.

O poetui – tai kas:  
jis visas nusikamavo –  
ne juokas pentamentą pilną prikaišiot  
vėlyvųjų Arkadijos stiliaus bijūnų.  
Tą kartą Vilnių visiems buvo giliai nuspjaut  
(nors Jacekas į dugną buvo prietaringai bemetęs dukatą)  
ant dominikoniškos tradicijos  
ir influencijų.

O poetui – tai kas:  
rasi gali susmirdusios Kalvarijų bobelės  
atitraukt jį nuo Viešpaties šlepečių  
dėvėjimo.

Bokšto laikrodis nespėjo užmušti  
nė ketvirčio hodinos, trumpos, tarsi literatų gatvė,  
kai mirė pirmoji  
žuvėdra.

O poetui – tai kas:  
nors naktį jis staugia vienatvei į klausos aparatą,  
apsikabinęs Sereikiškių šunį,  
ryte jo cinizmas netelpa į jokių rėmus.

Haidukai slankiojo po kvartalus,  
maižiodami kampinių namų sienas.  
Mostagavo kumščiais, sugniaužtais į vieną euforiją,  
keikėsi prieskonių pavadinimais.

Ir tik poetas agonijos dėmėse,  
supilkavusiose Beatričės paakiuos,  
įžvelgė originalų mylimosios  
grožį.

#### THE NIHILISM OF POETRY

Into Vilnius, smelling of fox pelts and hyacinths,  
Cholera's haiduks invaded –  
that night spies butchered  
the Medininkai border post.

And for the poet – so what:  
from September's colorful collection  
he selects a metaphor  
with no analogies.

The foreman of the left phalanx  
wearing Gulliver boots  
ordered the remnants of food left over from  
Cholera's feasting in Basra poured into the Neris.

And for the poet – so what:  
repressing the uprising of summer wheat  
he talks himself out of the execution.  
Sticking their heads from a rural mailbox, horses  
and princely Vladislav peasants scold him.

At daybreak, city dwellers,  
originally from Swintoroggen and surrounding districts,  
snatched away Ottoman kitchen delicacies –  
mule milk and Ala Ashad koumiss.

And for the poet – so what:  
he's all worn out –  
it's not easy to stick into full pentameter  
late peonies of the Arcadian style.  
That time in Vilnius everyone spat deeply  
(though Jacek had superstitiously cast a ducat to the bottom)  
on Dominican traditions  
and influence.

And for the poet – so what:  
can stinking old women from Kalvarija  
pull him away from wearing the Lord's  
slippers.

The tower clock did not manage to kill  
not even a quarter of hours, short as Literatų street,  
when the first seagull  
died.

And for the poet – so what:  
though at night he screams at loneliness' hearing aid  
embracing a Sereikiškės dog,  
in the morning his cynicism can find no bounds.

Haiduks moved slowly through the neighborhoods,  
pissing on the walls of corner houses.  
They gestured with fists, clenched into a single euphoria,  
cursed in the names of spices.

And only the poet in agony's stains,

in the gray bags under Beatrice's eyes,  
noticed his beloved's original  
beauty.

*Translated by Jonas Zdanys*

**Andri Snær Magnason**  
(Iceland)

Andri Snær Magnason, poet, prose-writer, playwright, was born in Reykjavik, Iceland in 1973. He grew up in a suburb of Reykjavik after living six years in America. He studied physics in gymnasium and Icelandic literature at the University of Iceland. He has written two plays, published three books of poetry, one of short stories and a novel. He has done various academic work, published old recordings of ancient Icelandic folk-music for *Badtaste Records*, he wrote a book of modern Icelandic poetry and did projects regarding the medieval saga manuscripts of Iceland. In 1999 his play the *Wild Children on the Blue Planet*, published in 10 countries, received the award of the Icelandic National Theatre, the Icelandic literary prize, the Polish Janusz Korczak honorary award and the West Nordic Childrens' book award.

**Þú ert það sem þú étur**

Maðurinn var 70% vatn  
maðurinn var 70% lækurinn  
sem rann niður fjallið  
framhjá húsinu

maðurinn var 30%  
silungur í læknum  
rjúpan í lynginu  
og lömbin í grasinu  
sem bylgjaðist  
í vindinum kringum húsið

Ég er ekki 70% vatn  
í mesta lagi 17% sódavatn  
hitt er blanda af diet kók og kaffi

Ég er ítalskt pasta og kínversk hrísgrjón  
ég er dönsk skinka og suður afrískur ananas

um æðar mér rennur amerísk tómatsósa

Þú ert það sem þú étur  
ég er smækkuð mynd af heiminum

ég er smækkuð mynd af Bónus

**Andri Snær Magnason**  
(Islandija)

Andri Snær Magnasonas, poetas, prozininkas, dramaturgas, gimė 1973 metais, užaugo Reikjavike, 6 metus gyveno Amerikoje. Islandijos universitete studijavo islandų literatūrą, nors gimnazijoje ypatingą dėmesį skyrė fizikai bei ketino studijuoti mediciną. Dirbo įvairius mokslinius darbus: paskelbė senus islandų liaudies dainų įrašus, parašė knygą apie šiuolaikinę islandų poeziją, tyrinėjo sagų viduramžių rankraščius. Vienas įdomiausių iš jaunųjų rašytojų Islandijoje. Parašė tris eilėraščių knygas, novelių rinkinį, dvi pjeses, romaną. Pjesė vaikams „Mėlynosios planetos istorija“ išleista 10 šalių, už ją paskirta Islandų literatūros premija, Lenkijos Janusz Korczak garbės premija ir Vakarų Šiaurės šalių vaikų knygos premija.

**Tu esi tai ką valgai**

Žmogus buvo 70 % vandens  
žmogus buvo 70 % upeliukas  
bėgantis kalnu žemyn  
šalimais namo

Žmogus buvo 30 %  
upėtakis upeliuky  
kurapka viržyne  
ir ėriukai žolėj  
svyruojantys vėjyje  
aplink namą

Aš nesu 70 % vandens  
daugią daugiausia 17 % sodos vandens  
visa kita kavos ir dietinės kolos mišinys

Aš esu itališka pasta ir kiniški ryžiai

aš daniška virta dešra ir pietų Afrikos ananasas  
mano gyslomis teka amerikietiškas pomidorų padažas

Tu esi tai ką valgai  
aš sumažintas pasaulio atvaizdas

aš sumažintas *Bonuso*\* atvaizdas

—

Þegar maðurinn sá að  
kílóverðið var 699 kr.  
lagði hann vinberin frá sér  
og gretti sig

oj þau eru súr!

laumaði samt uppí sig einu.

—

Kai vyriškis pamatė  
kad kilogramas kainuoja 699 kronas  
padėjo vynuoges atgal į vietą  
ir susiraukė

oi jos tokios rūgščios!

bet vis tiek vieną spalčia įsikišo į burną.

—

Hann sér ekki  
jafn illa og hann  
vill vera láta

---

\* *Bonus* – parduotuvių tinklas Islandijoje.

maðurinn sem greip um  
melónur konunnar.

—

þó regjimas dar ne toks prastas  
kaip norëtų  
kad būtų

vyras sugriebęs  
moters melionus

### **Borðbæn I** **(leiðin til affirringar)**

Ég þakka þér Pedro sem plantaðir fræi  
ég þakka þér Sanches sem vökvaðir plöntuna  
ég þakka þér María sem týndir eplin  
ég þakka þér Jose sem raðaðir í kassa  
ég þakka þér Vargos sem skipaðir þeim upp  
ég þakka þér Örvar sem fluttir þau inn  
ég þakka þér Halldór sem keyrðir þau út  
ég þakka þér Helga sem stilltir þeim upp  
án ykkar væri ég  
SVANGUR!

### **Užstalės malda** **(būdas susivienyti)**

Ačiū tau Pedro kad pasėjai sėklas  
ačiū tau Sanches kad palaistei daigus  
ačiū tau Marija kad suskynei obuolius  
ačiū tau Chose kad sudėliojai į dėžes  
ačiū tau Vargos kad pakrovei į laivus  
ačiū tau Orvarai kad juos importavai  
ačiū tau Haldorai kad išvežiojai po parduotuves  
ačiū tau Helga kad išdėliojai ant lentynų  
be jūsų aš būčiau

ALKANAS!

### **Brauð og vín**

Hún var send að kaupa brauð  
og meira vín handa ömmu  
sem liggur í því heima  
með kalli sem

klæðir sig í kjól og haldara  
þegar sú gamla lognast út af

Rauðhetta litla!

Gættu þín á greyinu.  
hann sér þig full vel  
sjónleysi afsakar ekki glápið

hann heyrir full vel  
þú þarft ekki að koma nær

og enginn hlustar þótt hrópað sé:  
ÚLFUR! ÚLFUR!

### **Duona ir vynos**

Ją pasiuntė nupirkti duonos  
ir vyno senelei  
gulinčiai lovoj namie  
su vyru

kuris rengiasi suknele ir liemenėle  
kai senoji užsnūsta

Mažoji Raudonkepuraite!

Saugokis pilkojo  
jis tave puikiai mato  
aklumas neatleidžia nuo spoksojimo



jis tave puikiai girdi  
neik artyn

bet niekas nesiklauso nors šaukiama:  
VILKAS! VILKAS!

### **Ísfugl**

Ekki ég  
voru síðustu orð  
litlu gulu hænunnar.

### **Ledinis paukštis**

Ne aš  
buvo paskutiniai žodžiai  
mažos geltonos vištytės.

### **Hreint land**

Ísland er hreinasta  
landið með tærasta  
vatnið og ferskasta  
loftið

þökk sé öllum  
hreinlætisvörunum.

### **Švari šalis**

Islandija yra švariausia  
šalis su tyriausiu vandeniu  
ir gryniausiu  
oru

dėkui visoms  
sanitarijos ir higienos prekėms.

### **Pampers**

GÆTIR ÞÚ NOKKUÐ SAGT MÉR  
HVAR ÉG FINN BLEIUR Á STÚLKU  
SEM FÆDDIST Í GÆR MEÐ AUGUN  
HENNAR MÓÐUR SINNAR?

spyr ungur maður með blik í augum  
nógu hátt svo að flestir í kringum hann heyra.

Óg þótt hann fái ágætar leiðbeiningar  
(niður ganginn, til hægri og inn í horn)  
spyr hann til öryggis tvær gamlar konur  
nógu hátt svo að flestir í kringum hann heyra.

### **Pampers**

GAL KARTAIS PASAKYTUMĖT  
KUR GAUTI SAUSKELNIŲ MERGAITEI  
MAMOS AKIM  
TIK VAKAR GIMUSIAI?

teiraujas jaunas vyras švytinčiom akim  
gan garsiai kad visi aplink girdėtų.

Ir nors sulaukia puikių nurodymų  
(įėjus sukt į dešinę link kampo)  
dėl viso pikto jis paklausia dar dviejų senyvų moteriškių  
gan garsiai kad visi aplink girdėtų.

Vertė Jurgita Marija Abraitytė

JAAN MALIN  
(Estonia)

Jaan Malin, poet, essayist, was born in 1960, he studied philology at the Tartu University. He made his debut in 1990 and published five books of poetry. First four of them contains rather surrealistic poetry. In 2001 he started to write sound-poems. He publishes articles and essays on literature and art in different magazines and papers.

## ISALE

Kevad laulab ikkagi.  
Ja linnud tulevad.  
Ja lilled õitsevad.  
Ka teispool pilvi.  
Võibolla seal rohkemgi kui siin.  
Ükskord Sa räägid ka sellest.  
Kui päike langeb längu  
ja meie kõnnime mööda tühja mereranda.  
Hõljume pehmelt teineteisesse lõikuvate peeglite kohal.  
Me pilgud põlevad, kui räägime siis  
klaasi puhtusest ja süütusest  
ning puu tugevusest ja soojusest.

Korraga tahad Sa näha tiiki  
ning mesipuid seal serval,  
mesilasi.  
Ikka mäletad Sa seda sumbunud seina  
linnas, suviselt köetud munakivitänaval  
või peesituspaika viival kruusateel paplite all.  
Igavesti me kõnnime.  
Isegi läbi lasteaia une ning armastatu ajalehe.  
Ikka me kõnnime. Ja Sina räägid.  
Kasvõi sellest, et alati oled Sa tahtnud olla pikema kaelaga.  
Või seletamatust sümpaatiast Sinu ja juutide vahel.  
Või sõnajala pruunidest pungadest.  
Või oma lapsepõlvest.  
Oma jutu sidusid Sa mõne äsja valmis saanud tööga.  
Vahel ma ei uskunud neid sidemeid.  
Nüüd mõteldes saan ma aga aru, et töötamine oli Su loomuses.  
Hävitavaltki.

Ükskord  
me võibolla ei kõnnigi enam mere kaldal,

vaid näiteks üle selle siiani õnnelikkusest nõretava tänava,  
kust Sa poisikesena väga pika liu lasid.  
Igal juhul me oleme koos  
ning aimame natuke samu asju.

JAAN MALIN  
(Estija)

Jaanas Malinas, poetas, eseistas, gimē 1960 metais, studijavo filologijā Tartu universitete. Debutavēs 1990 metais, īšleido penkis eilēraščiu rinkinius. Keturi pirmieji buvo gana siurrealistiniai, o 2001 metais jis pradējo rašyti „garseiles“. Jis rašo straipsnius ir esē apie literatūrā ir menā īvairiems žurnalams bei laikraščiams.

TĒVUI

Pavasaris tebedainuoja.  
Ir paukščiai grįžta.  
Ir gėlės žydi.  
Kitapus debesų taipogi.  
Ko gero, ten labiau nei čia.  
Tu kada nors ir apie tai paporinsi.  
Kai saulė leistis pasigręš  
ir mes patrauksime per tuščią jūros krantą.  
Lengvai plevensime viršum susikertančių veidrodžių.  
O mūsų žvilgsniai užsidegs, kai imsime kalbėti  
apie skaistų ir nekaltą stiklą,  
apie tvirtą ir šiltą medį.

Tada Tu pamatyti tvenkinį norėsi,  
ir avilius jo pakrašty,  
bites.  
Tu dar tebemeni tą slopią sieną  
mieste, kur perkaitęs nuo saulės grindinys,  
ar tuopas palei žvyro kelią, atsipūsti vedantį.  
Mudu taip eisim amžinai.  
Netgi sapnuos darželinuko ir mėgstamo dienraščio skiltimis.  
Mudu vis eisime. O Tu šnekėsi.  
kad ir apie tai, jog visada norėjai būt su ilgesniu kaklu.  
Ar apie Tave su žydais rišusią nesuvokiamą simpatiją.  
Ar kad paparčio rudi žiedai.

Ar apie savajā vaikystē.  
Savo kalbas Tu siedavai su kā tik užbaigtais darbaīs.  
Kartais aš netikēdāvau tom sāsajom.  
Dabar jau suprantu, kad darbas – Tavo prigimtis.  
Pribaigianti.

Ir vienā kartā  
mudu gal nebetrauksime per jūros krantā,  
o eisime vis laimēj tebeskandinčia gatve,  
kuria Tu būdamas berniukas šliuoždavai toli toli.  
Šiaip ar taip, mudu būsime drauge  
ir jausime daugmaž tā patī.

## JULGUS

Julgus olla kūsimata.  
Julgus mitte teada.  
Julgus usaldada ennast.  
Julgus erineda.

Julgus mōelda elatisest.  
Julgus vālja ōelda.  
Julgus kiita pūhapāeva.  
Julgus ārritada.

Julgus olla sallimatu.  
Julgus olla salliv.  
Julgus olla hell ja hooliv  
Julgus seda paista.

Julgus mōelda vōōraid mōtteid.  
Julgus nime teha.  
Julgus nāida pāris rumal.  
Julgus ainult nāida.

## DRAŠA

Drāsa neklausiant būti.  
Drāsa nežinoti.  
Drāsa savim pasitikēti.  
Drāsa pasižymēti.

Drāsa kaip išsiverst galvoti.  
Drāsa pasisakyti.  
Drāsa sekmadienį šlovinti.  
Drāsa sudirgus būti.

Drāsa nepakantumą reikšti.  
Drāsa toleruoti.  
Drāsa švelniam bei rūpestingam būti.  
Drāsa tai parodyti.

Drāsa kitų mintis mąstyti.  
Drāsa įgyti vardą.  
Drāsa kvailiu pasirodyti.  
Drāsa tiktai atrodyti.

## EHA TÄNAVAS

Põrandalambi lüliti on katki,  
seinakontaktist tuleb vahelduvat voolu.  
(Üks vaheldujatest on elekter. 220 V.)  
Põleb, paks  
roheline tekk põleb  
inimese jalgadel. Taskulambiga  
pole soovitatav lugeda,  
aga kust sa muidu tead

Väikesed tüdrukud mängivad  
võhrudega.  
«Kes ründab laua alt?»  
Naise kiljuvad, alasti mees  
viskab hommikumantli, astub lähemale,  
tambib lõpuni. Tänuolik naine tuleb ja pakub  
seapekiga võileiba.  
«Sooja leiba, mõtelge!»

Ta nägi naise langemist  
esimesele korrusele, keldrisse

Tavaline laps,  
kes on kasvanud üksinda,  
ei vaja eestkostja kinnitust,

## LANDYNIŲ GATVĖJE

Toršero jungiklis perskilęs,  
kištuko lizdas duoda kintamąją srovę.  
(Viena kintamųjų – elektra. 220 V.)  
Dega, storas  
žalias apklotas dega  
kažkam ant kojų. Su kišeniniu žibintuvėliu  
lovoj skaityt nepatartina,  
bet kitaip juk nesužinosi.

Mažos mergaitės žaidžia  
su rudomis žiurkėmis.  
„Kas iš po stalo puls?“  
Moterys klykia, nuogas vyras  
nusimeta chalata, priėjęs arčiau  
pavaro ligi galo. Dėkinga moteris paduoda  
duonos riekę su lašiniais.  
„Šiltos duonos, tik pamanykit!“

Jis matė moterį puolant  
į pirmą aukštą, į rūšį.

Paprastam vaikui,  
kurs užaugo vienas,  
tuščias globėjos tikinimas,

et kusagil elab tema vaieldamatu isa,  
samuti ilusa näoga ja hea.  
Sõna, ulatu üle,  
teoks.  
Ema on pehme,  
kuid voodi jahtub.  
Esiku nagis luitunudroheline mantel.  
Kalossid maas. Katkine sibulakorv.  
Ja vana mees poos enda ise  
ahju külge,  
kui oli suvi.  
Kööök ja kemps olid summutanud  
tema viimase valu.

TRUU NING JÄRJEKINDEL  
Sina ei räägi enesele vastu,  
sest ikka oled uskunud  
sirgesse pühadusse  
läbi elusa igavese püsimise.  
Iial ei kao need ajad,  
mis püüdsid olemist eitada.  
Nad sunnis küll nõrkuvad ehk.  
Praegu pool-lämbunud hingeldad,  
hingeldad peaaegu puhtuses,  
südamesse valguvas avaruses.  
Varje kardad ja otsid sisu,  
meenutad oma esivanemaid,  
mälestus kellest kutsub truudusele

girdi, kažkur gyvena jo tikras tėvas,  
toks pat gražus ir geras.  
Žodi, pavirski  
kūnu.  
Motina minkšta,  
o lova vėsta.  
Priemenėj ant gembės išblukęs žalias paltas.  
Po juo kaliošai. Sukežusi svogūnų kraitė.  
Ir senis pasikorė  
ant pečiaus,  
kai vasara vešėjo.  
Virtuvė su tupykla malšino  
jo paskutinį skausmą.

IŠTIKIMAS IR NUOSEKLUS  
Tu niekada neprieštarauji sau,  
nes visada tikėjai  
tuo, kas tiesu ir šventa  
gyvenimo amžinoj tvermėj.  
Nebeišnyks anie laikai,  
mėginę neigti būtį.  
Gal tik nusilps priverstinai.  
Dabar pusiau nuslopęs tu dūsuoji,  
dūsuoji kone švarioje  
širdį užliejusioj ertmėj.  
Bijai šešėlių, ieškai dar esmės,  
širdy nešiojies ainius,  
jų atmintis įpareigoja būt ištikimam

ning järjekindlusele  
justnagu hapramaks aimuvas,  
purunema kippuvas ilmas.  
Seisad sumb-öhe avaneva akna all  
püsiva lootuskindlusena,  
mille jahedas esikus  
kajab su trotslik hõik.  
Haarad mäletava tamburiini  
ja varje valitseb  
sünniski miilaud,  
aina paisuv  
vabadusiha.

#### SELGINEMINE

Sa seisid aeglase jõe vastaskaldal.  
Vaikne ja ärev, tühi õhk.  
Su kevadistest suudlustest lõhkised huuled  
liikusid justkui rääkides,  
aga ma ei kuulnud midagi.

Pontoonsild oli lahti,  
uniselt killunes valguspeegel.  
Meie vahele jäi külm ja sügav vesi  
ning ma imestasin, miks pole mul valus  
olla. Olla.

ir nuoseklial  
šiaime kasdien trapesniamie,  
Ketinančiamie griūt pasauli.  
Stovi prie lango, atverto į troškią naktį,  
tartum vilties tvirtovė,  
kurios vėsiamie prieangyje  
aidi tavo nepaklūstantis šauksmas.  
Tu stveri atminties tamburiną  
ir šešėlius užvaldo  
gimęs slapčia  
vis augantis  
laisvės troškimas.

#### NUSKAIDRĖJIMAS

Stovėjai tu lėtos tėkmės kitam krante.  
Tyli ir įsitempusi, beorė tuštuma.  
Nuo bučinių pavasarinių suskeldėjusios lūpos  
judėjo lyg kuždėdamos kažką,  
bet negirdėjau nieko.

Laikinas tiltas buvo išardytas,  
mieguistai skilo veidrodis šviesos.  
Tarp mūsų liko šaltas ir gilus vanduo,  
stebėjaisi, kodėl visai neskauda  
būti. Būti.



Sa seisid teispool vett.  
Mu hing voolas ega tundnud takistusi.

## RUTIIN

Läbi hingeõhust tipitud härmatise  
vaatab ennast lumelögane tänav.  
Saab sellest jõudu ja läheb endiselt edasi.  
Hallikasroosa- ja mustatriibulises linnas  
rühivad märke kõikide õisikuid kogunud  
ja nendega kaubitsenud kasukad.  
Enne kui tulevad kibrulised kogritsad,  
müüakse hulk kilekotte ja todamaist mett.  
Ka kevadised linnud ei küsi mõttetuid asju  
ega kuula külla sõitnud poisikeste kiuslikkusi.  
Taldade tümpsumisest segane lumi varjab  
konarjat jääd.  
Isegi ülemised nurisevad, et üllatusi ei ole.  
Ammune armastus valutab ja ei tööta.  
Keegi pole maikuu õhetuse nägu.

## VALLUTAMINE PEIDUS

Ootan seda totaalset jahedust,

Stovėjai tu kitam krante.  
Mano siela sruvo, nejausdama kliūčių

## RUTINA

Per iškvėpto garo nusmaigstyta šerkšną  
Stebeilija save pažliugus gatvė.  
Pasisemia jėgų ir driekiasi toliau.  
Pilkai rausvam juodai baltai dryžuotame  
mieste  
įkalnėn pūkščia visokias žoles rinkę  
ir jom prekiavę kailiniai.  
Kol pasirodys rudagalvės rudmėsės,  
parduota bus maišelių šūsnys ir visokių rūšių  
medaus.  
Pavasari net paukščiai neužduoda beprasmių  
klausimų  
ir nesiklauso paviešėt atvykusių berniūkščių  
nešvankybių.  
Apdujęs nuo padų trinksnų sniegas slepia  
grublėtą ledą.  
Viršininkai ir tie jau bamba, kad nenutinka  
nieko.  
Sena meilė maudžia ir nesuveikia.  
Jokiam veide neplyksteli gegužio žara.

## UŽKARIAVIMAS PASLAPČIA

Laukiu visuotinio atšalimo,

millest ühelgi elaval hingel pääsu pole.  
Juba ette tunnen ta helesinist haaret  
ümber oma lauba.  
Tule juba! Keegi võõras koputab uksele.  
Ei, ei. Võibolla läbikõrbenud helilooja,  
kes vahel pakisuppi küsimas käib.  
Vastutulelikud inimesed tulevad vastu.  
Trepikojas pole kedagi, välisukski on paigal.  
Olen väga osavõtlik ja mul on palju osi.

Mille eest sa mind niimoodi karistad  
ja kordki mu palvet kuulda ei võta?!  
Iga tomat oli kunagi idu – väike ja määrg.  
Kuid – tavaliselt pole kuulda,  
kuidas nad mullast tõusevad.

Esimene kiht hallitust niiskel vatitombul ei  
tähenda midagi.  
Pärm kergitab alati oma kindla aja ega salli  
sundimist.

Tänavate vaheline ruum kõmiseb väga tema  
tulemise moodi.  
Üsna lähedal kostavad lootuslikud sammud.  
Kuigi ta võtab sala ega armasta mingeid  
eelmänge.  
Kunagi pole võimatu, et erand sinu peale  
langeb.

Ja tulebki tuppa totaalne jahedus.  
Ta katsub kuumavat radiaatorit

nuo kurio nepaspruks kas gyvas.  
Netgi jaučiu jo žydrą gniaužtą  
apie savo kaktą.  
Ateik greičiau! Kažkas jau beldžia į duris.  
Ne, ne. Turbūt nevykėlis kompozitorius,  
kuris kartkartėmis ateina pakelio sriubos.  
Atjaučiantys žmonės turi jausti.  
Laiptinėje nėra gyvos dvasios, lauko durys nėra  
krust.  
Esu labai imlus ir galiu daug paimti.

Už ką gi tu mane baudi,  
Nė karto neatsiliepei į mano prašymą?  
Kiekvienas pomidoras kadaise buvo daigas –  
mažas ir drėgnas.  
Bet dažniausiai negirdėti,  
jų kalantis iš žemės.

Pirmas pelėsių sluoksnis ant vatos gumulėlio  
nereiškia nieko.  
Mielės visada kyla įprastu laiku ir nepakenčia  
prievartos.

Ertmė tarp gatvių aidi tartum jam ateinant.  
Visai arti girdėt viltingi žingsniai.  
Nors jis ateina paslapčia ir nepaiso jokių  
įžangų.  
Niekada nežinia, ar išimtis nepasirinks tavęs.

O jis jau čia – visuotinis atšalimas.  
Paliečia karštą radiatorių

ja kaob.

ir dingsta.

Vertè Danutè Sirijos-Giraitè

**Robert Minhinnick**  
(Wales)

Robert Minhinnick (b. 1952), poet, essayist and environmental campaigner, the author of seven collections of poetry. He lives in Porthcawl, on the south coast of Wales. His most recent volume, *After the Hurricane: New Poems* (Carcenet Press, 2002) characteristically moves between contrasting landscapes, from Canada, America and Brazil to Iraq and back to Wales. The *Poetry Review* comments: 'These steely, complex, moving meditations are not short of amazing. Here is a book that can explain a good deal of the weather of our souls'. His latest collection – *The Adulterer's Tongue* (Carcenet, 2003) – is a series of translations into English from contemporary Welsh poetry.

**From "Twenty Five Laments for Iraq"**

The muezzin voices break the night  
Telling us of what we are composed:  
Coffee grits; a transparency of sugar;  
The ghost of the cardomom in the cup's mosque.

\*

While we are filming the sick child  
The sick child behind us  
Dies. And as we turn our camera  
The family group smartens itself  
As if grieving might offend.

\*

Red and gold  
The baldaquins  
Beneath the Baghdad moon,  
Beneath the Pepsi globe.

\*

Since the first Caliph there has been the suq –  
These lemons, this fish:  
And hunched over the stone  
The women in their black -  
Four dusty aubergines.

\*

The iceseller waits  
Beneath his thatch of palm,  
His money running in the gutter's tilth.

\*

Over the searchlights  
And machine-gun nests on Rashid Street  
The bats explode like tracer fire.

\*

Yellow as dates these lizards  
Bask on the basilica.  
The cameraman removes his shoes,  
Squats down to pray.

\*

A heron in white  
And a woman in black  
Knee deep together  
In the green Tigris.

\*

In the Ministry of Information  
Computers are down, the offices dark;  
But with me in the corridor  
A secret police of cockroaches.

\*

Sometimes  
The certainties return:  
These cushions, a pipe,  
And the sweet Basran tea  
Stewed with limes.

**Robert Minhinnick**  
(Velsas)

Robertas Minhinnickas (g. 1952), poetas, eseistas, septynių poezijos rinkinių autorius, gyvena Porthcawle, pietų Velso pakrantėje. Jo naujausiame poezijos rinkinyje „Po uragano: nauji eilėraščiai“ (*After the Hurricane: New Poems*, Carcanet Press, 2002) kalbama apie kontrastingus peizažus: nuo Kanados, Amerikos ir Brazilijos iki Irako. Žurnalas *The Poetry Review* eilėraščius apibūdina taip: „Šios sutelktos, jaudinančios ir stebinančios meditacijos turi plieninę šerdį. Tai knyga galinti daug pasakyti apie jūsų sielos užkaborius“. Jo paskutinė sudaryta rinktinė – „Svetimautojo kalba“ (*The Adulterer's Tongue*, Carcanet, 2003) – šiuolaikinės Velso poezijos vertimai į anglų kalbą.

**Iš „Dvidešimt penkios raudos Irakui“**

\*

Muedzinų balsai perveria naktį  
Pasakodami iš ko mes sukurti:  
Kavos tirščių, cukraus skaidrumo  
Kardamono pėdsako puodelio mečetėje.

\*

Kol filmuojame sergantį kūdikį  
Sergantis kūdikis mums už nugarų  
Miršta. Kai atsukame kamerą  
Šeima ima šypsotis  
Tarsi gedulas galėtų įžeisti.

\*

Raudonis ir auksas  
Baldakimai  
Po Bagdado mėnuliu,

Po Pepsi gaubliu.

\*

Dar prieš pirmąjį kalifą čia buvo turgus –  
Šios citrinos, šita žuvis:  
Ir virš akmens susigūžusios  
Juodarūbės moterys –  
Keturi dulkini baklažanai.

\*

Ledo pardavėjas laukia  
Po savo palmių stogine  
Jo pinigams srovenant į dumblą lataką.

\*

Virš prožektorių  
Ir kulkosvaidžių lizdų Rašido gatvėje  
Šikšnosparniai –  
lyg trasuojančios kulkos.

\*

Driežai geltoni lyg datulės  
šildosi ant bazilikos.  
Operatorius nusiauna batus  
Pritupia maldai.

\*

Baltaplunksnė gervė  
Ir juodarūbė moteris  
Lig kelių įbridusios  
Į žaliąjį Tigrą.

\*

Informacijos ministerijoje  
Išjungti kompiuteriai, tamsa kabinetuose;  
Tik mane koridoriais lydi  
Slapta tarakonų policija.

\*

Kartais

Tikrumas sugrįžta:  
Šie pagalviai, pypkė,  
Ir saldi Basrano arbata  
Plikyta su laimu.

**From „Elementary songs“**

*Carbon*

Murdered, they buried me  
With a pestle of wheat, a wineskin.  
Now as the ice melts  
Whose face is it you recognise  
Grinning behind the glacier?

*Phosphorus*

From the ocean floor  
I can still see the moon, my brother:  
His eye of dust, the leper's skin;  
A lesson to us all, I think.

*Sulphur*

I am the sunflower  
Dishevelled in frost.  
Set my tail afire  
And watch me skim amongst rooftops,  
The bolide that falls  
Always beyond the horizon

*Calcium*

When I dream  
There is always that child,  
The green star of her fontanelle  
Aglow in the dusk,  
War and famine  
The baubles that fall from her hand.

### *Iron*

Numberless, my children now:  
Peachstone, cherrystone,  
The jet necklace within the papaya.  
Feel how the planet has grown  
Succulent around my seed.

### *Silver*

Son of Man  
Before man ever was,  
From my bivouac  
In the cordillera  
I send you tributes  
Of lilies and icebergs  
And an Italian cuirass.  
Fashion me songs in return.

### *Lead*

Remember the day  
I caught the lightning bolts?  
I planted them here  
Where the aconite and the archangel  
Are first out of the frost.  
What a show they are going to make.

### **Iš „Elementų giesmių“**

#### *Anglis*

Nužudę, palaidojo mane  
Su javų grūstuvėliu ir odmaišiu.  
Dabar tirpstant ledui  
Kieno išsišiepusį veidą  
Atpažįstate ledyno gelmėje?

#### *Fosforas*



Nuo okeano dugno  
Aš vis dar įžvelgiu mėnulį, brolau:  
Jo dulkiną akį, raupsuotojo odą:  
Manau, tai pamoka mums visiems.

### *Siera*

Esu saulėgraža  
Šalnoje pasišiaušusi.  
Padekit man uodegą.  
Žvelkit į mane stogais slystančią,  
Kometą krentančią  
Visados už horizonto.

### *Kalcis*

Visada sapnuoju  
Tą kūdikį,  
Žalia jos momenėlio žvaigždė  
Rusena prieblandoje,  
Karas ir badas –  
Tik žaisliukai jai iš rankų išslydę.

### *Geležis*

Vaikų mano dabar nesuskaičiuosi:  
Persiko kauliukas, vyšnios kaulelis  
Gagato karoliai papajoje slypintys.  
Pajusk kaip planeta užaugo  
Sultinga aplink mano sėkliukę.

### *Sidabras*

Žmogaus sūnau,  
Prieš pasirodant vyrams  
iš mano padangčių,  
Kalnynuose,  
Siunčiau tau aukas –  
Lelijas ir ledynus,  
Ir itališką kirasą.  
Pasivargink padainuoti į skolą.

### *Švinas*

Ar atsimeni tą dieną  
Kai apkabinau pirmąją žaibą?  
Visus juos pasodinau čia  
Kur skleidžias kurpelės ir skudučiai  
Šalną praskėlę.  
Pasirodymas bus įspūdingas.

### **The Cormorant**

Don't think I don't know  
who you are.  
Not even the soul  
takes such a trajectory,  
not even the cruise missile  
on its flyby of El Rashid Street  
flies so flat, homing in  
under the sea's radar,  
and what are you anyway  
but a deathstar flicked by a  
warrior-saint, a penny pitched  
at the busker's guitar-case,  
its blue silks opened  
like a street autopsy?

So don't think I'm afraid to say  
you bring the dusk with you  
and all the limestone twilights  
between Gwter Cyn y Locs and Gwter y Cwn,  
dragging the west behind you  
on fairground wings.

Because there's nothing else  
that sounds like you and there's nothing else  
that looks like you  
and there's never been anything  
that waits like you,  
more patient than oil  
in the departure lounges  
under the sea-bed.

You're midnight's glove-puppet,  
sentinel at the cavemouth,  
something plumed and glassy-eyed  
about you from the broom cupboard  
of Porthcawl museum,  
yet there you perch, on the capstan  
by the quayside bodega  
speaking the Arabic  
of the corsairs, ventriloquist  
of every cry that waits behind the dark.

Salt-water cockerel,  
your oiled carcass floats  
by the jetty. Is there no-one who  
will sweep away your blood's  
black videotape?

But here you come again,  
stealth-bomber out of the empty  
quarter, trailing your own death  
across the sky, in your heart  
the ashes of American astronauts,  
your forgiveness one black feather  
taking a lifetime to drift  
down from the stratosphere.

### **Kormoranas**

Tik nesakyk, kad nežinau,  
kas esi.  
Netgi siela  
taip nesitaiko, lyg  
nuotolinė raketa,  
skrendanti virš El Rašido gatvės  
taip žemai tarsi giminiuotąsi  
su jūrų radaru.  
Kad ir kas tu būtum, nejaugi  
mirties žvaigždė jau įskelta  
šventojo kario, centų skambesio

gatvės muzikanto dėkle,  
o melsvi jos šilkai atverti  
tartum gatvės skrodimas?

Tik negalvok jog bijau pasakyti  
apie tavo nešančią prieblandą  
ir kalkakmenio sutemas  
tarp Gwter Cyn y Locs ir Gwter y Cwn,  
velkančias vakarus už nugaros  
lyg margus atrakcionų sparnus.

Vis tiek nėra nieko daugiau  
kas skambėtų lyg tu ir nėra nieko  
daugiau panašaus į tavo  
ir niekada nieko nebuvo  
šitiek laukiančio  
kantresnio nei nafta  
išvykimo salėse  
po vandenyno pluta.

Esi vidurnakčio įmaunama lėlė,  
olos angos sargybiniš,  
toks plunksnom apsikaišęs, akim stiklinėm  
tavin iš sandėliuko žvelgia  
Porthcawlo muziejus.  
čia tu ir tupi ant kabestano  
netoliese – prieplaukos *bodega*  
čerškėdamas arabiškai  
nelyg korsaras, pilvakalbis  
riksmų, kurie nakties sulaukia.

Sūraus vandens gaidžiuk,  
lyg valtis sutepta plaukai  
ties molu. Nejaugi niekas  
neištrins banga tavo juodo  
kraujo video juostos?

Tačiau tu vėlei sugrįžti,  
lyg slaptas bombonešis iš tuščios  
erdvės, vilkdamas savo mirtį  
per dangų; širdyje – pelenai  
Amerikos astronautų,

tavo atleidimas – juoda vienintelė plunksna  
kol nusileis iš stratosferos –  
gyvenimas baigsis.

*Vertė Marius Burokas*

**Esther Morgan**  
(England)

Esther Morgan (b. 1970 in Kidderminster, Worcestershire), writer, teacher, editor, graduated with a BA (Hons) in English Literature from Newnham College, Cambridge in 1991. In 1996-97 she took up a place on the Creative Writing MA at the UEA (the University of East Anglia) and has since taught part-time on the undergraduate creative writing programme at UEA. In 1998 was given an Eric Gregory Award from The Society of Authors and a writer's bursary from Eastern Arts in 1999. She edits the annual UEA new poetry anthology *Reactions* (EAS/Pen&inc.). Her poems have appeared in many magazines. The first collection, *Beyond Calling Distance* (Bloodaxe Books, 2001) won the 2001 Aldeburgh Poetry Festival first collection prize. Currently lives in Oxfordshire where she is working on a second collection.

**The Cows**

They appeared in summer, huge shoulders  
shambling through the gloom,  
pushing through air like green water.

Their patience drew me, the way  
they only flicked their ears, submitted to  
the bluebottles that glittered their eyes,

or their passive resistance to rain,  
huddled in the lea of the hawthorn,  
water coursing their mountainous flanks.

My mother thought them dangerous,  
their hooves churning the field to mud.  
She warned me to keep the barbed fence between

us, but I always slipped through  
to stand like a priest or sacrifice  
in the midst of their steaming henge.

They seemed to dream as they chewed the cud,  
working their cool alchemy, earth into  
cream, dung as rich as cake mixture.

I knew in Africa nomads tapped their throats for blood,  
in India they wandered sacred, untouched,  
measuring the dust between villages.

I made them offerings –  
handfulls of grass proffered shyly,  
honoured if they slubbed my palms clean.

The tags in their ears made them gipsyish  
and I longed to follow them,  
their slow hypnosis under the moon

stealing me through the meadow  
and into the mist that made  
ghost ships of the silver birches.

But they only shifted their weight in the mud,  
garlanded by the evening sun,  
oblivious under their haloes of flies.

**Esther Morgan**  
(Anglija)

Esther Morgan, poetė, dėstytoja, redaktorė, gimė 1970 metais Kiderminsteryje, Vorčesteršyre, 1991 metais Kembridžo, Njunhamo kolegijoje įgijo anglų literatūros studijų bakalauro laipsnį, 1996-97 baigė kūrybinio rašymo magistro studijas UEA ir nuo to laiko dėsto kūrybinį rašymą paskutinio kurso studentams UEA. 1998 metais Autorių bendrija apdovanojo ją *Eric Gregory* premija, o 1999 jai buvo paskirta Rytų menų rašytojo stipendija. Redaguoja UEA kasmetinę naujosios poezijos antologiją *Reactions* (EAS/Pen&inc.). Jos kūryba buvo spausdinta daugelyje žurnalų. Už eilėraščių rinkinį *Už ryšio zonos ribų* (*Bloodaxe Books*, 2001), Aldeburgo poezijos festivalyje 2001 ji buvo apdovanota pirmojo rinkinio prizų. Šiuo metu gyvena Oksfordšyre ir rengia antrąją poezijos knygą.

## Karvės

Jos pasirodė vasarą – stambių menčių,  
kerėplinančios per rūšką,  
irdamosi vėju it žydinčiu vandeniu.

Masino jų kantrumas, savitas  
pliaukšėjimas ausimis, susitaikymas  
su mėsinėmis musėm, žėrinčiom ties akimis,

ar romus atsparumas lietui,  
srūvančiam gigantiškais šonais,  
susišpietus gudobelių pievoj.

Motinai jos atrodė grėsmingos,  
kanopom trypančios laukus į purvą.  
Ji prigrasindavo neit už spygliuotos vielos,

bet aš vis pralįsdavau,  
sustingdavau it žynys ar auka  
garuojančiame jų *hendže*\*.

Rodės sapnuoja atrajodamos,  
užsiima alchemija, dirvą paverčia  
grietinėle, mėšlu, riebiu it pyrago tešla.

Žinojau, kad Afrikos nomadai, perpjovę gerkles,  
nuleisdavo joms kraują. Indijoj bastės neliečiamos,  
šventos, dulkes po kaimus nešiodamos.

Dalinau joms aukas –  
droviai atkištas žolynų saujas,  
buvau pagerbta, jei švariai nulieždavo delnus.

Su žymelėmis ausyse atrodė čigoniškai  
ir aš troškau sekti jomis,  
užkerėta lėtos, mėnesėtos hipnozės,

---

\* *Stone-henge* priešistoriniai griuvėsiai Anglijos lygumoje, į šiaurę nuo Solsberio, sudaryti iš ratu suguldytų milžiniškų megalitinių akmenų.

gundančios nerti į pievų dulksnas,  
su vaiduokliais laivais,  
suręstais iš sidabro beržynų.

Bet jos tik kilsnojo purvynėj kūnų naštas,  
vainikuotos vakaro saule,  
nesusivokiančios po mūsų aureolėmis.

### Condemned

*'Neither do I condemn thee: go, and sin no more.'*  
St John's Gospel, Ch 8, v 1-11

Since then, I stay indoors  
keep a slut's house — greasy plates,  
wine sediment crusted in cups.  
I let the fire go out.  
I'm still smeared between the legs.  
He won't speak — or if he does  
my name's unleashed  
from the sling of his voice.  
The swine herd savours  
the new wine of scorn  
as he tips the swill out.  
Trees hug their shadows tight.  
Prostitutes cross the street.

The women thread bone needles of gossip.  
At night they lay bad things at my doorstep  
like a cat's cruel offerings —  
a hare lip, a young boy's twisted foot,  
an old woman's eyes like milky stones.  
The lover, whose unexpected touch  
once made my belly wince  
clenches fists at me. I dream of us  
behind the lattice screen — arid afternoons,  
the shadows of carved leaves  
filigreed across our skin. Something else  
was dragged into the light that day.  
The men are still afraid of it.



Passover. We prepare in ritual silence.  
My husband slits the lamb's throat,  
the one I nursed by hand,  
talked to for hours in the fold.  
He daubs blood on the gate-post.  
Roast meat spits at me from the fire.  
I knead the bread which will not rise,  
crush the bitter herbs.  
Tonight, I lie awake,  
my spine curved from his  
listening for the rush of wings  
over the face of the earth,  
the mothers wailing in the wilderness

and I wonder where *he* is  
this night of our deliverance.  
Has he left others like me  
struggling to live with miracles —  
like learning to walk again,  
only painful this time, crippled,  
with no-one there to lift you from the dirt?  
I heard the crowd parted for him like a sea,  
spread torn palm leaves at his feet.  
I would not hurl hosannas at his head.  
Another dawn breaks red  
like an unhealed wound. My eyes bloom  
dark as bruises on the world.

### **Pasmerktoji**

“Nei aš tavęs nepasmerkšiu: eik ir daugiau nebenusidėk.”  
*Jn 8, 1 – 11*

Nuo tol laukan neišeinu,  
tvarkau ištvirkėlės namus – lėkštės gličios,  
vyno taurės drumzlių priskretę.  
Leidžiu ugniai užblėst.  
Tarp kojų vis dar lipnu.  
Jis tylės – bet, jei prasitartų –  
mano vardas nutruks  
nuo jo balso pasaito.

Kai jis pamazgas lauk išvers,  
kiaulių banda gardžiuosis  
nauju paniekos vynu.  
Medžiai sukimba šešėliais.  
Prostitutės pereina gatvę.

Moterys veria paskalų gijas į kaulines adatas.  
Naktį prie slenksčio it nuožmios katės  
deda šlykščiausias dovanas –  
kiškio lūpą, berniuko išsuktą pėdą,  
senutės akis, panašias į pieno baltumo akmenis.  
Meilužis, kurio nelauktas prisilytėjimas  
suvirpino kartą man papilvę,  
gniaužia dabar kumščius. Regiu mus  
už pinučių širmos – išsekintas popietes,  
odą, išmargintą  
drožinėtų lapų šešėliais. Kažkas kitoniško  
šmėžavo anam apšvietime.  
Vyrai iki šiolei to bijosi.

Pascha. Tyloj atliekam ritualus.  
Sutuoktinis perrėžia ėriuko gerklę,  
to paties, išpenėto mano rankomis,  
ilgas valandas šnekinto tvartelyje.  
Jis užtepa kraujo ant vartų stulpo.  
Ant laužo čirškanti mėsa mane apspjauna.  
Užminkau tešlą neraugintai duonai,  
aitrias žoles susmulkinu.  
Šiąnakt nebeužmiegu,  
gūžiuos jam atsukusi nugarą,  
klausydamasi sparnų plazdenimo  
virš žemės veido,  
motinų, raudančių tyruos,  
ir mėstau, kur gi *jis* yra

šią mūs atpirkimo naktį.  
Ar paliko kitus, kaip mane,  
besistengiančią tikėt stebuklais –  
lyg iš naujo mokytis vaikščiot,  
tik skausmingai šįkart, šlubčiojant,  
nesant kam prikelt iš purvo?  
Girdėjau minia priešais jį prasiskyrė it jūra,

klojo nuplėšytus palmių lapus po kojomis.  
Nesvaidysiu „hosanų“ virš jo galvos.  
Ir vėl aušra, it neužgyjanti žaizda,  
nusidažo raudonai. Mano akys pražysta  
niauriai, lyg pasaulio kraujosruvos.

### **At the parrot sanctuary**

our presence disturbs their sleep:  
heads bob and weave,  
beaks biting the wire.

Some have plucked the feathers  
from their tails,  
their breasts,  
as if trying to find out love.

Bright eyes stare out  
from circles of wizened skin,  
fix us,

and then the dead begin to speak:

a chorus of greetings and goodbyes,  
nicknames, profanities,  
the ghost of a woman's laugh.

No one can live long  
with this ventriloquy,  
voices thrown from the dark.

Not us,  
who leave them quickly to their cages,  
to the silence that only comes  
when we are gone.

### **Papūgų prieglaudoje**

mūs būvimas trikdo jų miegą:  
garbanotos ir lygios galvos,

snapai, žnybiantys vielą.

Kai kurios išsipešę plunksnas  
iš uodegų  
ar krūtinių  
lyg bandžiusios rasti meilę.

Giedros akys glumina, spokso,  
iš orbitų suvytusiom odom,  
susminga į mus,

ir tuomet pasigirsta mirusieji:

pasisveikinimų, atsisveikinimų,  
pravardžių, nešvankybių chorai,  
moters juoko dvasia.

Niekas ilgai netvers  
šitos pilvakalbystės,  
balsų, atblokštų iš tamsos.

Ir ne mes,  
greit paliekantys jas jų narvuos,  
tyloje, kuri įsivyras  
tik tuomet, kai mūs čia nebus.

### **Her Given Names**

At the word *cat*  
she's down on all fours  
performing her hunger,  
warping and wefting through his legs,  
arching her spine at his creamy voice.

Next he says *bitch* and in an instant  
she's cringy and thin as a whippet,  
ribs within range of his kick,  
shivery with guilt, though she can't tell  
what it is she's done.

*Snake* makes her hateful to herself,  
cold and coiled in their bed,  
eyes unblinking through the long night,  
thoughts venomous –  
by morning she'll have swallowed the dark.

She tries hard to change herself,  
whispering *tiger, eagle, grizzly*  
at the mirror, but each time she jumps  
out of her skin, she hears him  
calling her given name,

feels his gentle fingers  
helping her climb back in,  
zipping up her clingy flesh,  
his favourite dress,  
boned too tight to breathe.

### **Jai duoti vardai**

Nuo žodžio *katė*  
ji stoja ant keturių,  
demonstruodama alkį,  
pinasi, rangos tarp kojų,  
riečias nuo kreminio balso.

Paskui jis sako *kalė*, ji akimirksniu  
gūžias, tampa laiba it skalikė,  
šonų kaulai - per spyrį nutolę,  
virpanti nuo kaltės, nors nežino,  
kokios iš tikrųjų.

*Gyvate* verčia nekęsti savęs:  
šalta, susisukus į kamuoliuką jų lovoj,  
akių nesumerkia pernakt,  
mintys tulžingos –  
paryčiais ji pagiežą nuris.

Ji uoliai mėgina pakeisti save,  
prieš veidrodį šnibžda  
*tigras, erelis, grizlis*, bet nuolat

išsineria vėl iš odos,  
išgirdus jau duotąjį vardą,

jusdama, kaip paslaugūs pirštai  
pagelbsti įsliuogti atgal  
į jo mėgstamiausią apdarą,  
čirkšteli užtrauktuką, standžiai  
aptempia kūną, užima kvapą.

Vertė Sonata Paliulytė

DOVILĖ ZELČIŪTĖ  
(Lithuania)

Dovilė Zelčiūtė gimė 1959 m. Kaune. Jame visą laiką ir gyvena. Verčiasi redagavimu. Kauno menininkų namuose jau antri metai reguliariai rengia kūrybinių susitikimų ciklą „Laiptai“ su Lietuvos rašytojais ir menininkais. Debiutavo 1978 metais, „Nemuno“ žurnale. Yra išleidusi 6 eilėraščių rinkinius. 2003-aisiais metais už poezijos rinkinį „Dar minutėlę pusvalandį“ (erotinė lyrika) tapo viena iš trijų nominantų *Poezijos pavasario* laureato vardui gauti, ir jai buvo įteiktas savaitraščio „Kauno diena“ apdovanojimas.

### Prabudimas

Galima čia prisėst ant suoliuko?  
gal pasakytumėt kurie Viešpaties metai?  
o mėnuo diena valanda o jau temsta  
tai čia mano miestas alėja  
ar dar gyvi Petrašiūnai tai yra ar dar veikia  
tos kapinės o kaip dramos teatras  
filharmonija muzikinis viskas vietoje?  
rubliai ar litai? gal žinot kur mano vaikai  
dukterėčios sesuo artimieji ar turiu o turėjau  
kas čia taip dvokia taip šlapia rodos niekaip  
negaliu neįstengiu vis labiau ir labiau  
pamirštu kalbą žodžius kosčiu springstu gargaliuoju  
užtylėjau visą gyvenimą užmiršau ar įvyko  
ar jis išsipildė buvo ar gėlė kaip gelia  
sąnarius ar klapsėjo kaip klapsi širdis  
ar buvome vienas kitam gailestingi  
ima lyti nematau jūs vyras ar moteris

o aš? vyras ar moteris?  
kokie čia šereliai ant apgamo smakro?  
jeigu sakot kad moteris ar negalėtų  
va dabar tuojau pat paimti mane už rankos

**Dovilė Zelčiūtė**  
(Lietuva)

Dovilė Zelčiūtė was born in 1959, in Kaunas, where she has lived her whole life. She makes her living as an editor. For the second year, she has organized presentations of Lithuania's writers and artists „Laiptai“ (“Stairs”) in Kaunas Artists' House. Her first publication was in 1978, in the magazine *Nemunas*. She has published 6 books of poetry. In 2003, for her book of erotic poetry *Dar minutėlę pusvalandį* (*Another Minute, A Half Hour*), she was one of three nominees for selection as Laureate of the annual international festival *Poezijos Pavasaris* (*Poetry Spring*) and she received the daily newspaper *Kauno diena* Award.

THE AWAKENING

May I sit for a bit on this bench?  
perhaps you could tell which year of the Lord it is?  
the month day hour it's already getting dark  
this is my city my avenue  
are Petrašiūnai still alive that is does that cemetery  
still operate and how is the drama theater  
the philharmonia the musical everything still in place?  
rubles or litai? do you know where my children are  
nieces sister friends do I have o I had  
what is that smell here it's so damp it seems I just  
can't do it cannot manage I keep forgetting  
more and more language words I cough choke gargle  
kept silent all my life forgot if it happened  
or if it came true was or ached how my joints  
ache or if it hammered the way the heart hammers  
were we kind to one another  
it's starting to rain I can't see if you're a man or woman  
and I? man or woman?  
what sort of bristles are these on the birthmark the chin?  
if you say a woman would you be able

here right now to take me by the hand

\* \* \*

Neuždarykit manęs į griežto režimo koloniją  
savo rankomis nenužudžiau  
tai ne mano dvasinės tai sveikatos problemos  
tai realistai visko matę gyvenime niekuo nebetikintys gydytojai  
užrišo visus takus *ak tu kale nesitranksi*  
nesitranksiu kanalizacijos šuliny užduso mano juozukas  
dabar mano toks postkanalizacinis periodas  
neuždarykit manęs į beprotnamį  
ir taip galiu gerti vaistus aš nepavojinga aplinkiniams  
prisiekiu pati visų bijau  
tik todėl pagalvojau kad šitą verta užmušti  
aną ištrint trintuku anot daivos  
o šitą ištirpdyt vandeny ir nuleisti —  
jie ir jos negražiai kalbėjo elgėsi išvadino mane durne storule  
juokėsi iš tėvų iš artistų nedavė pažaist skudurėliais  
įkalbėjo pirmą kartą pasidažyti eiti į pasimatymą sėstis ant kelių  
bučiuotis fui net ir dabar man negera bloga pagalvoti apie bet koki  
suartėjimą sveiką protą įsileiskit į galvą  
neuždarykit manęs į beprotnamį verksiu  
be mamos ir be tėvo be savo gyvenimo  
tarp susidvejinusių susitrejinusių kaip atrasiu  
savo draugą ar draugę man nereikia raminamųjų  
nieko nesmaugsiu neisiu basa per sniegą be proto  
nepaliksiu be maisto vaikų pati save nukaršinsiu  
nerašysiu nė vieno nepadoraus kekšažodžio  
atsiprašau nenorėjau neuždarykit manęs į vaikų darželį  
prisišlapinsiu per pietų miegą į lovą tikrai nemiegosiu  
nenuširaminsiu su svetimom auklėm auklytėm *miegok rupūže*  
*ba kad vošiu* aš miegu aš miegu virpančia lūpa ginuosi  
*vėl prisiėdė česnako atidaryk langą* man šalta aš jau sergu  
neuždarykite į vaikų namus seniai išsiaiškinau teisę  
į savo tėvus namus ir į seseris dokumentai nesuklastoti  
kažkas pajuokavo *girtas butaforas atsinešė į teatrą*  
*pamestinukę* kai tik galiu apsičiupinėju nebutaforinė o butaforas mirė  
neuždarykit manęs po žemėm po rudenio plutom  
sakiau kad be mylimo mirsiu bet mirsiu ir taip ir be jo  
be kieno nors pagalbos ne jūsų reikalas



ne, dabar visiškai rimtai — neuždarykite neįkalinkit  
manęs šioje realybėje nemoku būt mandagi atsidavusi  
visiems kietuoliams mafukams negyvėliams negyvenimui  
neuždarykite atsiprašau, tik neįsižeiskit, ei, ramiau, atsipalaiduokite

\* \* \*

Don't lock me away in the strict penal colony  
I didn't kill anyone with my own hands  
these are not my spiritual but my health problems  
these realists having seen everything in life believing in nothing doctors  
roped off all paths *ah you bitch you won't wander the world*  
I won't wander in the sewer well my juozukas suffocated  
it's now sort of my post-sewerage period  
don't lock me up in the asylum  
I can take medicine I'm not dangerous to those around me  
I promise I myself am afraid of everybody  
only that's why I thought it was worth killing this one  
rub the other one out with an eraser according to daiva  
and melt this one in water and flush him –  
they and those talked badly acted badly called me crazy fat  
laughed at my parents at artists didn't let me play rags  
talked me into painting myself going on a date sitting on a lap  
kissing phooey even now I feel sick bad to think about any  
coming together let a well mind into your heads  
don't lock me up in the asylum I'll cry  
without mommy and without daddy without my life  
among the doubled myself tripled how will I find  
my boyfriend or girlfriend I don't need tranquilizers  
I won't choke anybody won't walk barefoot in the snow mindless  
won't leave my children without food I'll care for myself in old age  
won't write even one indecent bitchword  
I'm sorry I didn't want it don't lock me away in kindergarten  
I'll wet myself at nap time in bed I really won't sleep  
won't calm myself with strange nannies *go to sleep little shit*  
*I'll give you such a slap* I'm sleeping I'm sleeping I defend myself with trembling lip  
*she's stuffed herself with garlic again open a window* I'm cold I'm already sick  
don't lock me in the orphanage I've long since cleared up my rights  
to my own parents own home and sisters the documents are forged  
someone joked *a drunken propman brought a foundling*

to the theater whenever I can I touch myself I'm not a prop and the propman died  
don't lock me up under the ground under the crusts of autumn  
I said that without my lover I'd die but I'll die anyway even without him  
without anyone's help it's not your business  
no, no absolutely seriously: don't lock me up don't imprison  
me in this reality I don't know how to be polite giving  
myself to other hardasses mafiaboys dead people not living  
don't lock me up I apologize, just don't get offended, eh, that's better, relax

## TAI BUVAU AŠ

Gimsta nesveikas per didelę galvą  
išgyvens neišgyvens bet mylimas  
nepalieka specializuotuose vaikų namuose  
auga sunkiai per storas per kvailas  
akys žiūri žvairai balsas sunkiai suvaldomas  
kalba neartikuluota  
daug juokiasi verkia jokių brendimo požymių  
vėliau neišsprendžiami seksualiniai rūpesčiai  
daunas kažką mėgina mokytis kažkokiose draugijose  
pastebimas pastebėtas švelnus talentingas  
režisierius kviečia filmuotis artimieji netiki  
nepasitiki prašo scenarijaus įtikinti pasiduoda  
ryžtasi gėdai ar garbei jis atsuka savo didelę nosį  
platų veidą leidžia pudruoti dažyti blakstienas  
paryškinti lūpas tiksliai vykdo komandas *motoras kamera*  
*dirbame einam dabar tekstas* — pasako kas reikia  
pasisuka ten kur liepiamas apkabina merginą bučiuoja  
seilė teka per smakrą patenkintas juokiasi  
pirmą kartą vilki juodą prašmatnų kostiumą atsiima  
apdovanojimus rusiškuose lietuviškuose kanuose  
motina verkia prisidengusi burną žybčioja  
priekiniai metaliniai dantys ima voką sūpuoja sūnų  
atsistojęs lankstosi salėje į visas puses kažką  
maloniai mykia gomuriniu balsu rauda apsikabinęs  
pagalvę negali liautis pasirašinėjęs kambaryje kaip sniego  
lapelių lapukų žurnalų laikraščių iškarpų  
atsidaro plačiai prikvėpuoto kambario langą  
pirmąkart užsirūko draugiškai paplekšnoja pats sau per petį  
Dieve Dieve žiūri į žvaigždes sako Dieve Dieve kur dabar pasidėti

## TAI BUVAU AŠ

Gimsta sveikas mylimas mokosi dirba  
kopia ant aukštesniojo ant aukščiausiojo laipto  
pakyla doras kiti abejoja kiti sako silpnavalis  
valdo motociklą rimtas mašinas plaukiančias skraidančias  
duoda pažadus mėgina tesėti gina orumą  
visą laiką visais įmanomais būdais gina orumą  
oriai muša koją prie kojos moterys mano tikras vyras  
kietas karingas jokio nereikalingo judesio  
šypsena pro sukąstus dantis kaip ir visi  
turi sveikatos problemų kas jų neturi kažkas charakteris  
labai minkšto pasitiki moterim neatpažintose draugijose  
kviečiamas fotografuotis filmuotis paskutiniai lako purslai ant galvos  
leidžia būti dažomas pudruojamas paryškina lūpas  
virpančios asistentės rankos gal ne paskutinį kartą juokauja  
rytoj kažką kažkur kalbės apie mano tavo likimą —  
įtaigiu žvilgsniu lyg mirdamas kapodamas skiemenis  
kažkas žiūrėdamas verkia kažkas tyčiojasi  
geria vaistus nuo siaubo nuo nerimo galvos skausmo  
ilgisi motinos paprasto kaimiško maisto draugų  
nėra tikras ar tikras atsidaro langą žvelgia į dangų  
Dieve Dieve tyliai sako Dieve Dieve kur dabar pasidėti  
TAI BUVAU AŠ

Verda pietus skalbia pripuolus kažką redaguoja  
Bulgakovą detektyvus Marininą  
auklėja vaiką sako kas iš tavęs išaugs  
žaliai dažyti plaukai o tik dvylika laukia  
žurnalistų iš televizijos apsimeta rašytoja nelyg tetervinas  
kažką burbuliuoja apie savo nereikšmę pasaulyje literatūroje  
apie mokesčius pensijas klaiką leidybos padėtį  
įsijungusi dėžę žiūri kaip kunkuliuoja tas puodas  
kaip išaiškina pasmerkia kaip atsižada pažada baisesi  
klaikus ilgesys tai kažkada jau matyta lyg būtų jau mirusi  
trenka galvą pasidažo akis pasipudruoja  
nebejauną bet savo dar veidą  
prie atdaro lango — į dangų į lapkričio dangų  
Dieve Dieve tyliai kartoja Dieve Dieve kur dabar pasidėti  
TAI BUVAU AŠ

## IT WAS ME

He is born unhealthy head too big  
will live will not live but beloved by parents  
he is not left in the children's special care home  
grows up with difficulty is too fat too stupid  
his eyes are crossed voice hard to control  
talks does not articulate  
laughs a lot cries no indications of pubescence  
later unsettled sexual concerns  
Down's tries to learn something at some societies  
noticed observed gentle talented  
the director invites him to be filmed his family doesn't believe  
doesn't trust asks to see the script convinced they surrender  
resolved to shame or honor he turns his big nose  
wide face lets it be powdered his eyelashes be colored  
highlight his lips accurately follows commands *motor camera*  
*we are working going now the text* – says what's required  
turns where he is told embraces the girl kisses her  
his saliva runs down his chin satisfied he laughs  
for the first time wears a luxurious black suit accepts  
awards in Russian in Lithuanian versions of Cannes  
his mother cries covering her mouth her front  
metal teeth gleam for a moment takes the envelope rocks her son  
standing up he bows in the hall in every direction lows  
something pleasantly laments in a guttural voice embracing  
a pillow he can't stop signing autographs in his room like snow  
pages pieces of pages of magazines newspapers cutouts  
opens wide the window of the breathed up room  
smokes for the first time pats himself in a friendly way on his shoulder  
God God looks at the stars says God God what do I do now  
IT WAS ME

He is born healthy loved studies works  
climbs on the higher on the higher step  
rises honest others doubt it others say he's weak-willed  
drives a motorcycle serious machines floating flying  
all the time by all means defends dignity  
with dignity steps smartly women think he's a real man  
tough bellicose with no unnecessary gestures  
smiles through clenched teeth like everyone else  
has health problems who doesn't something in his character  
is very soft he trusts women in unrecognized societies  
he is invited to be photographed be filmed the last spatters of lacquer on his head

he allows himself to be painted powdered his lips are highlighted  
by the trembling assistant's hands perhaps not for the last time jokes  
tomorrow something somewhere someone will talk about my your destiny –  
with a hypnotic look as if dying chopping syllables  
someone watching weeps someone jeers  
takes medicine from terror from anxiety headaches  
longs for his mother simple village food friends  
is not real or is real opens a windows looks at the sky  
God God says quietly God God what do I do now  
IT WAS ME  
Cooks dinner does laundry pressing herself edits something  
Bulgakov detective stories Marinin  
she scolds her child says what will become of you  
hair dyed green and only twelve journalists  
from the television wait pretends to be a writer like a black grouse  
coos something about her own unimportance in the world in literature  
about payments pensions the publishing company's terrible condition  
turning on the box watches how that pot boils  
how they explain condemn how they renounce promise are horrified  
a terrible longing that she was seen once as if she had already died  
washes her hair paints her eyes powders her face  
not young but still her face  
near the open window – at the sky at the November sky  
God God she repeats quietly God God what do I do now  
IT WAS ME

## Esi

Kad taip baisiai nebebijotum  
žvelk į veidrodį:  
jau šeštadienis  
veidas kaip džiūti pradėjusi kriaušė  
viena akis vairuoja į dešinę  
visi pastebės  
yra ir pilvukas ir krūtys —  
nieks nesupainios  
nei tavo amžiaus nei lyties

## YOU ARE

So you wouldn't be so afraid  
look into the mirror:  
it's Saturday already  
the face like a pear beginning to dry  
one eye steers to the right  
everyone will notice  
there's a belly and breasts –  
no one will confuse  
your age nor your sex

\* \* \*

Ne tai stebina —  
trigubai vyresnis  
beprotiškai gražus žiauriai  
žiauriai talentingas  
girtas  
kabini nepilnametę  
tik kad seniai po žeme  
o man vis dar girtas

\* \* \*

That is no surprise –  
three times older  
insanely handsome terribly  
terribly talented  
drunk  
you hit on a teenaged girl  
only that you are long under the ground  
but for me still drunk

### **Antra teisybė**

O iš tikrųjų  
du trys girti diedai

pastebėjo moteriškumą  
(greičiausiai dėl antsvorio)  
ir nesuvaldė rankų  
štai ir guru  
ir visi  
gražuolės laimėjimai

#### THE SECOND TRUTH

And in fact  
two three drunkards  
noticed my womanhood  
(most likely because of my weight)  
and did not control their hands  
so here's the guru  
and all  
the beauty's winnings

*Translated by Jonas Zdanys*

#### **Josip Osti** (Slovenia)

Josip Osti, poet, translator, essayist, literary critic, was born in 1945 in Sarajevo. He studied philosophy there, worked as editor in students' newspaper and Publishing House *Veselin Masleša*. He was director of international festival *Poetry Days of Sarajevo*, secretary of Bosnia and Herzegovina Writers' Association and president of Translators Association. He lives in Slovenia as free lanced writer and writes in Slovenian. He published nearly 30 books of poetry, prose, essays and translations. Among his awards are Trebini Poetry Evenings' prize for his debut collection, Potokar (1987), Golden Wheel (1991), Golden Bird (1992), Vilenica (1994), Zupancic (2000) prizes.

#### **Nekoč, v mladosti, sem pisal pesmi**

Nekoč, v mladosti, sem pisal pesmi, ki so  
dišale po rožah. ... Hotel sem, da bi bile  
všeč dekletom, ko jih bodo brale. Danes,

v starosti, sadim rože, ki dišijo po  
mladostnih pesmih, v želji, da bi bile vseh  
starkam, ki se vsak dan sprehajajo po poti  
ob vrtu. Da bi jih njihovi vonji odčarali in  
spremenili v nekdanjo dekleta ter jih vrnil  
v čas, ko so brali ljubezenske pesmi,  
dišeče po rožah.

**Josip Osti**  
(Slovenija)

Josip Osti, poetas, vertėjas, eseistas, literatūros kritikas, gimė Sarajeve 1945 metais, gimtajame mieste baigė Filosofijos fakultetą. Dirbo redaktoriumi studentų laikraštyje *Naši dani* (Mūsų dienos), leidykloje *Veselin Masleša*. Buvo tarptautinio poezijos festivalio *Poezijos dienos Sarajeve* direktorius, Bosnijos ir Hercegovinos rašytojų draugijos sekretorius, Bosnijos ir Hercegovinos vertėjų draugijos pirmininkas. Gyvena Slovenijoje kaip laisvas menininkas (kuria sloveniškai). Yra išleidęs beveik 30 poezijos, prozos ir esė knygų. Už debiutinę knygą *Sapnų vagis* (1971) gavo Trebinio poezijos vakarų apdovanojimą, pirmasis gavo Jugoslavijos vertėjų sąjungos įsteigtą Potokaro premiją (1987), dar yra gavęs Auksinio rato (1991), Auksinės paukštės (1992), Vilenicos (1994), Župančičiaus (2000) ir kitų apdovanojimų.

**Kadais jaunystėje rašiau eilėraščius**

Kadais jaunystėje rašiau eilėraščius, kurie  
kvėpėjo gėlėmis. ... Troškau, kad jie  
patiktų merginoms, kurios juos skaitys. Nūnai,  
senatvėje, aš sodinu gėles, kurios kvėpia  
jaunystės eilėrašciais, ir trokštu, kad jos patiktų  
senutėms, kasdien vaikštinėjančioms keliu  
palei sodą. Kad gėlių kvapas jas atkerėtų ir  
paverstų merginomis, kad gražintų  
į laiką, kai jos skaitė meilės eilėraščius,  
kurie kvėpėjo gėlėmis.

**Zaman zapiram oči in obračam glavo stran**

Zaman zapiram oči in obračam glavo stran,  
proč od krvi in nasilja, ki se nenehno



dogaja pred menoj. ... Ko odprem oči, vidim  
pajka, ki je v mrežo ulovil muho. Skoz  
okno vidim list vrtnice, ki ga je gosenica  
spremenila v čipko. Na nebu lastovko, ki  
ves dan v letu požira žuželke. Na hišnem  
pragu me pričaka mrtev kos, podgana ali  
slepec, ki jih vsak dan prinese maček.  
Mojo ženo, ko začne puliti plevel v vrtu,  
pogosto po rokah močno ožge enako modrooka  
kopriiva. Mene pa s trnom rani vrtnica, ko  
jo hočem odtrgati. ... Slišim, kako sosedi  
govorijo o kuni, ki jim odnaša jajca in  
kokoši. ... Zaman zapiram oči in obračam glavo  
stran, kajti takrat vidim še več krvi in  
še hujše nasilje, pred katerim ni mogoče  
zapreti oči in odvrniti glave. ... Še  
bolj jasno vidim, kako človek človeku  
nastavlja nož pod grlo - vsak dan skoz vso  
zgodovino. Da ne govorim o vojnah, ki  
stopnjujejo človekovo nasilje in kri,  
ki je zame tudi na črno-belih fotografijah  
živordeča. O grozovitih prizorih, ki so  
neizbrisno odtisnjeni v bron mojega  
spomina in vtetovirani z notranje strani  
mojih vek.

### **Bergždžiai užsimerkiu ir nusigrėžiu į šalį**

Bergždžiai užsimerkiu ir nusigrėžiu į šalį  
nuo kraujo ir smurto, kuris visą laiką  
siaučia man prieš akis. ... Kai atsimerkiu, matau  
vorą, įviliojusį musę voratinklin. Pro langą  
regiu rožės lapą, kurį vikšras pavertė  
nėrinium. Danguje matau kregždę, ji  
sklandydama ryja vabzdžius. Ant namo  
slenksčio aptinku negyvą strazdą, žiurkę ar  
gluodeną, kuriuos sumedžiojo katė.  
Mano žmonai, kai ravi daržę,  
piktai nudegina ranką tokios pat mėlynakės  
dilgėlės. O man suvaro spyglius rožę, kai  
ketinu ją skinti. ... Nugirstu, kaip kaimynai

kalbasi apie kiaunę, vagiančią kiaušinius ir  
vištas. ... Bergždžiai užsimerkiu ir nusigręžiu į šalį,  
nes tada išvystu daugiau kraujo ir  
dar baisesnį smurtą, nuo kurio neįmanoma  
užsimerkt, nosisukti. ... Dar  
aiškiau matau, kaip žmogus žmogui  
kimba į gerklę – kasdien per visą  
istoriją. Nekalbant jau apie karus,  
skleidžiančius smurtą ir kraują,  
kuris man net juodai baltose nuotraukose  
skaisčiai raudonas. Nekalbant jau apie kraupius vaizdus,  
neišdildomai atsispaudusius mano atminties  
šarvuose ir ištatuiruotus vidinėje mano  
vokų pusėje.

### **Ljubezen me je naredila pesnika**

Ljubezen me je naredila pesnika. ...  
Ljubezen, ki mi je s strupeno zlato  
puščico v zgodnji mladosti prebodla  
srce in odprla neozdravljivo rano,  
v kateri se razrašča črn kristal  
z ostrimi robovi. Kristal, lep in boleč,  
ki se blešči na križišču duše in telesa.  
In mi kaže pot, po kateri se nenehno  
vračam tja, od koder pravzaprav nikdar  
nisem odšel. V rojstno mesto in čas  
otročstva. V prazgodovino mojih ljubezni. ...  
Ljubezen me je naredila pesnika. ...  
Ljubezen, ki mi je dala moči, da ne spim  
noč za nočjo ter v dnevnik nespečnosti  
zapišem na tisoče žalostnih pesmi o  
življenju in, upam, vsaj eno veselo pesem  
o smrti.

### **Meilė padarė mane poetu**

Meilė padarė mane poetu. ...  
Meilė, ji ankstyvoj jaunystėj pervėrė  
man širdį užnuodyta aukso

strėle ir atvėrė negyjančią žaizdą,  
joje auga juodas aštriabriaunis kristalas.  
Įstabus ir sopulingas  
jis žėri sielos ir kūno kryžkelėje.  
Rodo man kelią, kuriuo nuolat  
grįžtu tenai, iš kur, tiesą sakant, niekada  
nebuva iškeliavęs. Į gimtą miestą ir vaikystę.  
Į mano meilių priešistorę. ...  
Meilė padarė mane poetu. ...  
Meilė, suteikusi man jėgų per naktis  
nemiegoti ir į nemigos dienoraštį  
užrašyti tūkstančius gaudžių eilių apie  
gyvenimą ir, tikiuosi, bent vieną linksmą eilėraštį  
apie mirtį.

### **Mati burja in njene hčere**

Mati burja in njene hčere poleti živijo  
v temačnih kraških jamah. Pozimi dozorela  
in vesela dekleta gola pohajkujejo po  
kraških vaseh. Podnevi in ponoči  
prestrezajo mlade fante. Ločujejo jih od  
njihovih ljubic. Češejo jim lase in jih  
božajo z mrzlimi dlanmi. Tesno jih  
objemajo in strastno poljubljaajo. ... Za  
njimi od vasi do vasi teče od skrbi  
ponorela mati. Za sabo pušča iz korenin  
izruvane stoletne bore. In ptice, ki potem  
gnezdijo v zraku.

### **Močia audra ir jos dukterys**

Močia audra ir jos dukterys vasarą tūno  
Kraso olų tamsoje. Žiemą subrendusios  
ir džiaugsmingos merginos nuogos dūksta po  
Kraso gyvenvietes. Dieną naktį jos  
kibina jaunuolius. Kiršina juos  
su mylimosiomis. Šukuoja jiems plaukus,  
glamonėja šaltais savo delnais. Glaustos prie jų

ir aistringai bučiuoja. ... O joms  
įdurmu skuodžia iš kaimo kaiman  
nuo rūpesčių pamišus močia. Jai pralėkus:  
su šaknimis išrautos šimtametės pušys. Ir paukščiai,  
sukantys lizdus ore.

## JESENSKI POPOLDAN

Še ena jesen je prišla. Zlati se prezrela  
hruška. Nanjo se spušča osa. Pod njeno  
težo zaniha zvon neba. Prebujata se  
baročni cerkvici na hribčkih tvojih prsi.  
Ko se blaga svetloba zлива navzdol po  
stopnišču vinograda, pohotno klečim pred  
oltarjem tvojega telesa. Blešči se sraga  
znoja na sramni dlačici kot kaplja rose  
na travni bilki. Zlati, kot je zlato  
odpadlo listje. In vse, kar bo kmalu  
strohnelo. Še ena jesen je prišla. Potem  
bo zima. In dolg sen o pomladi. Za vrati  
in okni, ki jih je zaprla burja.

## Rudens popietė

Atėjo dar vienas ruduo. Auksu žiba pernokus  
kriaušė. Ant jos nutūpia širšė. Nuo jos  
svorio dangaus varpas ima siūbuoti. Nubunda  
barokinės bažnytėlės ant tavo krūtinės kalvelių.  
Kai maloni šviesa liejas vynuogyno laiptais  
žemyn, geidulingai klaupiuos prieš  
tavo kūno altorių. Sublizga prakaito  
žymė ant gėdos plaukelio lyg rasos lašas  
žolyne ant stiebo. Tokio auksinio kaip  
nukritę lapai. Ir visa, kas netruks  
sutrūnyti. Atėjo dar vienas ruduo. Paskui  
bus žiema. Ir ilgas sapnas apie pavasarį.  
Už durų ir langų, užtrenktų audros.

## SREDI SVETA

Poročila z bojišč, ne le bosanskih,  
potrjujejo, da je lažje umoriti človeka  
kot posaditi drevo. Jas sem, tudi v  
času vojne, sadil drevesa. V najinem  
vrtu, vrtu ljubezni, leživa v travi,  
v senci jablane. Ljubiva se sredi sveta.  
Ker je vsako drevo, kot človek, kjerkoli  
sta, sredi sveta.

### **Pasaulio vidury**

Žinios iš mūšių, ne tik bosnietišką,  
patvirtina, jog lengviau nužudyti žmogų  
nei pasodinti medį. Aš ir karo metu  
sodinau medžius. Mūsų sode,  
meilės sode, gulime žolėje,  
obelis šešėly. Mylimės pasaulio vidury.  
Nes kiekvienas medis kaip ir žmogus, kur  
bebūtų, yra pasaulio vidury.

### **VPRAŠAJ**

Noči so, ko sem sam. Ko je nebo popolnoma  
črno. Brez mesečine in zvezd. Ko je vse,  
z mano vred, v objemu neprosojnega mraka.  
Ko se ne vidi prst pred očesom. Steza med  
vinogradi, ki pelje do vaškega pokopališča.  
Rdeča vrtnica, ki pleza ob zidu. Črn grozd  
na brajdi pred hišo ... Ko oslepijo okna. Ko  
duša tipajoč tava naokrog. In ko le blisk  
z jasnega, kot z ostro sabljo, za kratek  
hip razkolje gosto temo in nad mano obvisi  
velik zlat vprašaj.

### **Klaustukas**

Naktys, kai būnu vienas. Kai dangus visai  
pajuodęs. Be mėnesienos ir žvaigždžių. Kai visa

su manimi drauge neperžvelgiamos tamsybės glėby.  
Kai nematai net piršto prieš akis. Takelio  
vynuogyne, vedančio į kaimo kapinaites.  
Raudonos, siena šliaužiančios rožės. Juodos kekės  
ant vynšakės prie namų... Kai apanka langai.  
Kai siela apčiuopom klaidžioja ratu. Ir kai tik blyksnis  
iš giedros tarytumei aštriu kardu akimirksniui  
perskrodžia tirštą tamsybę, virš manęs pakimba  
didžiulis aukso klaustukas.

## ZLATO IN KRI

Zlato in kri. Sonce po svitu vse pozlati.  
Zlatijo se lasje drevesnih svetnikov  
in svetnic. Zlati se obleka ptičjih  
duhovnikov in ministrantov. Zlate se  
peruti kačjih angelov. Zlate kelihi rož...  
Preden se znoči, neviden rabelj na obzorju  
sonce obglavi in njegova kri vse čez dan  
pozlačeno poškropi. ... Čez noč, ko se mu  
glava v brezno kotali, sonce gleda  
s svojimi črnimi ugašenimi očmi. V temi  
je njegova kri neslišen krik, ki me večkrat  
prepotenega iz sanj prebudi.

## Auksas ir kraujas

Auksas ir kraujas. Saulė prašvitus viską auksina.  
Traukiasi auksu medžių šventųjų plaukai.  
Traukiasi auksu paukščių šventikų ir psalmininkų  
drabužiai. Traukiasi auksu gyvačių angelų  
plunksnos. Auksu žiba gėlių kielikai...  
Prieš sutemstant nematomas budelis tolumoj  
nukerta saulei galvą, jos kraujas apšlaksto  
visa, kas buvo perdien paauksuota. ... Naktį, kai  
rieda pragarmėn toji galva, ji žvelgia  
juodom užgesusiom akimis. Tamsoje  
jos kraujas – nebylus šauksmas, mane sukaitusį  
dažnai prižadinantį iš miegų.

## ZVEZDA-LJUBICA

Ni ljubezen stokrat ljubici na glas  
povedati: »Ljubezen moja!« Ljubezen je  
le enkrat, popolnoma sam v vrtu, eni sami  
zvezdi na vedrem poletnem nebu, prepolnem  
sijajnih zvezd, potihem, da nihče ne sliši,  
povedati: »Ljubica moja!«

## Žvaigždė-mylimoji

Meilė ne šimtąsyk balsu kartoti  
mylimajai: „Meile mano!“ Meilė,  
kai vienui vienas sode vienintelei  
žvaigždei vaiskiame vasaros danguje,  
pilnam spindinčių žvaigždžių, tykiai, niekam negirdint  
vienąkart ištari: „Mylimoji mano!“

*Vertė Laima Masytė*

## KNUTS SKUJENIEKS (Latvia)

Knuts Skujenieks, poet, translator, essayist, was born in 1936 in Riga, he attended primary schools on both sides of Latvian – Lithuanian border, he studied at Latvian State University and at M.Gorky Institute in Moscow. In 1962 he was arrested and imprisoned for seven years for political reasons. He published over 10 poetry collections, a book of literary essays, over 20 books of poetry translations including Greek, Polish, Lithuanian folk songs and Scandinavian ballads, he translated about 20 plays, his work has been translated into more than 20 foreign languages. He was awarded with various literary prizes in Latvia, Ukraine, Sweden, he is the first foreign winner of Jotvingiai Prize (1993) and the first honorary member (together with Czesław Miłosz) of Lithuanian Writers' Union. Among other State Orders of Latvia, Norway, Spain, Sweden he got Lithuanian Order of Gediminas.

\* \* \*

mana dvēsele  
raibā bodīte  
kurā tirgo koloniāļpreces

manī nav ievilkta elektrība  
es joprojām rakstu pie sveces

un arvien sliktāk  
es slauku namapriekšu

vēl es sprinģēju  
vēl es ziņģēju  
bet tā vairāk uz iekšu

2000

#### KNUTS SKUJENIEKS (Latvija)

Knutas Skujeniekas, poetas, vertējas, eseistas, gimē 1936 metais Rygoje, mokēsi Kurmenēs valsčiais (ant Nemunēlio kranto; šioje pusēj – Biržų rajono Pučiakalnis, Totorkalnis...) Mūrų pradžios ir kitose mokyklose, studijavo Latvijos valstybinio universiteto Istorijos ir filologijos fakultete, M.Gorkio literatūros institute Maskvoje. 1962 metais suimtas ir nuteistas septyneriems metams dėl politinių motyvų. Išleido daugiau kaip 10 poezijos knygų, literatūros kritikos rinktinę, per 20 vertimų knygų – graikų, lenkų, lietuvių liaudies dainų, skandinavų liaudies baladžių, ir įvairių autorių kūrinių, išvertė apie 20 pjesių. Jo poezija versta į daugiau kaip 20 užsienio kalbų. Šiuo metu Latvijoje leidžiami daugiatomiajai jo *Raštai*. Jis yra Latvijos, Ukrainos, Švedijos literatūros premijų laureatas, pirmas ir kol kas vienintelis Jotvingių premijos (1993) laureatas užsienietis. Taip pat pirmas (drauge su Czesławu Miłoszu) Lietuvos rašytojų sąjungos garbės narys. Be kitų valstybių (Latvijos, Norvegijos, Ispanijos, Švedijos) apdovanojimų, yra pelnęs ir Gedimino ordiną.

\* \* \*

mano siela  
sumiša krautuvėlė  
kur prekiaujama kolonijinėm prekėm



manin neįvesta elektros  
po senovei rašau prie žvakės

ir vis prasčiau  
priemenę bepašluoju

pastrupnoju dar  
padainuoju dar  
daugiausia pas sau vienas

2000

\* \* \*

tik bieži aiztikt vecas rētas  
ka atkal tās par brūcēm kļus  
un atkal naktis negulētas  
un dienas kuras mocīs mūs

vien debesis tāpat var sārtot  
tik līdzīgi var rasa līt  
bet kas reiz teiks to neatkārtot  
to tikai ņemt un saplosīt

un pierimst uzvandītā kvēle  
un niecīgs valgums acī rit  
smags bumbieris ka zvana mēle  
pie mana loga jundu sit

2000

\* \* \*

lytēt senuosius randus tankiai  
jie vėl žaizdom paraudonuos  
vėl nemiegotos naktys tvankios  
ir dienos vėlei mus kamuos

tik debesiui valia liepsnoti  
taip lygiai leista rasai krist

bet kas sakyta nekartosi  
paims ranka ir sudraskys

ir aistros rimsta liaujas siautēt  
ir niekšiška drēgmē aky  
ī mano langā trankos kriaušē  
it varpo kankalas sunki

2000

\* \* \*

vēl klusāk par čukstu  
vēl dzilāk par miegu

nakšu vairs nav  
tikai dienas garoza

un es vairs nezinu  
kas ir zem tos

2000

\* \* \*

tyliau nei šnabždētum  
giliau nei sapnuotum

naktų jau nebēr  
tik dienas kevalas

ir jau nebežinau  
o kas po juo

2000

\* \* \*

es negribu latviešu valodā  
perināt ķildu un naidu

es negribu latviešu valodā  
glaimus un nodevību  
es negribu latviešu valodā  
saklausīt pirmsnāves vaidu  
es negribu vairāk neko

visu pārējo gribu

2000

\* \* \*

aš latvių kalba nenoriu  
perinti pykčio ir vaido  
aš latvių kalba nenoriu  
pādlaižų ir išdavysčių  
aš latvių kalba nenoriu  
išgirsti mirtį ataidint  
daugiau aš nenoriu nieko

išķyrus tai noriu visko

2000

\* \* \*

es vienmēr atceros  
kad lietūs danco pa jumtu

tad uzspīd saule  
bet galvā joprojām lietūs

ārsts saka  
tas ir labojams

līdz nākamam lietum

2002

\* \* \*

visad prisimenu  
kai šoka lietus ant stogo

įspįsta saulė  
bet galvoj dar vis tebelyja

daktaras sako  
lauk pagerėsiant

ligi kito lietaus

2002

\* \* \*

tik skaistu kalnu mums nav  
mums mąkoņi dzimst uz zemes  
blakām vītola atvasēm  
blakām stirnas bērniem

un kad mąkoņi salasās debesīs  
tie ir tie mūsu kalni  
kur mums augstu un balti domāt  
tā pat kā visiem citiem

2002

\* \* \*

neturim gražiu kalnu  
mūsu aguonos iš žemės  
prie ūglių žalių žilvičio  
prie mažų stirniukų

ir aguonoms sušvitus danguj  
jos atstoja mums kalnus  
kur mums ir aukšta ir balta galvoti  
kaip ir visiems kitiems

2002

\* \* \*

tās mūsu pieraudātās upes  
lai zaļos krastos lēni plūst  
lai šūpo pīlēnus un laivas  
un saules mūžu neizžūst

tie mūsu izdauzītie zobi  
lai sazeļ kuplos ozolos  
kas dzērājiem un mīlētājiem  
vēl simtiem gadu ēnu dos

un mūsu izlauzītās rokas  
par tiltiem lauku takās kļūs  
un nēsās bērnus kukaragās  
tad kad vairs vārdā nesauks mūs

un viss līdz galam neizsāpēts  
viss neatriebts un neatdots  
viss sabirs siltā sīkā smiltī  
un paliks piemiņa un gods

2002

\* \* \*

tos mūsu priraudotos upēs  
te plūsta krantuose lētai  
te ančiukus ir valtis supa  
ir gyvos būna amžinai

tie mūsu išdaužyti dantys  
tegul suauga ažuolais  
kur mylimiesiem ir girtuokliam  
dar šimtmetį pavėsį teiks

ir mūsu išsukiotos rankos  
laukų takai ir tiltai bus  
vaikams ant sprando panešioti

kai nieks jau mūs nešauks vardu

ir visa dar neišskaudēta  
neatiduota be gražos  
subirs ī šiltā smulkų smēlī  
garbēs ir atminties gražios

2002

\* \* \*

gadsimtos salīcis  
sacerējies  
un sasāpējies  
tu izslejies stāvus

ko tu brīnies  
ka mugura sāp?

2002

\* \* \*

šimtmečiais sulinkēs  
tu rašai vis  
ir pastingsti  
ūmai atsistoji

ko stebiesi  
kad nugarą sopa?

2002

\* \* \*

kalni ir nedaudz augstpratīgi  
pret šlāgermūziku  
valūtas kursiem  
dedzīgu patriotismu  
un sīkām blēdībām

tas ļaužupūznis tur lejā  
neizmaina neko

kalni vienkārši stāv tiem pāri  
un viss

2002

\* \* \*

kalnai nelabai puikuojas  
prieš šlageriņu muzikā  
valiutas kursus  
karštā patriotizma  
ir smulkas apgavystes

tas žmoniņu skruzdēlynas ten apačioj  
nieko nekeičia

kalnai tiesiog stovi greta  
ir visskas

2002

\* \* \*

ko prātot vairs ko tagad lemt  
par pārsāpētu raizi?  
no tavām rokām nesāņemt  
ne akmeni ne maizi

mūžs bomi šķērsu ceļam liek  
uz jautriem puķu laukiem  
un nu būs tikai jāpārtiek  
no saviem paša taukiem

2004

\* \* \*

ką begalvoti ką manyt  
skaudėjo bet anuomet  
iš tavo rankų nebeimt  
nei akmenio nei duonos

užtvertas kelias suvisam  
į žydinčią palaukę  
dabar jau perlipt pasirenk  
nebent per savo taukus

2004

Vertė VLADAS BRAZIŪNAS

**Mustafa Stitou**  
(The Netherlands)

Mustafa Stitou was born in 1974 in Morocco but moved to Lelystad in the Netherlands shortly after. He works, studies and lives in Amsterdam since 1995. His debut *Mijn vormen* (My forms) was nominated for the C. Buddingh' Prize, the most important Dutch prize for first collections of poetry. His third collection, *Varkensroze ansichten*, 2003 (Pig pink picture postcards), which was immediately recognized as his best work so far and marked his position as one of Holland's most promising young poets today. In May 2004 *Varkensroze ansichten* was awarded the prestigious VSB Poetry Prize 2004. Stitou has performed at literary events and festivals throughout the country and contributed to many combined art and literature projects.

MYSTERIE

1

Een afgebrokkeld muurtje centraal op het plein  
dateert volgens de slachters uit de achtste eeuw;  
op de plaats van het muurtje brachten de eerste bekeerlingen  
ter gelegenheid van het slachtfeest hun eerste correcte offer.

De prachtige slachtzaal (Jugendstil-elementen) is door een rijke  
Franse familie gebouwd aan het begin van de twintigste eeuw;  
het slachthuis bevond zich toen net buiten het administratieve centrum.  
Sinds het vertrek van de oude kolonisator zo'n vijftig jaar geleden



is er veel gebeurd, het centrum is enorm uitgedijd,  
de stadsbevolking verzoveelvoudigd  
maar het slachthuis staat er nog steeds.

Een stadsbestuur met een beetje visie zou het prachtige  
slachthuis kunnen verbouwen (de kleine ruïne blijft intact)  
en vervolgens omdopen tot museum bijvoorbeeld,  
zodat tenminste een deel van de door Amerikaanse  
archeologen opgediepte voorwerpen niet hoeft verscheept  
maar hier een mooi heenkomen vindt.

2

Een museum zou een hele vooruitgang betekenen want  
het zijn macabere taferelen, de getraliede roestbakken beladen  
met nietsvermoedend rein vee, langs kruideniers en internetcafés  
knetterend naar het slachthuis onderweg.

Op sommige dagen als een stomp op het centrum  
de weeë geur van bloed. Het desperate geloei  
van een koe die ineens lijkt te begrijpen wat haar  
te wachten staat. Wilde honden  
zwervend door de winkelstraten.

Een slachter in bloedbesmeurde witte jas en  
bloedbesmeurde lieslaarzen, puffend maar ongenaakbaar  
langs zwijgend winkelend publiek een kruiwagen voor zich uit  
duwend, volgeladen met ingewanden –  
geenszins bevorderlijk voor massatoerisme,  
waar deze streek het toch echt van zal moeten hebben  
wil het hier ooit wat worden.

Werkelijk, een mysterie dat er niet wordt ingegrepen.  
Je zou haast gaan geloven dat het bestuur behekst is  
en elke nieuwe generatie opnieuw in de ban raakt  
van een geheiligd muurtje, een ruïne van niks.

**Mustafa Stitou**  
(Nyderlandai)

Mustafa Stitou gimė 1974 metais Maroke, tačiau dar vaikas būdamas atsidūrė Nyderlanduose. Debiutavo 1994 kritikos labai gerai sutiktu eilėraščių rinkiniu *Mijn vormen* (Mano formos), kuris buvo nominuotas geriausio Nyderlandų poetinio debiuto premijai. Už trečiąjį poezijos rinkinį *Varkensroze ansichten* (2003) apdovanotas svarbia *VSB* premija ir yra laikomas vienu gabiausių jaunosios Nyderlandų poezijos atstovų. Mustafa Stitou dažnai kuria bendrus projektus su jaunais animacinių filmų kūrėjais ir kitų menų atstovais. Eilėraščiai versti iš rinkinio *Varkensroze ansichten* (*Rausvi kaip paršelis atvirukai*), De Bezige Bij, 2003.

## Paslaptis

1

Apgriuvus sienelė aikštės centre,  
išlikus, kaip tvirtina mėsaininkai, iš aštuntojo šimtmečio;  
ten, kur stovi sienelė, skerstuvų šventės proga  
pirmieji atsivertėliai pirmą kartą atnašavo teisingą auką.

Puošnią skerdyklą (secesijos elementai) dvidešimtojo šimtmečio pradžioje  
pastatydino turtinga prancūzų šeima;  
skerdykla anuomet dar buvo už administracinio centro ribų.  
Seniesiems kolonizatoriams pasitraukus prieš kelias dešimtis metų,  
daug kas nutiko, centras be galo išsiplėtė,  
miesto gyventojų keliskart padaugėjo,  
bet skerdykla tebestovi.

Ižvalgesnė miesto valdžia galėtų  
skerdyklą perstatyti (mažieji griuvėsiai liktų nepaliesti),  
o paskui perkrikštyti kad ir į muziejų, –  
tada bent dalies amerikiečių  
archeologų iškastųjų daiktų nereikėtų plukdyti laivais,  
nes ir čia jiems rastųsi tinkama priebėga.

2

Muziejus būtų tikra pažanga, nes  
makabriškas vaizdas matyti, kaip surūdiję, grotuoti  
narvai, prigrūsti nenujaučiančių nieko, nekaltų gyvulių  
darda skerdyklon pro krautuves ir interneto kavines.

Kartais virš centro tvyro lyg stiklo gaubtas  
kraujo tvaikas šleikštus. Desperatiškai mūkia karvė,  
regis, ūmai supratusi, kas jos  
čia laukia. Benamiai šunys  
šmirinėja prekybinėm gatvėm.

Skerdikas kruvinu baltu chalatu ir  
krauju aptaškytais guminiais, pūtuodamas, bet neprieinamas  
pro apsipirkti išėjusią, tylinčią publiką stumia  
vidurių prikrautą karutį –  
tas tikrai neskatina masių turizmo,  
kuris juk šiom vietom labai reikalingas,  
jeigu čia dar ko tikimasi.

Iš tikrųjų, tiesiog paslaptis, kad nieko nedaroma.  
Mažne gali patikėti, kad valdžia užkeikta,  
kad kiekvieną naują jos kartą pagauna kerai  
sienelės pašventintos, bereikšmių griuvėsių.

## VOORVADEREN, ONDERBUREN

Sommige voorvaderen, weten we, hebben God gedroomd  
en daaruit is voortgekomen onze wereld van eindige dingen.  
Zij waren het die ooit een kind offerden aan iets almachtigs  
en onzichtbaars.

We weten ook dat sommige honden –  
Dat sommige mensen gaan lijken op hun huisdier  
na verloop van tijd. Soms  
een grotesk gezicht, meestal blijft het onopgemerkt.  
Mijn onderburen, een kinderloos stel toevallig, nemen  
mijn boodschappen altijd aan en vragen mij fluisterend  
of zij mij niet tot last zijn en soms ergens mee kunnen  
helpen.

Andere voorvaderen wisten zich met de dood geen raad  
en met geboorte evenmin, zij zagen in een pasgeboren kind  
een gestorven voorvader. En het verwarde geloof dat  
zij stichtten spookt sindsdien door onze genen;  
mijn onderburen hebben mij toevertrouwd te zullen en willen  
reïncarneren in een diersoort met zachte zeden, in bijen.

### **Protėviai, apatiniai kaimynai**

Kai kurie protėviai sapnavo, kaip žinome, Dievą,  
ir iš to radosi mūsų baigtinių daiktų pasaulis.  
Tai jie kitados kažkokiam neregimam visagaliui  
kūdikį paaukojo.  
Žinom taip pat, kad kai kurie šunys –  
kad kai kurie žmonės laikui bėgant daros panašūs  
į savo laikomus gyvulius. Kartais  
vaizdas esti groteskiškas, dažniausiai to niekas nepastebi.  
Mano apatiniai kaimynai, beje, bevaikė pora, visados  
priima man skirtus siuntinius ir pašnibždom mane klausia,  
ar man netrukda ir ar man gali ką padėti.  
Kiti protėviai negebėjo susidoroti su mirtimi,  
lygiai kaip su gimimu – jie laikė naujagimį  
mirusiu protėviu. Ir nuo to laiko painusis tikėjimas  
mūsų genais klajoja;  
apatiniai kaimynai tvirtino man geidžią ir turėsią  
į gero būdo gyvius – į bites – reinkarnuotis.

### **ANEKDOTEN, OPENBARINGEN**

Vlammend langs een vaalblauw zwerk  
de engel Gabriël waarschijnlijk  
op zoek naar een plaats om neer te dalen  
iemand om in te fluisteren. De cineast  
Sokoerov, luie visionair:

een jonge, bleke, verstrooid turende lijfwacht  
krijgt plotseling zijn Führer in het vizier  
die zich gehaast van achter een rotsblok opricht  
gepoept heeft waarschijnlijk  
nervus om zich heen kijkend zijn handen  
schoonwrijft met sneeuw.

De vrouw die als eerste de engel ontwaarde  
joelde als een waanzinnige, verjoeg daardoor  
de engel, onbedoeld. De vrouw versteende.  
Ze versteende.

Maar niet voor straf.

De verbijstering op het bleke gezicht van de jongen  
terwijl zijn Führer zich naar de rest van het gezelschap haast  
dat uitgebreid aan het picknicken is verderop, tegen een achtergrond  
van besneeuwde bergpieken, nevelslierten, afgronden.

### **Anekdotai, apreiškimai**

Liepsnomis apsisiautęs palei blankiai žydrą padangę  
angelas Gabrielis, veikiausiai vietos ieškas nusileisti  
ko nors kam nors pakuždėti. Filmininkas  
Sakurovas, skystas vizionierius:

Jaunas, nublyškęs, abejingai dėbsantis asmens sargybinis  
Ūmai išvysta savąjį Führerį,  
Paskubom besikeliantį iš už uolos,  
Veikiausiai ten šikusį,  
Nervingai besižvalgantį aplinkui, rankas  
Sniegu trinantį.

Moteriškė, pirmoji išvydusi angelą,  
ėmė klykt lyg pamišusi, šitaip jį  
nubaidydama, visai netyčiom. Moteriškė suakmenėjo.  
Suakmenėjo.  
Bet ne už bausmę.

Apstulbimas nublyškusiam vaikino veide,  
jo Führeriui skubant sugrįžt prie draugijos,  
šiek tiek tolėliau piknikaujančios snieguotų  
kalnų viršūnių, rūko marškų, bedugnių fone.

### **AFSTUDEERPROJECT**

Ze heeft eigenlijk geen zin vannacht,  
mijn joodse verloofde  
wendt zich van mij af  
abrupt, knipt het licht aan.

In de lichtvlek rond het matras

tussen onze afgetrapte kleren  
slingeren verhalen van Primo Levi  
Schwarz' *Imagining the Holocaust*  
en *Spreektralie* van Celan.

Natuurlijk, niet altijd hebben beiden zin.  
Bovendien, de as van onze liefde  
is onze liefde voor het conceptuele,  
voor God de Klokkenmaker spelen.

– De aap komt uit de mouw:  
het gaat niet goed met  
het afstudeerproject,  
mijn verloofde zit vast.

Ik breng haar tot bedaren,  
vertel haar van een gedicht dat ik geschreven heb,  
'Openbaringen, anekdoten' en dat ze misschien  
het onzegbare met het banale – het onverenigbare –

in een vlaag raap ik *Spreektralie* op,  
zoek 'Dodenfuga' en mijn ogen haken  
zich aan de slotregels vast  
*je goudblonde haar Margarete*

*je asgrauwe haar Sulamith*  
Goudblond, asgrauw, goudblonde,  
asgrauwe pruiken, waarom  
doe je dáár niet iets mee? Ze zwijgt. Peinst. En in dit zwijgen

neig ik mijn mond naar de hare maar  
ze schiet weg, alsof ze zich iets herinnert,  
een inval, weg is ze naar haar ateliertje,  
zonder een woord.

In het holst van de nacht  
komt de aap uit de mouw.  
Ik knip het licht uit, gekrenkt, op mijn ziel getrapt.  
Naar haar vlees kan ik fluiten!

## Diplominis projektas

Tiesą sakant, ji šiandakt nelinkus,  
sužieduotinė mano žydaitė  
grėžias šalin nuo manęs,  
ūmai, uždega šviesą.

Šviesos rate aplinkui matracą  
tarp mūsų drabužių išspardytą  
mėtosi Primo Levio apsakymai,  
Schwarzo *Imagining the Holocaust*  
ir Celano *Kalbos grotos*.

Aišku, ne visados abu esti linkę.  
Be to, mudviejų meilės šerdis –  
konceptualumo meilė,  
pomėgis žaisti Dievą kaip Laikrodininką.

– yla lenda iš maišo:  
diplominis projektas  
nesiseka,  
sužieduotinė mano įstrigusi.

Mėginu ją apraminti,  
Pasakoju, kad esu parašęs tokį eilėrašį,  
„Apreiškimai, anekdotai“, ir kad ji galbūt  
nenusakomybę su banalybe – nesuderinamybę –

ūmai pastveriu *Kalbos grotas*,  
susirandu „Mirties fugą“ ir mano akys  
prilimpa prie paskutinės eilutės  
*auksiniai tavo plaukai, Margarita*

*peleniniai tavo plaukai, Sulamita*  
auksiniai ir peleniniai, auksiniai,  
peleniniai perukai, kodėl gi  
tau su jais ko nors nepamėginus? Ji tyli. Mąsto. Ir toje tyloje

mano lūpos palinksta prie josios, tačiau  
ji neria šalin, lyg ką prisiminusi,

kažkokią mintį, štai ji jau savo  
kambarėly pradingus, ir nė žodelio.

Nakties prieglobsty  
Yla lenda iš maišo.  
Gesinu šviesą, įsiskaudinęs, sutrempta siela.  
Į jos kūną man nusišvilpti!

**Soms besluit een vrouw te gaan liggen op bed**

en op te staan wanneer zij weet wat er scheelt,  
onder woorden heeft gebracht wat haar  
aan het onthechten is, waar  
waar een kloof ontstaat.  
Soms staat de vrouw na een minuut op. Blijft ze liggen,  
een uur. Soms een halve dag.

Soms komt een reiziger aan in een stad  
die hem om een of andere reden verbijstert.  
De zeden van haar inwoners, de praal, lichtval,  
het ritme voedsel is het de tongval er is iets dat alles  
op een bepaalde manier bestemmingloos maakt –  
de reiziger besluit de stad te verlaten wanneer hij  
de stad begrijpt. Dit kan jaren duren. Soms komt hij  
er nooit meer uit.

Soms besluit een kind naar foto's te kijken van zijn moeder  
tot het weet wat voor vrouw en waarom.

Een mysticus en zijn god. Een schilder en zijn model.  
De schilder vindt een manier om het zwijgend te vertellen  
of wordt waanzinnig. Jaren later treft een  
herder het stoffelijk overschot aan van de mysticus.

**Kartais moteris nusprendžia gultis į lovą**

ir keltis tiktai tada, kai supras, kas jai darosi,  
žodžiais perteikt gebės, ko turi  
atsižadėti, kur  
kur praraja atsivėrusi.



Kartais moteris kelias jau po minutės. Lieka gulėti,  
gal kokią valandą. Kartais ir pusdienį.

Kartais keleivis atkanka į miestą,  
kuris jį kažkodėl apstulbina.  
Gal gyventojų papročiai, prabanga, apšvietimas,  
ritmas, maistas, gal ypatinga tartis, dėl kurių  
viskas kažinkaip paskirties nebetenka –  
ir keleivis nusprendžia miestą palikti tada,  
kai įstengs jį suprasti. Tai gali trukti metų metus, ir kartais  
keleivis iš miesto niekadės neištrūksta.

Kartais vaikas nusprendžia žiūrėti į motinos nuotrauką,  
kol supras, kas tai per moteris ir kodėl ji tokia.

Mistikas ir jo Dievas. Tapytojas ir jo modelis.  
Tapytojas randa būdą nebyliai tatau perteikti  
arba išeina iš proto. Po daugelio metų  
koks piemuo aptinka mistiko palaikus.

Vertė Antanas Gailius

**Дмитрий Тонконогов**  
(Russia)

Dmitri Tonkonogov, poet, literary journalist, was born in 1973 in Moscow, he studied at M.Gorky's Literary Institute, the Chair of poetry and translation (Lithuanian language). He worked in various scientific expeditions and literary editions. His poetry was published in magazines and the anthology *10/30 Verse of Thirty-Years-Old*. He is an author of four poetry books for children. Now he is editor of poetry department of the magazine *Arion*.

**ЯДВИГА И ТЕЛЕФОН**

*Бе шудо нера грудо\**

Алло, Ядвига умирает.

Ей срочно требуется врач.  
Она цвета не различает  
И сердце прыгает, как мяч.  
Ей в телефоне ничего не слышно,  
Она сегодня никуда не вышла.  
А во дворе висит ее белье,  
Никто его не снимет за нее.

Ядвига умирает, как часы.  
Ты знал ее, вы долго жили вместе.  
Я говорил, заговоришь ли ты,  
Придешь ли ты на Щорса № 200?  
Ядвига ждет, она дрожит и плачет,  
Она сказала, ты ее спасешь.  
Какой-то ангел под окном маячит,  
Она подумала, что это ты идешь,  
А это ангел смерти, черт возьми.  
Какие шутки, если жизнь опасна.  
Гони тоску и лень свою гони.  
Ядвига умирает ежечасно.

Она уже лежит на телефоне.  
Четыре кошки бороздят квартиру.  
В запасе узкая полоска света.  
Какая узкая полоска мира.

**Dmitrij Tonkonogov**  
(*Rusija*)

Dmitrijus Tonkonogovas, poetas ir literatūros žurnalistas, gimė 1973 metais Maskvoje. Mokėsi Gorkio vardo Literatūros institute, vertimo (lietuvių kalba) ir poezijos katedroje. Dirbo ekspedicijose, literatūros leidiniuose. Eilėraščius publikavo žurnaluose ir antologijoje „10/30 Trisdešimtmečių eilėraščiai“, keturių eilėraščių knygų vaikams autorius. Dirba poezijos skyriaus redaktorium žurnale „Arion“.

**JADVYGA IR TELEFONAS**

*Be šūdo nėra grūdo\**

---

\* rusiškame originale – lietuviškai.

Alio, Jadvyga rengias mirti.  
Nedelsiant daktaro jai reikia.  
Spalvų negali ji atskirti,  
Širdis plevena visą laiką.  
Ragely nieko ji negirdi,  
Ji niekur neina, rengias mirti.  
Jos skalbiniai išdžiaustyti lauke,  
O kas juos nukabins, išskyrus ją?

Kaip laikrodinis Jadvyga miršta.  
Tu pažinojai ją, ilgai kartu  
Gyvenot, negalėjai jos pamiršti,  
Aš jau kalbėjausi su ja, ar tu  
Žadi pas ją ateit, ar supratai,  
Ji Ščiorso gatvėj, namas 200.  
Jadvyga laukia, virpa ir dejuoja,  
Ji sako, tu išgelbėsi ją, nes  
Už lango angelas kažkoks šmėžuoja,  
Ji manė, kad tai tu. O ten besąs  
Velniai jį rautų, angelas mirties.  
Kokie juokai, jeigu gyvent grėsminga.  
Gink savo ilgesį ir tingulį, išties.  
Jadvyga miršta, visą laiką, įnirtingai.

Ji jau ant telefono guli, tai ne pokštas.  
Keturios katės visą butą siaubia.  
Atsargoje šviesos siaurutis pluoštas.  
Koks siauras pluoštas plačiojo pasaulio.

\* \* \*

*А.П. Керн*

Получил письмо, посмеялся и был контужен.  
Бывает, женщину пригласишь на ужин,  
Так она не то, чтобы много съест,  
Но занимает большое количество посадочных мест.

Мужчина мыслит ферзями, а женщина всякими пешками,  
Поэтому они мельтешат, размноженные перебежками.

Их голоса сливаются в ручейки, реки и далее в Каспийское море,  
Если не набросишься сразу, так облажаешься в разговоре.

Вот и думаешь, если один в поле не воин, то где наша рать?  
Кто бабу на скаку остановит? Кто приготовит пожрать?  
Восточнее некуда, на западе Фрейд опрокинул стакан.  
Редкая рыба перелетит океан.

\* \* \*

*A. P. Kern*

Gavau laišką, pasijuokiau ir negaliu atsigauti.  
Būna, pasikvieti moterį vakarieniauti,  
Tai jina, nesakau, kad suvalgys labai jau daug,  
Bet sėdimų vietų užima tiek, kad nors kauk.

Vyras mąsto valdovėmis, moteris gi pėstininkais visokiais,  
Nuo tų bėginėjimų jų ir atrodo tiek daug, net baisoka.  
Jų balsai susilieja į upelius, į upes, o paskui į Kaspijos jūrą,  
Jeigu iš karto nepulsi, tai pokalbyje susimausi bežiūrint.

Štai ir galvoji, jei vienas lauke ne karys, tai kur ta mūsų kariuomenė?  
Kas sulaukys raitą bobą? Kas paėst padarys, tavo nuomone?  
Dar labiau į rytus nėra kur, vakaruos išvertė Froidas stiklinę.  
Reta žuvis gali perskristi per vandenyną.

## СВЯЗЬ

Неправильно набран номер, –  
Унылый голос телефонистки.  
Она мне снилась:  
Пожилая, с огромным обручальным кольцом,  
С короткой стрижкой.  
Я высматривал ее в метрополитене.  
Иногда узнавал, но подойти не решался.  
Она глядела на меня в упор, поезд грохотал в тоннеле,  
Потом она умерла, но голос так и остался,  
Невыносимый, вывернутый наизнанку.  
Его тоже затерли, поменяли на что-то.  
Я и сам потерялся, читал в метро «Иностранку»,

Никому не звонил и не жаловался на икоту.

Замкнутые номера на телефонной станции  
Сами с собой говорят, присылают друг другу квитанции.  
Электронные телефонистки,  
Проглатывая буквы, говорят по-русски и по-английски:  
Если ты идиот – жми цифру ноль,  
К тебе придут санитары и небесный патруль,  
Наберешь ненароком двадцать два –  
Услышишь, как ворочаются во сне говорящие провода.

Играют в деньги на прятки, играют в славу на жмурки.  
Пишут стихи в блокноты сумрачные придурки.  
Святое дело – сожрать бутерброд, вернувшись из школы,  
Ушные раковины хранят божественные глаголы.  
Женские микросхемы имеют пятнадцать ножек,  
Миниатюрный корпус и дырочки для сережек.

Глухая Анна Павловна звонит, ничего не слышит:  
Дмитрий! Я поняла вас немного,  
Ума занимать не придется вам, наверное, ни у кого.  
К тому же вы так осторожно обходите рифы  
Со мной в разговоре. Спешу поздравить заранее,  
Опоздать я боюсь, а вдруг уйду далеко, не поздравив тебя?  
Пеку пироги, а завтра, кто съест их – не знаю,  
Возможно, я буду холодной лежать одиноко в кровати,  
Навеки закрыв свои голубые глаза.  
Так поздравляю тебя!

Приехали телефонисты в небо забрасывать провода.  
Ругаются, курят «Приму», тянут воздушного змея.  
На связи Господь – белая борода.  
Дети дышат в трубку, разговаривать не умея.

## RYŠYS

Neteisingai surinktas numeris, –  
Telefonistės balsas nepaguodžiamas.  
Aš ją sapnavau:  
Pagyvenus, su didžiuliu vestuviniu žiedu,  
Trumpa šukuosena.

Ieškodavau jos metropolitene.  
Atpažindavau kartais, tačiau nesiryžau prieiti.  
Traukinys trinksėdavo tunely, ji žvelgė tiesiog į mane.  
Paskui jinai mirė, bet balsas toks ir liko, nepasikeitęs,  
Tarsi išvirkščias, nepakenčiamas niūriai.  
Jį irgi ištrynė, pakeitė kažkuo net nesumirksėję.  
Aš ir pats pranykau, metro skaičiau „Inostrannaja literatura“,  
Niekam neskambinau ir nesiskundžiau žagsėjimu.

Uždari numeriai telefonų stoty vieni kitus  
Kalbina, vieni kitiems siuntinėja kvitus.  
Elektroninės telefono mergaitės  
Kalba rusiškai ir angliškai, nurydamos raides:  
Jeigu tu idiotas – spausk skaitmenį nulį,  
Pas tave atvyks sanitarai ir padangių patrulis,  
Surenki dvidešimt du netyčia –  
Išgirsti, kaip laidai per miegus kalbėdami šnypščia.

Iš pinigų eina slėpynių, žaidžia gūžynių šauniai.  
Į bloknotus rašinėja eiles niaurūs puskvaišiai klounai.  
Šventas reikalas - suryt buterbrodą, iš mokyklos parėjus,  
Ausų kriauklėse skamba veiksmožodžiai dieviškieji.  
Moteriškos mikroschemos kojyčių penkiolika turi,  
Miniatiūrinį korpusą ir skylutes auskarams prasidūrę.

Kurčioji Ana Pavlovna skambina, nieko negirdi:  
Dmitrijau! Aš supratau jus truputį,  
Proto, ko gero, jūs niekados nepritrūksit,  
Be to, jūs taip atsargiai aplenkiat rifus,  
Kai kalbatės su manim. Skubu pasveikint iš anksto,  
Pavėluoti bijau, imsiu taip ir iškeliausiu toli, nepasveikinusį tavęs?  
Kepu pyragus, o rytoj, kas suvalgys juos – nežinau,  
Gali būt, vieniša gulėsiu atšalusi lovoj,  
Amžiams užmerkusi mėlynas savo akis.  
Taigi sveikinu!

Atvažiavo telefonų meistrai - ruošias laidus užmesti į dangų.  
Keikiasi, rūko „Primą“, į viršų aitvarą kelia.  
Atsiliepia Viešpats – balta barzda prisidengęs.  
Kalbėti nemokantys šnopuoja vaikai į ragelį.

## ОТКРЫТИЕ СЕЗОНА

*С поднятием занавеса сцена оставалась некоторое время пуста...*

Владимир Набоков «Ада»

*И вообще, если хочешь что-то поймать, сперва отпусти...*

Олег Чухонцев

Съезживаюсь, когда выкрикивают: «Женское здоровье».  
В этом что-то потерянное есть, невидимый рудимент.  
Ближайшая электричка в ближнее подмосковье  
Едет урывками, порой забивая гвозди,  
Порой запуская в брюхо несведущий контингент.

И все начинают ехать, поставив ноги как надо,  
Разгадывая кроссворды и просто с серьезным лицом.  
В америке есть москва, а у нас – деревня канада,  
Там тучи бывают покруче и свет отрубается сразу,  
Только ударит гром.

Пара на желтой скамейке спешит в глухие места:  
Держат в ногах рассаду невиданных огурцов.  
«Ты знаешь, Саша на Бронной однажды дожил до ста  
И занимался дайвингом в скафандре от праотцов.

Бывало, вернется с юга, потопчется в коридоре,  
Пообещает правнуков навеки в асфальт закатать:  
Сперли любимые тапки». И схлынула музыка моря,  
Ушла в оркестровую яму, отсюда уже не видать.

Старуха листает сонник, слюнявит пальцы обильно:  
Корыто – споткнуться на площади, лорнет – сочинить сонет.  
Со временем все в порядке, за четвертной будильник  
Можно купить китайский и умереть во сне.

Едет птичий агент, не разберешь, где профиль его, где анфас,  
Длинный плащ закрывает резиновые сапоги,  
Пахнет грибами сушеными, работают мыльницы глаз,  
Фотографируя лужи и все, что другим не с руки.

Строй вытянутых тополей, отдающих честь.  
«Запорожец» выглядывает из пеленок.  
Картинки меняются, их не счесть –

Так и живешь с ворохом непроявленных фотопленок.

Отопрешь одинокий дом, холод не истребить.  
Кто-то стоит над душой и непрерывно дышит.  
Морфология жизни едва ли научит жить,  
А чайник согреешь – и станет октавой выше.

## SEZONO ATIDARYMAS

*Pakilus uždangai scenoje kurį laiką liko tuščia...*

Vladimir Nabokov. „Ada“

*Ir išvis, jei pagauti ką nori, paleisk iš pradžių...*

Oleg Čuchoncev

Susigūžiu, kai šūkteli kas: „Moters sveikata“.  
Kažkas prarasto slypi tame, nematomas rudimentas.  
Elektrinis traukinys į pamaskvę  
Pajuda trūkčiodamas, kaldamas vinis kai kada,  
Kai kada prarydamas nenutuokiantį kontingentą.

Ir visi ima važiuoti, kojas kur reikia sustatę,  
Kryžiažodžius spręsdami ar šiaip rimčiausius nutaisę veidus,  
Yra amerikojė maskva, o pas mus – kaimelis kanada,  
Ten debesys nieko nestebina, ir šviesa dingsta išsyk,  
Vos tik driokstels perkūnijos aidas.

Porelė ant suolo geltono skuba į užkampių užkampį:  
Neregėtų agurkų sodinukus laiko ant kelių kantriai.  
„Tu žinai, Saša iš Bronnaja gatvės kartą lig šimto ištempė  
Ir užsiiminėjo daivingu su protėvių skafandru.

Būdavo, grįš iš Pietų, pasistumdys koridorių niūriai,  
Proanūkius pažadės amžiams užlygint asfaltu:  
Šliures mėgstamiausias nukniso“. Ir nuplūsta muzika jūros,  
Nusileidžia orkestro duobėn, iš čia jau neįžvelgtum.

Sapnininką sklaido bobulė, pirštus seilėja gausiai:  
Gelda reiškia suklupti aikštėj, lornetas – sonetą paskirti,  
Dėl laiko jokių problemų, žadintuvą už ketvirtuką gausi,  
Gali nusipirkti kinišką ir miegodamas mirti.



Paukščių agentas sėdi, kur profilis jo, kur anfas – kas paaiškina,  
Ilgas lietpaltis guminius aulinius apskiautęs,  
Kvepia grybais džiovintais, akių muilinės blaškos,  
Fotografuoja balas ir visa, kas kitiems nusispjauti.

Atiduodančių pagarbą išsitempusių tuopų gretos pračiuožia.  
„Zaporožietis“ iš vystyklų nosį kyšteli.  
Paveikslėliai mainos, jų nesuskaičiuosi –  
Taip ir gyvenimi su šūsėmis fotojuostų neryškintų.

Vienišus namus atsirakini, persmelktus šalčio lig stogo.  
Tvyro virš sielos kažkas, alsuodamas be paliovos iš kampo.  
Vargu ar išmokys gyventi gyvenimo morfologija.  
O užkaiči arbatinuką – ir oktava aukščiau viskas skamba.

Vertė Antanas A. Jonynas

**Agnė Žagrakalytė**  
(Lietuva)

Agnė Žagrakalytė, poetė, gimė 1979 metais Pasvalio rajone, Puodžių kaime, įgijo lietuvių filologijos bakalauro laipsnį Vilniaus pedagoginiame universitete, dirba „Literatūros ir meno“ redakcijoje. Už savo pirmąjį eilėraščių rinkinį „Išteku“ (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003) pelnė 2003 metų Poetinio Druskininkų rudens premiją už poetinį debiutą.

\* \* \*

arkangelas Gabrielius ir  
visi kiti likusieji dori  
vyrukai,  
ketursparniai irgi  
ketur...

gerai, tarkim, šikniai.

bet kaip tai neestetiška –  
keturios delnuose netelpančios  
bandutės vietoj įprastų dviejų?

**Agnė Žagrakalytė**  
(Lithuania)

Agnė Žagrakalytė, poetess, was born in Puodžių village, Pasvalys district, she received the bachelor degree of Lithuanian philology from Vilnius Pedagogical University, currently she works for culture weekly *Literatūra ir menas*. For her first poetry collection *Wedding* (Publishing House of Lithuanian Writers' Union, 2003) she was awarded with Druskininkai Poetic Fall' 2003 Prize for Poetic Debut.

\* \* \*

the archangel Gabriel and  
all the other remaining  
decent young men,  
four-winged as well as  
four...

well OK let's say bottomed

but how is that unaesthetic –  
four small loaves that don't fit in the hand  
in place of the familiar two?

**VAKARO MALDELĖ**

Storos moterys yra  
Man per storos  
Plonos moterys  
Yra man per  
Plonos  
Moterys yra  
Man per  
Moterys  
Nekenčiu tad  
Moterų  
Per didelė konkurencija  
*Kartokite paskui mane.*

---

#### EVENING PRAYER

Fat women are  
Too fat for me  
Thin women  
Are too thin  
For me  
Women are  
Too much  
Women  
For me  
So I hate  
Women  
The competition's too great  
*Repeat after me*

#### JAUNA MANO NUOMININKĖ

Dantų rievėlės  
Meliono žievėj,  
Kivi odelėj –  
Abu jos meilužiai  
Nartūs,  
Šaukšteliais tokių nepenėsi  
Ryte atsikėlus žinau,  
Kurio šįkart lietpaltis kabo  
Pirmadieniais – tas, kuris kivi,  
Savaitgaliais – tas, kur melionais  
Pradedą vakarą savo...  
Vidurdienį miega mergaitė  
Aš gyvenu, rašinėju,  
Žievelės nuo stalo  
Rankioju.

#### MY YOUNG BOARDER

Circles of teeth  
On the melon rind,

The kiwi skin –  
Both her lovers  
Are restive,  
That type can't be nursed with spoons,  
Getting up in the morning I know  
Whose raincoat hangs this time:  
On Mondays – the one who with kiwi  
Weekends – the one who with melons  
Begins his evening...

The girl sleeps at midday,  
I live, write,  
Gather rinds  
From the table.

*LENGVAI IŠPROTĖJUS VIENUOLĖ PAGAUNA  
MANE LENGVAI VAGILIAUJANČIĄ IR AIŠKINA  
TESTAMENTO EILUTĘ:*

Kai mano nagai man trukdo  
Atlankstau į save susigniaūžusius  
Nulupinėju  
Dalinu gatvės vaikigaliams  
Plonytės stiklėjančios plėvės  
Pabandykite,  
Galima prieš saulę  
Prakiurdyt suniurėlio švarką  
Ar įdegint porą linksmų strazdanų  
Ant išbalusio veido

Kai mano rankos man trukdo  
Nusiraunu vieną plaštaką  
Nešuos prie upės  
Samstau smaragdinį dumblą  
Pabandykite,  
Išdžiūvusios žuvų lervutės  
Medalikėliais žvangena

Kai mano akys man trukdo  
Išsilupu ir čiulpiu

Slidus ir vėsus ledinukas  
Pabandykite,  
Laikykite po liežuviu  
Kaip validolio tabletę  
Bažnyčioj per spūstį

Nealpkit, nebūkit tokia  
Lepi.

*A SLIGHTLY MAD NUN CATCHES ME  
SLIGHTLY PILFERING AND EXPLAINS  
A LINE OF THE TESTAMENT TO ME:*

When my fingernails get in the way  
I straighten out the clenched fingers  
Pull out the nails  
Distribute to street urchins  
the thin glassy membrane  
Try it,  
It's possible before sunrise  
To make a hole in a sullen person's coat  
Or burn a few happy freckles  
On a pale face

When my arms get in the way  
I tear off one hand  
Carry it to the river  
Ladle up emerald silt  
Try it,  
Dried fish larvae  
Jingle with tiny medals

When my eyes get in the way  
I pull them out and suck them  
A slippery and cool ice cube  
Try it,  
Hold it under your tongue  
Like a nitroglycerine tablet  
In church among the throng

Don't pass out, don't be so  
Squeamish.

\*\*\*

Iš pradžių užsikurs lauželį,  
Dar gurkštels ir šitaip sušils.

Nebepažįstamos mergytės  
Siūliškų faliukų piešinėliai  
Atrodo kaip slankiojanti kilpa.

Vaiko nupieštas falas –  
Pirmas negrabus bandymas –  
Galvoja, tą popieriaus skiautę  
Iš seno mokyklinio sąsiuvinio  
Plėsdama pavargus moteris.

Paglosto virvę kaip žaltį.

Bet iš pradžių  
Sušils.

\* \* \*

At first she'll light a fire  
Will take another sip and will warm up

The unfamiliar little girl's  
drawings of thread-like phalluses  
Look like a sliding noose

The boy's drawn phallus –  
The first unskilled attempt –  
The tired woman thinks  
While tearing the scrap of paper  
From the old school notebook.

She strokes the rope as if a snake.

But at first  
She'll warm up.

## PASTABOS

Žiūrint pro lietvamzdį, dangus matosi  
Medžiai kaip perukai

Medžiai kaip perukai  
Hofmanas yra dievas

Hofmanas yra dievas  
Ir voras kyla aukštyn

Voras kyla aukštyn  
Mes padaryti iš prakaito

Mes padaryti iš prakaito  
Laikrodžiai po galvom

Laikrodžiai po galvom  
Naktis tiks

Naktis tiks  
Rytas čirškia

Rytas čirškia  
Mocarto turkų maršą

Mocarto turkų maršą  
Suvarpo siuvančios kregždės

Policininkai valosi kepure  
Prožektoriai atmuša keiksmą

## OBSERVATIONS

Looking through the nozzle the sky can be seen  
Trees are like wigs

Trees are like wigs  
Hofmann is god

Hofmann is god  
And the spider rises

The spider rises  
We are made of sweat

We are made of sweat  
Clocks are under our heads

Clocks are under our heads  
Night ticks

Night ticks  
Morning chirps

Morning chirps  
Mozart's Turkish march

Mozart's Turkish march  
Is pecked by sewing swallows

Policemen clean their hats  
Projectors reflect the curse

\*\*\*

Brūkštelio lūpom degtuką  
Padegsiu orą užsiliepsnos  
Skalbinių virvės  
Saulėje džiūva jaunuoliai  
Atsipalaiduoja  
Išgelbėti dar kartelį  
Keturi kūnai  
Tamsoj atpažint  
Pirštais kiekvieną apčiuopiant



Krinta bulvių traškučiai  
Į iškirptes su gėlytėm  
Tiesias delnai per balkoną  
Į apyniais kvepiantį lietų

---

\* \* \*

I strike a match on my lips  
I will set the air on fire clotheslines  
Will burst into flame  
Young men dry in the sun  
Relax  
Saved once again  
Four bodies  
Recognizing each in the dark  
Touching each with my fingers  
Potato chips fall  
Into low-cut necklines with tiny flowers  
Hands stretch across the balcony  
Into rain fragrant with hops

\*\*\*

blogis yra gražus  
svaiginimasis yra gražus blogis yra  
gražus

yra blyškus nuovargis  
miegančių mergaičių  
skruostuose

perpildyto troleibuso pažastys  
gaubia jas kaip tankiai sukaltos  
prakaituojančios gegnės

troleibuso žodžiai gula ant gegnių  
lyg traškančios čerpės

glitūs troleibuso plaučių vėjai  
smelkiasi pro čerpes

išbalusios miega susivijusios mergaitės  
tirpstančiuose kas stotelė namuose

tvirtai apsikabinusios balzganos žolelės

*l'herbes mauvaises  
fleurs du mal*

po darbo vairuotojai  
virsta sodininkais

rauna piktžolės  
baltos šaknys

meta į naktį  
į juodą stotelių dirvožemį

\* \* \*

evil is beautiful  
intoxication is beautiful evil is  
beautiful

there is pale exhaustion  
in the cheeks  
of sleepy girls

the overfilled buses' underarms  
embrace them like tightly nailed  
perspiring trusses

the buses' words lie down on the trusses  
like cracking roof tiles

sticky winds from the buses' lungs  
penetrate the roof tiles

rounded up pale girls sleep  
in dissolving at each station houses

tightly embracing –  
whitish grasses

*l'herbes mauvais*  
*fleurs du mal*

after work drivers  
turn into gardeners

pull weeds  
the roots white

throw them into the night  
into the stations' black earth

### **Viena iš metamorfozių**

Šnervės sudrėko  
Kvėpavimas tapo sunkus ir greitas  
Dvi kevalų skiltys čiūžtelėjo po švelniakailiais vokais  
Užverčiau akis, kriokiau, išdribo liežuvis  
Šiurkštus, nors slidus nuo tirštų seilių  
Šnopavau parklupdyta – mykianti stiklėjanti iš siaubo

Ebonito smilkyklė  
Ugnies akys, kardinole,  
Trupančios musmirės saujoj  
Samanos burnoj

Kas suverpė mano plaukus  
Draskančiom kankorėžių šaudyklėm?  
Širdy kas išrėžė diržą,  
Kas dilgėlėm tvarstė?

Ateina mergaitė iš blunkančios nuotraukos  
Drovi konfirmantė procesijoje

*Nevirpēk taip,  
Stirnele,  
Nevirpēk taip,  
Stirnele*

#### ONE OF THE METAMORPHOSES

My nostrils moistened  
My breathing became heavy and quick  
Two halves of a shell rustled under soft-furred lids  
I closed my eyes snored my tongue fell out  
Rough but slippery with thick saliva  
I panted forced to my knees – bellowing glassy-eyed with fear

An ebonite censer  
Eyes of fire, cardinal,  
Crumbling death cups in the hand  
Moss in the mouth

Who spun my hair  
With scratching shots of pine cones?  
Who cut a belt out of my heart  
Who dressed the wound with nettles?

A girl from the fading photograph approaches  
A shy confirmand in the procession

*Don't tremble so  
Sweet deer  
Don't tremble so  
Sweet deer*

#### MENINIS KLONAVIMAS

Mylimas kojų nagus  
Ant kultūrinio leidinio karposi  
Kai nieks nematys – laižysiu  
Žirklučių ašmenis – liko  
Kokia dulkelė vis tiek

Giliau įsipjovus liežuvį  
Kraują su dulkėmis išminkius  
Nusilipdysiu vaikelį

Guldysiu degtukų dėžutėn  
Iš jo marškinių pažastų  
Iškirptom skiautelytėn  
Išklojus  
Tegul įkvimpa taip svaigiai  
Tevirpa pakinkliai praeivėms

Iš kriauklės, vonios,  
Nuo paklodės  
Po vieną plaukelį surinksiu  
Turės tokius plaukus  
Nešiosis  
Ten skendinčias moterų  
Plaštakas

Jam nusičiaudžius džiovinsiu  
Nosines ant radiatorių  
Išdžiūvus gramdysiu kruopščiai  
Šičia bus dantys – išdrožus  
Nušveisiu citrinų žievelėm  
(žybčios mergoms, kai užaugs )

#### ARTISTIC CLONING

My beloved trims his toenails  
On a cultural magazine  
When no one can see, I'll lick  
The scissor blades – some mote of dust  
Will surely remain

Cutting my tongue more deeply  
Kneading together blood and dust  
I'll mold a child

I'll lay him down in a matchbox  
Lined with scraps cut  
From the underarms of his shirts

May it smell so intoxicatingly  
That the knees of passing girls shake

From the sink the tub  
From the sheets  
I'll gather up individual hairs  
He'll have that kind of hair  
Will wear  
Women's hands  
Drowned there

When he has a cold I'll dry  
His handkerchiefs on radiators  
When they dry I'll scrape them carefully  
I'll scrub them with lemon peels  
(He'll flash them at girls when he grows up)

*Translated by Jonas Zdanys*

**Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija/ The Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August and Noticed by Us**

Originalioji poezija/ Original poetry:

Juozas Nekrošius. *Juodraščiai iš apdegusio archyvo* [satyra]. Vilnius, *Alka*, 2003.

Juozas Nekrošius. *Girininkas Napalys, gaisras, Rimas ir pilis* [poema]. Vilnius, *Alka*, 2003.

Dovilė Zelčiūtė. *Lapkričio pratimėliai*. Kaunas, žurnalo *Nemunas* leidybinė grupė, 2003.

Nijolė Daujotytė. *Vienmečiai augalai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Žilvinas Andriušis. *Bildungas: tractatus antilogicus oniricus philosophicus*. Vilnius, *Strofa*, 2003.

Joana Danutė Žilaitytė. *Rožės paklausk* [novelės, miniatiūros, eilėraščiai, vertimai]. Vilnius, *Žuvėdra*, 2003.

Edmundas Janušaitis. *Zondas*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2003.

Jonas Mačiukevičius. *Ką gyvenimas skyrė*. Vilnius, *Rosma*, 2003.

Gintautas Iešmantas. *Dangui ir žemei*. Vilnius, *Žuvėdra*, 2003.

Erika Drungytė. *Ramybės*. Vilnius, *Vaga*, 2003.

Agnė Žagrakalytė. *Išteku*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Jonas Strielkūnas. *Ligi dvyliktos*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Stasys Stacevičius. *Luktels ūkaujančių Bedugnis*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Poetinis Druskininkų ruduo 2003. [Almanachas. Sudarytojas K. Platelis]. Vilnius, *Vaga*, 2003.

Artūras Valionis. *Skrendant nelieta pėdsakų*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Romas Sadauskas. *Eilėraščiai nuo upių*. Vilnius, Lietuvos Valdorfo pedagogikos centras, 2003.

Sigitas Geda. *Po aštuoniolikos metų: atsisveikinimas su Jabaniškėmis*. Vilnius, *Presvika*, 2003.

Leonardas Matuzevičius. *Rinktiniai raštai*. [Sudarytojas ir redaktorius Kostas Fedaravičius]. Jonava, *Jonava*, 2003.

Rimantas Vanagas. *Du skeletai greta*. Vilnius, UAB "Petro ofsetas", 2003.

Tomas S. Butkus. *Generuotos kalbos mutacija*. Klaipėda, Klaipėdos menininkų namai, 2003.

Tomas Arūnas Rudokas. *Lakštingalų liežuvėliai*. Vilnius, I. Bieliauskienės įmonė *Knygos skrydis*, 2003.

Marija Meilė Kudarauskaitė. *Pažado žemės žybsniai: vizijos Evangelijos takuose*. Vilnius, Katalikų pasaulis, 2003.

*Vilties žarija: politinių kalinių ir tremtinių poezija*. [Sudarytojas ir redaktorius Kostas Fedaravičius]. Jonava, *Jonava*, 2003.

*Kaštonų lietus* [poezijos almanachas]. Vilnius, Vilniaus menininkų *Plekšnės* klubas, 2003.

Antanas Jonynas. *Rugsėjo pilnatis*. [Sudarytojas Antanas A. Jonynas]. Vilnius, *Vaga*, 2003.

*Žiemos žodžiai* [almanachas]. Vilnius, Vilniaus mokytojų namai, 2003. [Sudarė Benediktas Januševičius, Darius Pocevičius, Juozas Žitkauskas].

Egidijus Darulis. *Svečiuose pas kūrėją*. Ukmergė, Valdo leidykla, 2003.

Alfonsas Maldonis. *Tirpstantys ledynai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Mindaugas Valiukas. *Vogta vinis*. Vilnius, UAB *Apostrofa*, 2003.

Algimantas Lyva. *Minčių dulkės*. Vilnius, *Pasviręs pasaulis*, 2004.

Jonas Jakštas. *Septyni gyvenimai, septynios mirtys*. Vilnius, *Vaga*, 2003.

Sigitas Poškus. *Vieną kartą*. Vilnius, *Mažasis Vyturys*, 2003.

Liudvikas Pranciškus. *Benamis paukštis*. Klaipėda, Klaipėdos universiteto leidykla, 2003.

Ramutė Saulienė. *Šilkinės kojinės*. Vilnius, *Vaga*, 2003.

Jolanta Ona Vitkutė. *Banalu*. Vilnius, Strofa, 2004.

Arūnas Spraunius. *Letos pliažai saulėti*. Vilnius, Strofa, 2004.

Enrika Striogaitė. *Lyja*. Kaunas, žurnalo *Nemunas* leidybinė grupė, 2004.

Vytautas Mačernis. *Vėl žemės ilgesys*. [Sudarytojas ir redaktorius Julius Jasaitis]. Kaunas, J. Kneitos firma *Ramduva*, 2003.

Jonas Mačiukevičius. *Kas mes šiame pasaulyje be vienas kito...* [Sudarytojas Julius Jasaitis]. Vilnius, *Žuvėdra*, 2004.

Jonas Žemkalnis. *Intermezzo non finito*. Vilnius, *Vaga*, 2004.

Vytautas P. Bložė. *Prieš išskrendant tau ir man* [poetinė apysaka]. Vilnius, *Vaga*, 2004.

Robertas Keturakis. *Lelijos šventam Kazimierui* [poema]. Kaunas, *Atmintis*, 2004.

Sigitas Parulskis. *Marmurinis šuo*. [rinktinė]. Vilnius, UAB *Baltų lankų* leidyba, 2004.

Jurgita Vaitkutė. *Kas tikra yra paslėpta, kas paslėpta bus atskleista*. Vilnius, UAB Ciklonas, 2003.

Vaidotas Daunys. *Langas* [mokyklinių metų poezijos rinktinė. Sudarė Živilė Ambrazevičienė]. Rumšiškės, Rumšiškių J. Aisčio muziejus, 2004.

Salomėja Nėris. *Kaip žydėjimas vyšnios* [Sudarė Arūnas Girėnas]. Vilnius : Žuvėdra, 2004.

Aleksas Dabulskis. *Išvirkščias žmogus* [satyros rinktinė]. Kaunas, *Ryto varpas*, 2004.

Vilija Šulcaitė. *Sielos atšilimas*. Vilnius, *Charibdė*, 2004.

Arvydas Genys. *Angelų grumtynės*. Vilnius, *Mažasis Vyturis*, 2004.

Salomėja Nėris. *Per amžius degti*. [Sudarytoja Rita Užtupaitė]. Kaunas, J. Kneitos firma *Ramduva*, 2004.

Bernardas Brazdžionis. *Kas šviečia virš galaktikų visų*. [Sudarė ir parengė Petras Palilionis]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Ričardas Mikutavičius. *Kryžiaus kelio mąstymas*. Šiauliai, *Šiaurės Lietuva*, 2004.

Gintaras Grajauskas. *Naujausių laikų istorija: vadovėlis pradedantiesiems*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

*Pavasarinė*. [Poezijos pavasario laureatų kūryba, 1965-2003 metų antologija. Sudarė Valentinas Sventickas]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Gintaras Bleizgys. *Su grojančiom kraujo gėlėm*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Henrikas Algis Čigriejus. *Vieversiu ir kraujažolei*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

*Keistas stebuklingas kraštas*. [Vilniaus krašto lietuvių poezija. Sudarė Jonas Pilypaitis]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Vytautas V. Landsbergis. *Lunatikų dainos*. Vilnius, *Vaga*, 2004.

Alis Balbierius. *Strazdo anatomija*. Vilnius, *Vaga*, 2004.

*Pilaitės giesmininkai*. [Pilaitės Poezijos pavasaris 2004. Sudarė Angelė Šarlauskienė]. Vilnius, *SAVO*, 2004.

Leonas Gineitis. *Ketureiliai*. Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2004.

Jonas Jakštas. *Paskolinkit man tris litus*. Vilnius, J. Jakštas, 2004.

*Poezijos pavasaris*. [Almanachas. Sudarytojas Rimantas Kmita]. Vilnius, *Vaga*, 2004.

Stasys Bulzgis. *Saulė šoks Velykų rytą*. Šiauliai, *Saulės delta*, 2004.

Janina Jovaišaitė. *Trys paukščiai liepoje* [poetinis albumas]. Šiauliai, M. Jurgelevičienės įmonė *Baltasis povas*, 2003.

Rūta Daujotaitė-Leonova. *Užuovėja*. Klaipėda, Klaipėdos universiteto leidykla, 2004.

*Su-rašymai*. [Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto kūrybos knyga. Sudarytoja Evelina Bondar]. Vilnius, Vilniaus universiteto leidykla, 2004.

Skaistė Vilimaitė. *Tu*. Vilnius, Dialogo kultūros institutas, 2004.

Vincas Mykolaitis-Putinas. *Vakarėj žaroj. Būties valanda. Langas*. [Parengė Irena Kostkevičiūtė]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

*Šiuolaikinės lietuvių poezijos chrestomatija*. [Sudarė Sigitas Parulskis.]. Vilnius, *Alma littera*, 2004.

Rimgaudas Valentinas Graibus. *Griaustinis žiemą*. Vilnius, *Trys žvaigždutės*, 2004.



Stasys Jonauskas. *Žolės balsas* [rinktinė]. Vilnius, *Vaga*, 2004.

Vertimai/ Translations:

*Šiuolaikinė vokiečių ir lietuvių poezija* = *Zeitgenössische Lyrik aus Deutschland und Litauen*. [Sudarytojas Martin Wälde] Vilnius, UAB *Baltų lankų* leidyba, 2004.

*Giesmių giesmė* [Iš lotynų kalbos vertė Vytautas Nistelis]. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2003.

Antanas Baranaukas. *Anykščių šilelis* = *La Arbaro de Anykščiai*. [I esperanto kalbą išvertė Petras Čeliasuskas]. Kaunas, *Ryto varpas*, 2003.

Janina Degutytė. *Poezija* = *Poems*. [Atrinko ir vertė M.G. Slavėnas]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003.

Christine Busta. *Druskos sodai*. [Iš vokiečių kalbos vertė Antanas Gailius]. Vilnius, *Aidai*, 2004.

Arthur Rimbaud. *Sezonas pragare* = *Une saison en enfer*. *Nušvitimai* = *Illuminations*. [Iš prancūzų kalbos vertė Sigitas Geda ir Juozas Mečkauskas-Meškela.]. Vilnius, *Andrena: Dictum*, 2003.

*Antikos poetės* [Senovės graikų ir romėnų poezijos rinktinė. [Iš senosios graikų kalbos vertė ir sudarė Audronė Kudulytė-Kairienė. Sulpicijos fragmentus vertė Dalia Dilytė]. Vilnius, *Charibdė*, 2003.

Bruno K. Ōijer. *Kol nuodai veikia*. [Sudarė Liana Ruokytė. Vertė Liana Ruokytė, Gintaras Grajauskas, Rolandas Rastauskas]. Vilnius, UAB *Apostrofa*, 2004.

Vladimir Nabokov. *Angelui palietus* = *Ангелом задетый*. [Iš rusų kalbos vertė Vytautas Rudokas]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Anton Marian Nushi. *Jeto kompliment* = *Gyvas komplimentas*. Kaunas, AB spaustuvė *Aušra*, 2004.

Jeronimas Laucius. *Se vi tristas*. [El litova lingvo tradukis Gediminas Degėsys, pentristino Aušra Čapskytė]. Vilno, *Trys žvaigždutės*, 2004.

Viljamas Šekspyras. *Sonetai*. [Iš anglų kalbos vertė Aleksys Churginas]. Kaunas, *Mens Sana*, 2004.

Surinko ir pritaikė tautos skoniui/ Compiled by Ričardas Šileika

## 2003-ŪJŲ POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI

### Kronika

2003 metų festivalyje užregistruoti 144 dalyviai, tarp jų 35 iš užsienio šalių. Tęsėme su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą, antrąjį skirdami vandeniui. Festivalio svečias buvo džiazas. Konferencijos tema: „Poezija ir stichijos: vanduo“ Ją koordinavo ir vedė Mindaugas Kvietkauskas, kalbėjo Kornelijus Platelis, Sigitas Geda, Kęstutis Nastopka, Regimantas Tamošaitis, Genovaitė Dručkutė, Dalia Satkauskytė, Marijus Šidlauskas, Tomas Staniulis, Mykolas Katkus ir kiti.

Ruduo prasidėjo amerikiečių poetų Anthony McCann ir Kerry Shawn Keys, bei vokiečių poeto Lutz Seiler kūrybos vakaru Rašytojų klube spalio 1 dieną. Jį koordinavo bei vedė Tomas S. Butkus, Aleksandra Fomina bei Laurynas Katkus. Jaunųjų poetų skaitymai Rašytojų klube, kuriuos koordinavo ir vedė Agnė Žagrakalytė, vyko spalio 2 d., ketvirtadienį. Juos pradėjo Dmitrijaus Prigovo (Rusija) ir Vladimiro Tarasovo muzikinė-poetinė programa „Kantatos“.

Šių metų PDR surengtas bendradarbiaujant su Vladimiru Tarasovu. Be jau minėtos programos „Kantatos“, pristatyti dar du jo muzikiniai-poetiniai projektai. Po tradicinių penktadienio poezijos skaitymų vyko poezijos ir džiazas naktis „PIANTA PEI“. Ten buvo pakartota Vladimiro Tarasovo „Sonatina keturiems poetų balsams, obojui, kontrabosui ir mušamiesiems“, dalyvaujant Gerardo Beltránui, Kerry Shawn Keysui, Dmitrijui Prigovui bei Artūriui Valioniui ir pristatytas naujas Gerardo Beltráno bei Vladimiro Tarasovo projektas „Tango Té“. Šio vakaro poezijos skaitymų, kuriuos rengė Laurynas Katkus bei Ričardas Šileika, tema: kelionė. Jį pradėjo prancūzų aktorius Michel de Maulne, perskaitydamas Charles Baudelaire'o „Kelionę“.

Šeštadienio rytą surengti ne visai rimti poezijos skaitymai baseine „Baltija ir kitos jūros“, kuriuos koordinavo ir vedė Liudvikas Jakimavičius ir aktorė Olita Dautartaitė. Šeštadienio popietę vyko tradicinis per metus išėjusių knygų pristatymas. Jį koordinavo Antanas A. Jonynas, o vedė Virgis Gasiliūnas. Kameriniai poezijos skaitymai, koordinuojami Ričardo Šileikos, vyko iš karto po to. Juos sudarė trys dalys: „Seniai girdėti“, grupė „Įžanga“ ir „Jurgis Kunčinas“. Visus sujaudino iš ankstesnių PDR'ų video įrašų Andriaus Mosiejaus sumontuotas filmas apie Jurgį. Vakare vyko premijų laureatų bei konkursų nugalėtojų apdovanojimas. Jotvingių premiją pelnė Vladas Braziūnas už eilėraščių rinkinį „būtas nebaigtinis/ imparfait“ (Vilnius, „Petro ofsetas“, 2003), Alicijos Rybalko rinktinės „Eilėraščiai“ vertimą į lietuvių kalbą (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003) ir Raimondo Jonučio eilėraščių rinktinės „Aušra kambary be langų“ (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003) sudarymą. Premija už geriausią debiutą skirta Agnei Žagrakalytei už eilėraščių rinkinį „Išteku“ (Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2003). Po to vyko prancūzų aktoriaus Michelio de Maulne'o projektas „Poezija iš vandens“ prie Druskonio ežero, kur jis skaitė iš pripučiamos valtės, ir kaip visada, baigiamieji

naktiniai poezijos skaitymai „Dainavos“ restorane bei džiazų grupės iš Druskininkų „Slam“ koncertas.

Sekmadienio vakarą surengėme svečių iš užsienio skaitymus *Brodvėjaus Pub'e* Juos vedė Erika Drungytė ir Kerry Shawn Keys, o skaitė Sebastian Barker (Didžioji Britanija), Dirk Van Bastelaere (Belgija), Andrej Brvar (Slovėnija), Hilary Davies (Didžioji Britanija), Agita Draguna (Latvija), Roy Eales (Prancūzija, Bretanė), Menna Elfyn (Velsas), Dmitry Prigov (Rusija), Willem M. Roggeman (Belgija), Eva Ström (Švedija), Bernez Tangi (Prancūzija, Bretanė), Sigurbjorg Thrastardottir (Islandija), Inese Zandere (Latvija). Skaitymai pasibaigė Julijos Jačėnaitės džiazų grupės *Jazz Trio* koncertu. Neformalių skaitymų Užupio kavinėje pirmadienį, koordinuojamų Liudviko Jakimavičiaus, taip pat nebuvo atsisakyta. Juose fleita grojo Remigijus Audiejaitis.

Vieno anoniminių eilėraščių konkursas vyko tokia pat tvarka, kaip visada. Jo nugalėtojai: Vladas Braziūnas, Dovilė Zelčiūtė, Laurynas Katkus, Donatas Petrošius, Willem Roggeman (vertė Antanas Gailius). Teminis anoniminių eilėraščių konkursą vandens tema laimėjo Vladas Braziūnas, Marius Abramavičius, Lutz Seiler (vertė Laurynas Katkus). Nerimtojo (anoniminių) konkurso tema: „Undinės ir undinai“. Jo nugalėtojai: Kornelijus Platelis, Dovilė Zelčiūtė ir Viktoras Rudžianskas. Konkursuose per savo vertėjus dalyvavo ir mūsų svečiai.

Kornelijus Platelis

## ECHOES OF DRUSKININKAI POETIC FALL 2003

### CHRONICLE

This year we continued the cycle of four festivals linked to the elements, dedicating this second one to water. 144 participants (35 from abroad) took part in the festival. The theme of the conference was “Poetry and the Elements: Water.” It was moderated by Mindaugas Kvietkauskas with the participation of Kornelijus Platelis, Sigita Geda, Kęstutis Nastopka, Regimantas Tamošaitis, Genovaitė Dručkutė, Dalia Satkauskytė, Marijus Šidlauskas, Tomas Staniulis, and Mykolas Katkus.

We started the festival with a poetry reading featuring American poets Anthony McCann and Kerry Shawn Keys and German poet Lutz Seiler. That was held at the Writers' Club on Wednesday, October 1st. Readings by young poets took place on Thursday; they began with the musical-poetic program “Kantatos” with Dmitri Prigov (Russia) and Vladimir Tarasov.

This year's DPF was organized in collaboration with Vladimir Tarasov. In addition to the “Kantatos,” we also presented two of his other musical-poetic projects.

After the traditional Friday poetry readings, we had a night of poetry and jazz, IIANTA PEI. We presented again Vladimir Tarasov's "Sonatina for Four Poets' Voices, Oboe, Contrabass and Percussion," with the participation of Gerardo Beltrán, Kerry Shawn Keys, Dmitri Prigov and Artūras Valionis, and we presented a new project by Gerardo Beltrán and Vladimir Tarasov, "Tango Té." The theme of the poetry readings organized by Laurynas Katkus and Ričardas Šileika was "journey."

On Saturday, we had a poetic morning in the pool of the sanatorium Belarus: "The Baltic and Other Seas." On Saturday afternoon, the traditional presentation of books published during the year took place together with chamber readings of poetry. In the evening, we had presentations of awards to laureates and competition winners and the concluding readings of poetry. The Jotvingiai Prize went to Vladas Braziūnas for his Lithuanian-French collection of verse "būtabasis nebaigtinis/ imparfait" (Vilnius, 2003), his translation into Lithuanian of "Selected Poems" by Alicija Rybalko (Vilnius, 2003), and the compiling of a posthumous poetry collection by Raimondas Jonutis, "Aušra kambary be langų" (*Dawn in the room without windows*, Vilnius, 2003). The Prize for the Year's Debut went to Agnė Žagrakalytė for her first poetry collection "Išteku" (*Wedding*) (Vilnius, 2003). Afterwards there was a performance by French actor Michel de Maulne – "Poetry from the Water" – on Lake Druskonis, and the final night of poetry readings in the "Dainava" restaurant together with a concert by "Slam," a jazz group from Druskininkai.

Sunday evening we had readings by our guests from abroad at the "Broadway Pub" in Vilnius. Moderators were Kerry Shawn Keys and Erika Drungytė. Readers included Sebastian Barker (Great Britain), Dirk Van Bastelaere (Belgium), Andrej Brvar (Slovenia), Hilary Davies (Great Britain), Agita Draguna (Latvia), Roy Eales (France, Brittany), Menna Elfyn (Wales), Dmitri Prigov (Russia), Willem M. Roggeman (Belgium), Eva Ström (Sweden), Bernez Tangi (France, Brittany), Sigurbjorg Thrastardottir (Iceland), and Inese Zandere (Latvia). Readings concluded with a concert by Julija Jačėnaitė's *Jazz Trio*. Informal readings at the Užupis Café took place on Monday.

The competition for one anonymous poem followed the usual order. Winners were Vladas Braziūnas, Dovilė Zelčiūtė, Laurynas Katkus, Donatas Petrošius, and Willem Roggeman (translated by Antanas Gailius). Winners of the anonymous poem competition on the theme of "water" were Vladas Braziūnas, Marius Abramavičius, and Lutz Seiler (translated by Laurynas Katkus). Winners of the humorous (anonymous) contest "Mermaids and Mermen" were Kornelijus Platelis, Dovilė Zelčiūtė, and Viktoras Rudžianskas.

Kornelijus Platelis

Translated by Jonas Zdanys

### **Jotvingių premijos laureatas**

(Lietuva)

VLADAS BRAZIŪNAS

Vladas Braziūnas, poetas, vertėjas, eseistas, fotografas gimė 1952 metais Pasvalyje, Lietuvos šiaurėje, studijavo žurnalistiką ir filologiją Vilniaus universitete, yra išleidęs 11 poezijos rinkinių. Jotvingių premija jam suteikta už eilėraščių rinkinį „būtasīs nebaigtinis/ imparfait“ (Vilnius, „Petro ofsetas“, 2003), Alicijos Rybalko rinktinės „Eilėraščiai“ vertimą į lietuvių kalbą (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla“, 2003) ir Raimondo Jonučio eilėraščių rinktinės „Aušra kambary be langų“ (Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla“, 2003) sudarymą.

### **paukščiai apie mūsų meilę**

nesitikėjome priplaukti kranto nei salos ir buvome  
iluzijų ir nevilties prikaustyti prie stiebo  
visų po du, visi privalom veistis  
ir daugintis, kaip liepta ir palaiminta

be galo ir be saiko ir užtat  
netrikdomi, be meilės, nes be meilės  
trikampio, be trečio, be imtynių  
kruvinų, be meilės šokių

nebuvo pertekliaus, užtat ir kultūra  
vadinamo pasileidimo

paskiau paleido varną, rado krantą  
išlipo nėščios, tai tada prigimdė

2004.III.25

### **Jotvingiai Prize Winner**

VLADAS BRAZIŪNAS

(Lithuania)

Vladas Braziūnas, poet, translator, essayist, and photographer, was born in 1952 in Pasvalys, in northern Lithuania. He studied philology and journalism at Vilnius University and has published 11 collections of poetry. He was awarded with the

Jotvingiai Prize for his Lithuanian-French collection of verse “būtas nabaigtinis/ imparfait” (Vilnius, 2003), his translation into Lithuanian of “Selected Poems” by Alicija Rybalko (Vilnius, 2003), and the compiling of a posthumous poetry collection by Raimondas Jonutis, “Aušra kambary be langų” (*Dawn in the room without windows*, Vilnius, 2003).

### **Birds About Our Love**

we did not expect to approach shore nor the island and were  
nailed by illusion and despair to the mast  
all by twos, all obliged to propagate  
and multiply, as ordered and sanctified

without end and without measure  
not confused, without love, for without love's  
triangle, without a third, without bloody  
struggle, without love's dance

there was no excess, therefore there was no  
debauchery we call culture

later they released a crow, found shore  
stepped out pregnant, and then gave birth

Translated by Jonas Zdanys

### **Premija už poetinį debiutą/ Prize for Poetic Debut**

AGNĖ ŽAGRAKALYTĖ  
(žiūr. p. 205/ see p. 206)

### **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. I vieta**

VLADAS BRAZIŪNAS  
(Lietuva)

### **Vakar yra rytoj**

aname arklio gyvenime  
dirbau žirgu, per šermenis

ankstyvaisiais viduramžiais prūsų  
varžybų buvau nuvarytas, dar gyvas duobėn  
guldomas kniūbsčias, priekinės kojos  
priklaupiamos, paspaudžiamos po krūtinkauliu, trakšt  
pirmas ir antras kaklo slanksteliai, akys  
saulės laidos kryptimi, kur užjūrių žuvėdai, aukštyn  
iškeltas pasturgalis  
aname arklio gyvenime  
prakaitavau vokiečio šachtoje Bohemijoje  
žiurkinoje tamsoj, apžlibau  
vieną naktį, stojus mėnulio  
tarpijoms, išvedė kūtėn, paskiau pamažėliais  
naktim, tunkant jaunam į pilnatį, leido  
ganyklon, akiūkiai platyn, vis platyn, pripratino  
aname arklio gyvenime  
iš Naugarduko į Vilnių atvežęs Mickevičių  
klaidžiojau miesto gatvėmis  
ant medinių koturnų  
numirti - visi į tą mylimą šalį, į Vilnių  
dabar vaidenuosi Belmonte  
būna kad ir Sereikiškėse  
baidausi vagių ir mašinų  
ant sprando tampau policininką  
tolimo miško spalvos

aname paukščio gyvenime dirbau lakštingala  
kalnų ir slėnių mieste prie Dugnojaus, miškais  
aptaisyto, girių, laukų Lietuvoj  
keldavau šienpjočius  
aname paukščio gyvenime  
visą vos temusią naktį iš gegužės į birželį  
ėjau iš proto, visą slavišką naktį  
ėjau lenktynių su vakaro  
paskiau ir su ryto paukščiais, visus  
juos užtrenkdamas, ryto pasiutus  
gegutė vis tiek užklupo poetą nuogintelį  
eurocentai kišenėj, kišenė kitam kambary  
lieka meilė, mirtis ir rekrūtai  
pats užkukuosi  
aname poeto gyvenime  
pastebėjau, kad visos prancūzės, važiuojam  
gulim ar skrendam, - migdo mane, vos šalia

kad nereikėtų kalbėtis  
žodžiais ar rankom, ar pirštu  
karštų pagalvėlėm, ar lūpų  
kraščiukais, sapnuoju uždaroje erdvėje

### **Competition of one anonymous poem. I place**

**Vladas Braziūnas**  
(Lithuania)

YESTERDAY IS TOMORROW

in my other life as a horse  
I worked like a horse, during a funeral  
in the early middle ages in the Prussian  
contests I was driven exhausted, still alive, into a hole  
pushed on my knees face down, my front legs  
bent, pressed up against my breastbone, crack  
went the first and second vertebrae in my neck, eyes  
turned to the setting sun, toward overseas gulls, rump  
lifted high  
in my other life as a horse  
I sweated in a German mine in Bohemia  
in rathole darkness, went blind  
one night, standing under  
the new moon, they led me to stable, then later slowly  
at night, as the moon fattened to full, my blinders  
went wider and wider, they seasoned me  
in my other life as a horse  
having brought Mickevičius from Naugardukas to Vilnius  
I wandered the city's streets  
on wooden sandals  
to die – everyone to that beloved land, to Vilnius  
now I am an apparition in Belmont  
it happens too that I'm frightened  
by thieves and cars in Sereikiškės  
on my neck dragging a policeman  
the color of distant woods

in my other life as a bird I worked as a nightingale  
in a town of hills and valleys near the Danube, framed



by forests, groves, in fields in Lithuania  
I wakened the hayreapers  
in my other life as a bird  
all just barely dark night long from May to June  
I went mad, all slavic night long  
I went to race with evening's  
and later with morning's birds, shutting  
them all off, the rabid cuckoo  
of morning still surprised the naked poet  
Europennies in his pocket, the pocket in the other room  
love remains, death and recruits  
you will cuckoo yourself  
in my other life as a poet  
I noticed that all French girls, if we travel  
lay down or fly – put me to sleep, just alongside  
so we would not have to talk  
with words or hands, or hot  
finger pillows or edges  
of lips, I dream in a closed space

*Translated by Jonas Zdanys*

## **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. II vieta**

DOVILĖ ZELČIŪTĖ  
(Lietuva)

\* \* \*

Matau save klumpančią ant šaligatvio plytelių  
su lazdele netgi su dviem plaukais seniai nedažyti  
žili peisai iš po kreivai užmautos beretės kosčiu  
ant veido beprotiškas apgamas lūpos sausos noriu gerti  
kavinėje miesto centre prašmatnus staliukas koketuojau su padavėju  
sutrikęs matau cituoju kažkokį prieštvaninį poetą  
kavos žinoma dvigubos ir torčiuko gabalėlį gabalą torto jei galima  
kuo didesnį nebijokit įveiksiu o taip pinigų turiu užsidirbau  
prisidirbau prisišnekėjau aptarnauja nenoriai matau  
prisiliuobusią parveda už parankių namo tokios pat klipatos  
žiauriai juokiuos dukros ir dukterėčios gėdina šitokiam amžiuje  
lovoje prie tualetu dujinės viryklės nenulaikančią gamtos spaudimo  
ginuosi kuo mane laikote čia ne aš turbūt ta na kaip ji ten

ava matau: ropščiuosi namuose ant virtuvinės palangės  
 nesimato mamos silueto ten už liepų man šešiasdešimt  
 septyniasdešimt aštuoniasdešimt šešeri man šešeri? užsilipu  
 kokios kreivos suvytusios kojos dar aukščiau ant spintutės  
 verkiu bijau aukščio bijau būti viena nepareina neskambina  
 mums dar neįvestas telefonas tai kodėl prisimenu numerį  
 guluosi ant stalo mėginsiu laukti užmigti kažin ar jau dygsta  
 ar bent kiek paaugo papukai paaugo kaip dabar eisiu tokia  
 maža drimba prie upės ar daktaro kabineto matau  
 įtariamą širdies Ydą  
 savo ydas ir nuodėmės baimę garsiai kalbėti ištarti suformuluoti  
 klinikų prieangy senė juodais drabužiais trepenu ratu vis ratu gal išneš  
 mano mylimąją tąją girtuoklį su karališka mantija matau  
 labai sutrikusi telefono būdelėje neatsimenu anei vieno numerio  
 alio?! mėginu sau pati prisiskambinti susitarti gal dar galėčiau  
 truputį pagyventi kuo nors pasirūpinti ar paverkti ir nesirūpinti  
 matau kavalierius nedrįsta prisipažinti prieinu bet tai  
 nepažįstamas svetimas ne mano visai kavalierius tai gyvenimas  
 matau, tai kur mano, o viešpatie, ir kada, o Viešpatie Viešpatie

## Competition of one anonymous poem. II place

**Dovilė Zelčiūtė**

(Lithuania)

\* \* \*

I see myself dragging awkwardly down a brick sidewalk  
 with a cane even with two my hair long undyed  
 gray wisps from beneath a crooked pulled on beret I cough  
 on my face an insane birthmark my lips are dry I want to drink  
 in the café downtown a luxurious table I flirt with the waiter  
 he's confused I see I quote some antediluvian poet  
 coffee of course a double and a piece of pastry a chunk of cake if possible  
 the bigger the better don't worry I'll manage o yes I have money I earned it  
 worked badly explained it away he waits on me reluctantly I see  
 they bring the drunk one home held under each arm the same sort of cripple  
 I laugh cruelly my daughters and nieces are ashamed of me at this age  
 in bed near the toilet the gas stove unable to hold back the press of nature  
 I defend myself why are you holding me here it's not me it's her well now she's there  
 and so I see: I climb at home on the kitchen windowsill

my mother's silhouette is not visible there beyond the lindens I'm sixty  
seventy eighty six I'm six? I climb up  
how crooked withered my legs higher still on the dresser  
I cry I'm afraid of heights I'm afraid to be there alone doesn't come doesn't call  
we don't have a phone yet so why do I remember the number  
I lay myself down on the table I'll try to wait fall asleep I wonder if my breasts  
are sprouting grown a bit they've grown how will I go now  
such a little bumpkin to the river or doctor's office I see  
my heart's suspected Vice  
my vice and sin's fear speak loudly pronounce formulate  
in the clinics' waiting room an old woman in black clothes I stamp impatiently  
in a circle always in a circle perhaps they'll carry out  
my lover that drunkard with the royal mantle I see  
very confused in a telephone booth I don't remember a single number  
hello!? I try to call myself make arrangements perhaps I still could  
live a little longer worry about something cry a little and not worry  
I see my suitor doesn't dare confess I go close but it's  
a strange man not my lover at all that's life  
I see, so where's mine, o lord, and when, o Lord Lord

*Translated by Jonas Zdanys*

### **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. III vieta**

LAURYNAS KATKUS  
(Lietuva)

#### **GALERIJA**

Iš pradžių buvo kūdikis.  
Vyrai, apsikarstę brangakmeniais,  
aukštos kepurės, sakinių juostos,  
kuriuos jie, anot padavimų, ištarė.  
Ištiestos rankos, ir žvilgsniai, į vidurį.

Iš pradžių buvo kūdikis. Lopšys, uola,  
metanti kreivą šešėlį maitinimo apeigos.  
Iš paveiklo paveikslan  
risnoja asiliukas: stabteli prie šulinio,  
pradingsta, vėl pasirodo prie krūmų.

Iš pradžių - baigės pradžia,  
jau padūmavo aukštikalnių oras,  
stalus apvertė ir medis nudžiūvo,  
jau miega mokytiniai po Jerušalaimo dangum.

Paskui buvo burtas dėl rūbų, kankinimo įrankiai,  
kuriuos laiko mergelės,  
susižinojimas iš indo šukių  
ir balandis ankštos patalpos palubėj.

Paskui – kad ko nepamirščiau – raudoną drakoną  
smeigiantis Jurgis (kurio niekad nebuvo)  
ir vieši ginčai dėl *Filioque*,  
keturbalsės giesmės ir vyskupo žiedas, per amžius.

Pokšt! Danguj sustoja saulė, į keturias pasaulio šalis  
išplaukia laivai, užverda kraujas  
kovot su netikėliais ir dorybes  
įvertint turtu. Pokšt! Tuščia. Tik vartaliojasi  
suodžių juodumo kvadratas.

Turistų apsuptas gidas: *mažajoje salėje rasite grafiką.*  
*Atkreipkite dėmesį į...* Mergina su akiniais  
nuo saulės apžiūrinėja romėnų kareivius  
aplink Sebastijoną. *Dėkojame Jums*  
*ir tikimės, kad čia dar sugrįšite.*

Prieš vidurnaktį. Užsikvėpęs ant stalo,  
sėdžiu kavinėje – šalimais žvengia  
pakaušus skustagalvių kompanija –  
ir žiūriu į nuorūkų prikimštą peleninę,  
molinį avinuką.

### **Competition of one anonymous poem. III place**

**Laurynas Katkus**  
(Lithuania)

THE GALLERY

In the beginning was a baby.

Men draped in precious stones,  
tall hats, scrolls of words  
which they, according to legend, uttered.  
Extended hands and intent looks at the center.

In the beginning was a baby. A cradle, a rock  
casting a crooked shadow feeding rituals.  
From the painting into the painting  
trots a donkey: stops near the well,  
vanishes, appears again near the bushes.

In the beginning – the beginning ended,  
the high mountain air turned to smoke,  
tables were overturned and the tree withered,  
disciples were already sleeping under Jerusalem's skies.

Then there was casting of lots for clothing, instruments of torture  
held by virgins,  
communication from shards of crockery,  
and a dove in the rafters of a small room.

Then – so I wouldn't forget it – George  
(who never was) piercing a red dragon  
and public debates about *Filioque*,  
hymns for four voices and the bishop's ring, for eternity.

Pop! The sun stops in the sky, ships sail  
to the four corners of the earth, blood boils  
to battle with infidels and measure virtue  
with wealth. Pop! Empty. Only a square  
black as soot turns over and over.

A guide surrounded by tourists: *in the small hall you'll find drawings.*  
*Pay attention to...* A girl wearing sun  
glasses examines the Roman soldiers  
around Sebastian. *Thank you*  
*and we hope you'll come back again.*

Before midnight. Leaning on the table  
I sit in the café – alongside laughs  
a group of drunken hoods –  
and stare at the ashtray brimming with butts,

a clay lamb.

*Translated by Jonas Zdanys*

**Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. IV vieta**

DONATAS PETROŠIUS  
(Lietuva)

**METŲ VIDURIO SKOLŲ IŠSIŽADĖJIMAS**

Šeštadienis trečiadienį. Kitaip nebūna  
Data: du nulis nulis trys šeši du vienas  
Tave nuskaito ir transliuoja tuščios sienos  
Po tantrinių mišių kaip maišas kūnas  
Kas gležnas – tą suglamžo baltas lapas  
Tą muša prakaitas. *Ir rudenėliui labas*  
Užklumpa neprašytas. Anaip tol – neliūdna

Šįkart naujienos geros – nėr nuo ko pradėti  
Tau skambino: kažkur vien tau pravertos durys  
Paklota lova. Spąstuos kvepia sūris  
Užsikerta plokštelė: siūlo nusidėti  
Kiaurai užuolaidas regį, kad visa tai – netikra  
Daiktai pusiausvyroj tarp *makro mikro*  
Kai nieko neturi – tai vieno trokšti: neturėti

Negeisk kai būsi geidžiamas - tada tu pranašus  
Nes kai mylėjai – tau labiausiai trūko meilės  
Buvai laimingas – matėsi – iš baimės  
Kad šitiek daug gavai su antspaudu: *pražus*  
Na ir tegu. Svarbiausia – saugok savo kaulus, mėsą  
Nes sveikata veide atspindi *Galutinę Tiesą*  
O badas primena, kad Buddha matė miražus

Šių metų vidury, kai tirštos spalvos  
Prašyk: tenesibaigia niekad šildymo sezonas  
Dangus te nepritrūksta duonos ir ozono  
Ir te visad šeštadienis. Ir iškylos po kalnus  
Te niekad nesibaigia *Šventas Niekada*  
Tegul visad tuščia skolų knyga

Ir akmenim į langą nepataiko grįžti pelnas

### Competition of one anonymous poem. IV place

**Donatas Petrošius**  
(Lithuania)

#### RENUNCIATION OF DEBTS AT MID-YEAR

Saturday on Wednesday. It's always the same  
Date: two zero zero three six two one  
You are read and transmitted by empty walls  
After the tantric mass your body is like a bag  
Whatever is feeble is crumbled by a white leaf  
Breaks out in a sweat. And hello to autumn  
Is taken by surprise uninvited. It isn't sad, nothing less than.

This time the news is good – there's nowhere to begin  
You were called: somewhere the door is open only for you  
The bed is made. Cheese is fragrant in the trap  
The record sticks: offers to transgress  
You see right through the curtains, that everything is unreal  
Things in the balance between *macro micro*  
When you have nothing – you long for one thing: to not have

Don't desire when you are desired – then you are more prophetic  
Because when you loved – you most lacked love  
You were happy – it seems – because of fear  
To have received so much stamped with a seal: *will perish*  
Well so be it. It's most important to the *Final Truth*  
And starvation reminds us that Buddha saw mirages

In the middle of this year, when colors are thick  
Ask: may the heating season never end  
May the sky never lack for bread or ozone  
And may it always be Saturday. And picnics in the mountains  
May *Holy Never* never end  
May the book of debts always be empty  
And may profit never return through the window like a stone

*Translated by Jonas Zdanys*

**Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. V vieta**

WILLEM M.ROGGEMAN  
(Belgium)

SAVAIME IŠKALBINGAS GROŽIS

Kaip viskas, kas tik su ja susiję,  
iš karto užima kvapą,  
taip aš ją mylėsiu.

Kaip besvoris skenduolis  
iš lėto čia grimzta, čia kyla,  
ir prasižiojęs iš nuostabos  
į plaučius švelnų vandenį traukia.

Kaip medžioklis nematomas,  
oriai žengdamas per miškus,  
vieną tamsų medį po kito  
į medžioklės krepšį sau dedasi.

Kaip paukščio naktinio riksmas  
baltą drobulę perplėšia,  
taip ji vis vartos ir vartos miegodama  
ir daros tik dar gražesnė.

Vertė ANTANAS GAILIUS

**Competition of one anonymous poem. V place**

WILLEM M.ROGGEMAN

VANZELFSPREKENDE SCHOONHEID

Zoals alles adembenemend wordt,  
wanneer het maar over haar gaat,  
zo wil ik van haar houden.

Zoals de gewichtloze drenkeling  
heel langzaam daalt en stijgt



en met open mond vol verwondering  
de zachtheid van het water inademt.

Zoals de onzichtbare jager  
statig door de bossen schrijdt  
en één na één de donkere bomen  
laat verdwijnen in zijn weitas.

Zoals de schreeuw van een nachtvogel  
het wit van het laken openscheurt,  
zo draait zij zich om en om in haar slaap  
en iedere keer wordt zij nog mooier.

### **Vieno anoniminio eilėraščio vandens tema konkursas. I vieta**

VLADAS BRAZIŪNAS  
(Lietuva)

#### **svajonių džiaugsmas**

pusę dangaus apgožę snieginiai debesys, kitoj vaivorykštėm varva  
vandva po sausrų į šulnius sugrįžta  
laukuose mūkia apsnigtos karvės  
ir ilgiausia eilutė toli horizonte sulūžta atsitrenkus į mėlyną mišką

žiedlapėjanti tavo oda, žaliōs liepos balsva mediena suliepsnoja po  
spurdančiais pirštais, pasieny  
zvirbuliai pešas su spurglių sielom  
šliurinėja vėjas už durų, pešioja samanas, grabinėjas šlapių sienoju

o neišmanau, verkti ar juoktis, kad neišmanau nei sniego nelaikšio  
nei ko jis taip išdavikiškai tirpsta  
kai aš įsikibęs nekintamo laiko, kad tik nepravirkčia  
ką su pienu įgėręs, ką įtikėjęs, žiedlapėlio iš tavo kadaisinio laiško

vaikšto tenai ir atgal, neaišku, nelygu kiek duota buvo, kaip seikėta  
ką ten kūryba, kai krosnis tik šnypščia  
ir gęsta ir gervės ar žąsys pernykštės  
blaškos vaivorykščių pusėj pulkais, nė nemano išskristi, ant Aiseto

treška plonytė luobelė, tik pusdienį šitaip ar pusę gyvenimo likusio

**Competition of one anonymous poem on water. I place**

**Vladas Braziūnas**  
(Lithuania)

THE JOY OF DAYDREAMS

half the sky is covered with snow clouds, the other drips with rainbows  
water returns to wells after the droughts  
snow-dusted cows bellow in the fields  
and the longest line on the far horizon breaks banging against the blue forest

your blossoming skin, the green linden's white wood bursts into flame  
under throbbing fingers, on the border  
sparrows fight with the souls of hop blossoms  
wind shuffles outside the door, plucks at mosses, grasps at wet timbers

and I don't know if I should cry or laugh, because I don't understand premature snow  
nor why it melts so traitorously  
when I holding on to immutable time, so I would not drive to tears  
what I drank in with milk, what I believe, the petal from your once-upon-a-time letter

walks there and back, unclear, unequal to what was given, how  
what was created there, when the stove hisses  
and goes out and last year's cranes or geese  
scurry in flocks toward the rainbows, do not consider flying away, on Aisetas  
the thin ice-coat crackles, only a half day like this or half a life remaining

*Translated by Jonas Zdanys*

**Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. II vieta**

**MARIUS ABRAMAVIČIUS**  
(Lietuva)

SAPNAS

Kaip tąsyk matau –  
kabo odiniai maišai

virš vandens.  
Aš einu, tu eini  
už bambuko karčių įsitvėręs  
laikaisi, bandai nenukristi  
į smaragdiniai skaidrų, žydrą, begalinį  
vandens spindesį  
ten apačioje.  
ta giluma ištroškusio žvilgsniui  
mėlynai beribiame sodrume  
tamsių atspindėtų uolų  
dar įkvėpti ir dar  
ir vis tiek neužteks jau man  
šito skaidrumo

**Competition of one anonymous poem on water. II place**

**Marius Abramavičius**  
(Lithuania)

DREAM

I see what I saw then –  
leather sacks hang  
above the water.  
I go, you go  
grasping a bamboo mane  
you hold on, strive not to fly  
into the emerald clear, azure, endless  
radiance of water  
there below.  
that deep thirsty gaze  
in the blue infinite abundance  
of dark reflected rocks  
still inspired and more  
and I still will not have enough  
of this clarity

*Translated by Jonas Zdanys*

**Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. III vieta**

LUTZ SEILER  
(Vokietija)

*aqua vitae*

: delfinas ar peteliškė –  
kokia painiava, išgalvota, sapnai  
iš kietos maudymosi kepurių gumos: *vardas*  
                    *klasė*, didžiosios  
raidės, jau nusitrynė  
užrašas tušiniu, užmaukšlintas  
ant pakaušio... tai buvai

                    tu: blyškus  
jaukas kabinų tamsoj, paskui  
nutoles apsvaigęs, apkurtes, ausys  
                    prilipusios, plaukai tvirtai

sulipę šalme –  
: delfinas ar peteliškė?  
kaip atsitiko, kad  
                    tu sušalai, iš kur  
albatroso širdies plazdenimas tavo  
viščiukiškoj krūtinėj? kraštą paliečia  
švariai, posūkis greitas, tik

tolima aklina akimirka  
kur plytelėmis išklotos grindys & chloras.  
                    smakras į priekį, krūtinė  
atstatyta, galva dievop, mėšlungiški  
                    trumpi mostai, tada

buvai tu ir štai kas: stingžuvė, negabūs  
kuris penkiasdešimt metrų  
grumias dėl gyvybės. stimulus nulinis, išstūmimas  
                    geras: kur

buvo tavo kūnas, ten galėjo būti  
ir kitas & ką  
prieky nustumdavai į šoną, gale  
įsiliedavo į tavo kojų svorį.

: delfinas ar peteliškė –  
kas moka plaukti, pasakoja  
apie išlipimą sausumon *kaulai*  
*smulkėja plaukmenys virsta*  
*voro kojom* vakare, o taip  
pat peršviečiamuos medžiuos: bet

kas kartą rimtai plaukė iki  
išnykimo, prisimena: kiekvienas  
baseino prižiūrėtojas turėjo kartį, pareigas  
& gelmę – kas  
išsikapstė *prašom* užsiregistruoti  
archyvai užsidaro

Vertė LAURYNAS KATKUS

### **Competition of one anonymous poem on water. III place**

LUTZ SEILER  
(Germany)

*aqua vitae*

: delphin oder schmetterling –  
welche verkettungen, herausgedacht, träume aus  
dem hartgummi der badekappen: *name*  
*klasse*, gross-  
buchstaben, schon verwischt  
stand aufgestülpt die kulischrift  
über der schädeldecke ... das

warst du: der blasse  
köder im kabinendunkel, dann  
entfernt im rauschen, taub, die ohren an-  
gebacken, fest

verklebt im helm das haar –

: delphin oder schmetterling?  
wie kam es, dass  
    du frorst, woher  
das herzflattern des albatrosses unter  
deiner hühnerbrust? anschlag  
sauber, schnelle wende, nur

ein fern verschlossner augenblick  
mit kachelgrund & chlor. kinn vor, brust hoch  
gerissen, kopf zu gott, mit spastisch  
    kurzen stößen, dann

warst du auch das: ein steiftier, unbegabt  
das fünfzig meter um  
sein leben schwimmt. auftrieb null, verdrängung  
    gut: wo hier

dein körper war, da konnte auch  
ein anderer sein & was  
du vorn beiseite schlugst, zog hinten  
in die schwere deiner beine ein.

: delphin oder schmetterling –  
wer schwimmen kann, erzählt  
vom landgang seines lebens *knochen*  
*schrumpfen flossen werden*  
*spinnenbeine* abends, auch  
im fadenschein der bäume: doch

was einmal hart bis ans verschwinden  
schwimmt, erinnert sich: jeder  
bademeister hatte stangen, pflichten

& das tiefe – wer  
ist durchgekommen *bitte melden* jetzt  
schliessen die archive

**Konkursas „Undinės ir undinai“ (nerimtas). I vieta**

KORNELIJUS PLATELIS  
(Lietuva)

UNDINĖS SKUNDAS

Kai prapliumpa lietus, aš skaitau jų eiles ir verkiu.  
Blyškūs ašarų perlai, pabirę iš mano akių,  
Rieda skruostais ir krinta į iškirptę ankšto chalato.  
Aš lyg rožė pražyda, o aklas pasaulis nemato.  
Vakar paršliaužė girtas, o šiandien, ar grįš, nežinia,  
O anąsyk kvėpėjo pigiais kvėpalais Jo burna.  
Sako, dantį skaudėjo, kurį prieš savaitę išrovė...  
Taip kvėpinas merginos, kurios nesilaiko dorovės.  
Ką tik skambino Jis, kvietė šiandien važiuoti prie marių.  
Sutikau, nes sunkus miesto oras man nemigą varo.  
Nors kvėpavimu ten reikalai nesibaigs, kaip jaučiu,  
Vėl sūpuos ir liūliuos prakaituodamas iki gaidžių.  
Kiek vienvėję tyko pagundų baisių ir pavojų!  
Aš poeziją mėgau, dabar tiktai prozą vartoju.  
Vien tik grožį regėti tetrokštu, bet vos užsimerkiu,  
Prieš akis stovi tai, ką jautri mano sąžinė smerkia -  
Po oda juda raumenys standūs, it jūra banguoja,  
Sapnuose mane maigo Jo rankos plaukuotos ir kojos.  
Ar tie dainiai - mąstau - ne per daug apie meilę prirašė,  
Jei aistra valdo mus, o jėga sutikimo neprašo.  
Pats gyvenimas kaltas dėl to, bet kalti ir poetai -  
Suvilioja jie sielas, paskui po purvyną išmėto.  
Graudžiai lyja už lango, o tie vaidiniai neatlyžta.  
Ak, pribėgo vonia, laikas stichijon savo sugrįžti.

**Competition “Mermaids and Mermen” (humorous). I place**

Kornelijus Platelis  
(Lithuania)

## THE MERMAID'S COMPLAINT

When the rain comes down in torrents, I read their lines and weep.  
Pale pearls of tears, falling from my eyes,  
Roll down my cheeks and drop into the open neck of my tight robe.  
I have blossomed like a rose, but the blind world does not see.  
Last night he crawled home drunk and today may not come home at all,  
And last time his mouth smelled of cheap perfume.  
He says his tooth hurts, the one torn out last week...  
That's the way girls who hold to no morals scent themselves.  
He just called, invited me to go with him to the shore.  
I agreed, because the city's heavy air won't let me sleep.  
Though things won't end there with such breathing, I feel,  
He'll sway and heave sweating until the roosters crow.  
How many terrible temptations and dangers lurk in loneliness!  
I used to like poetry but now use only prose.  
I long only to see beauty but just as I close my eyes  
Before me stands that which my sensitive soul condemns –  
Under the skin rigid muscles move like the billowing sea,  
In my dreams His hairy arms and legs crush me.  
Didn't those bards – I think to myself – write too much about love,  
If passion rules us and power does not ask for consent.  
Life itself is to blame for that, but poets are also guilty –  
They seduce souls, then cast them out into the dirt.  
It is raining so sadly outside, but those images do not calm.  
Ah, the tub is full, time to return to my own element.

*Translated by Jonas Zdanys*

## **Konkursas „Undinės ir undinai“ (nerimtas). II vieta**

DOVILĖ ZELČIŪTĖ  
(Lietuva)

### POEZIJOS UNDINAI IR UNDINĖS

Nepagydomas mergišius  
nepataisomas pijokas  
prisimerkęs neša kryžių  
Kauno Buda D.Kajokas



nemunais visais jis plaukia  
į tibetą ar į letą  
tik undinai gūdžiai staugia  
iš pavydo be libreto

vejasi iš paskos, traukia  
iš po stalo dar bokalą!  
O undinės plaukia šaukia  
per Kajoką gausim galą!

Jis man tiek gražaus pasakė!  
O mane jis apkabino!  
Tik undinams – jiems tai šakės  
nieks dėl jų nesikankina

### **Competition “Mermaids and Mermen” (humorous). II place**

Dovilė Želčiūtė  
(Lithuania)

#### **POETRY’S MERMAIDS AND MERMEN**

The incurable philanderer  
the drunk of no loss  
the Buddha of Kaunas –  
D. Kajokas – carries a cross

he swims in all rivers  
to Lethe or Tibet, o  
the mermen howl loudly  
without a libretto

he chases and chases  
and bottles he bends!  
And mermaids cry out  
he’ll lead to their ends!

He’s whispered such things!  
He’s held me so tight!  
But for mermen – the end  
given there without fight!

*Translated by Jonas Zdanys*

**Konkursas „Undinės ir undinai“ (nerimtas). III vieta**  
**Competition “Mermaids and Mermen” (humorous). III place (untranslatable)**

VIKTORAS RUDŽANSKAS  
(Lietuva)

BELAUKIANT PDR'o

Sunastopkinsim dievaž sunastopkinsim  
poezijos vandenų stichiją į stiklainaitę  
ir gerai nusiteikę streikinsim į „Širdelę“  
pasmaguriauti ugnies

smagiai pamarcelinę apie daiktą  
ir mūžą kai ką nutylėsime (ne paslaptis):  
būtų smagu išpegasinti bet ne poetę –  
per klaidą užklydusią undinaitę

žiū kažį kas neištvėręs marškinius plėšosi:  
kas šlepikinasi arba drunginasi eilėraščiais –  
vertas į snuki rudokišku taikymu –  
ir šimoniec!

nebent sunavakintume į krūvą visus  
įkaušėlius nusidėjėlius abstinentaliojančius  
ir kaip atgailą įsakytume išbložinti po sakinių  
apie poeziją – kažin ar sutiktų?

paprašytų ko gero atgrajauskinti pragarą  
išjuoktų išgedintų apkukulintų  
nebesuprastum – tavo ar svetimoje galvoje  
susikryžmino ir susižagrakaliavo stichijos –

o vis vien smagu bus su poetu pavyzdžiui  
bet kuriuo Jonu arba Stasiu išbrazdžinti  
keletą metrų alaus su vodka  
pakajokinti tango su kuo papuls...

Jazbutinam arklius į Druskininkus  
O Plateli!

ANONIMAI IR MIMAI

KĘSTUTIS NAVAKAS

**Nemuno ir Neries pokalbis Kauno Santakoje apie svarbius dalykus**  
(nekonkursinis)

**Nemunas:**

Sveika, Nerie! Iš kur plukdai man šlyną?  
Kas tavo tamsius vandenius kankina?  
Esi liūdna, lyg visą naktį mezgus,  
Kvepi keistai, kaip šešios brudnos mergos...

**Neris:**

Ir kaip gali nūnai nesikankinti,  
Kai tavyje tik pindos atsispindi,  
Kai tavimi – vien kateriai bei srutos,  
Nors tu tyra, tarsi daina Birūtos...

**Nemunas:**

Nustoki žliumbus, protas tau atvėso.  
Ar kada nors, kaip aš, kritai nuo HES'o?  
Ar kada nors tekėjai dienai blėstant  
Pro velnio neštą Druskininkų miestą?

**Neris:**

Ne, tik pro Vilnių, neštą Gedimino.  
Kaip sykis chebra, grįždama iš kino,  
Mane prispjauė ir primėtė blusų.  
O Druskininkuos kas? Be baltarusų.

**Nemunas:**

Kažkas, iš veido primenantis Paksą,  
Ilgai stovėjo, lijo jam į šnapsą,  
Nes buvo oras, primenantis lietų,  
Ir supratau – tai vienas iš poetų.

**Neris:**

Turbūt šlapi poetai baisiai smirda,  
Nes jie tik rašo, skalbtis jiems neskirta.

Lietuvių lyrikoj, jei apie tai paklaus kas,  
Kvepėjo tik Radauskas bei Rastauskas.

**Nemunas:**

Žinai, neuosčiau, uostyt ne mėgėjas.  
Buvau sunkus, lyg visą naktį gėręs.  
Mačiau laukais, kur nesiliovė lyti,  
Keli jaunieji vaikėsi Žagrakalytę.

**Neris:**

Gal buvo tai Braziūnas ar Šimonis?  
Jų bijos veik visi pasaulio žmonės  
Ir vien dėl jų kitas šalis sau renkas,  
Kiek besistengtų Zuokas bei Adamkus.

**Nemunas:**

Geriau paklausk Liniausko ar Sventicko.  
Labai vanduo į akinius man tiško,  
Tad nemačiau. Paskui užgrojo dūdos,  
Tada visi eilių skaityti grūdosi.

**Neris:**

Negali būti. Tai kada jie gėrė,  
Jei taip iš karto dvasiai atsivėrė?  
Blaivus poetas tai blogiau nei tvanas,  
Blaivus tegali būti A.Antanas.

**Nemunas:**

Kažką skaitei, bet ne iš to žurnalo.  
Dabar jie kartais kyla iš už stalo.  
Užtenka Plateliui kirviu parodyt kelią,  
Ir jie jau salėj po sonetą skelia.

**Neris:**

Ak, kaip gražu, žinai, ir aš poetė.  
Kadais mane net publikuotis kvietė,  
Tiesa, varvėjo bais man iš kūrybos,  
O tam yra kriterijai bei ribos.

**Nemunas:**

O aš esu tiesiog eilių herojus,  
Kaip Bložei akiniai ar Ievai rojus.

Visoms metaforoms esu talpus kaip tašė,  
Apie mane tik Jakimavičius nerašė.

**Neris:**

Nebūk toks mandras. Kas, jei būtum Nilas?  
Vis tiek tavim grožėtus koks debilas.  
Net Jakimavičius įkalęs gerą gramą  
Apie tave sukaltų epigramą.

**Nemunas:**

Ir po šių žodžių – net sunku tikėti –  
Vėl į mane mėginsi įtekėti?  
Ir nešiu tavo vandenį į jūrą,  
Aukštai iškėlęs, kaip skenduolio rūrą?

**Neris:**

Jei įtari mane priėjus ribą,  
Nuo šiol tekėsiu tiesiai į kūrybą  
Eiliakalio ir didelio, ir mažo.  
Aš jų tema. Tegu mane ir rašo.

**Nemunas** (*ilgai žvelgia Druskininkų pusėn; susimąstęs sau*):

Žiūrėk, visi už Lietuvą kaip pila,  
Kol trečią dieną sveikata sudyla.  
Gal jie ir gertų tik žolių arbatą,  
BET LIETUVA MIELESNĖ UŽ SVEIKATĄ.

**Nuotraukų autoriai/ Authors of photos**

Bleizgys – Romas Jurgaitis  
Aliochin – Valerij Selezniev  
Czury – Gintaras Žilys  
Bložė – Gintaras Žilys  
Kajokas – Raimundas Miliauskas  
Šimonis – Raimundas Miliauskas  
Jaan Malin – Lauri Kulpsoo  
Zelčiūtė – Gintaras Žilys  
Osti – Jana Skaza  
Stitou - Roeland Fossen  
Braziūnas – Zenonas Baltrušis

### **Jotvingių premijos laureatai/ Jotvingiai Prize Winners**

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| 1985 – Kornelijus Platelis    | 1995 – Sigitas Parulskis           |
| 1986 – Vytautas P. Bložė      | 1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis |
| 1987 – Bronius Kutavičius     | 1997 – Antanas A. Jonynas          |
| 1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas | 1998 – Marcelijus Martinaitis      |
| 1989 – Kazys Bradūnas         | 1999 – Nijolė Miliauskaitė         |
| 1990 – Henrikas Čigriejus     | 2000 – Alfonsas Bukontas           |
| 1991 – Henrikas Nagys         | 2001 – Jonas Strielkūnas           |
| 1992 – Donaldas Kajokas       | 2002 – Jonas Zdanys                |
| 1993 – Knuts Skujenieks       | 2003 – Vladas Braziūnas            |
| 1994 – Sigitas Geda           |                                    |

### **PDR premija už poetinį debiutą/ DPF Prize for Poetic Debut**

|                               |                         |
|-------------------------------|-------------------------|
| 1998 – Darius Šimonis         | 2001 – Tomas S. Butkus  |
| 1999 – Gintaras Bleizgys      | 2002 – Gytis Norvilas   |
| 2000 – Gintaras Beresnevičius | 2003 – Agnė Žagrakalytė |

### **PDR ekspertų taryba/ DPF Board of Experts:**

Kornelijus Platelis (pirmininkas), Antanas A. Jonynas (pavaduotojas), Andrius Mosiejus (iždininkas), Gerardo Beltrán (Meksika), Gintaras Bleizgys, Vladas Braziūnas, Erika Drungytė, Leszek Engelking (Lenkija), Antanas Gailius, Sigitas Geda, Liudvikas Jakimavičius, Benediktas Januševičius, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Kerry Shawn Keys, Mindaugas Kvietkauskas, Liana Ruokytė, Zenonas Streikus, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Alvydas Šlepikas, Jonas Zdanys, Agnė Žagrakalytė.

### **Rengėjai/ Organizers:**

Asociacija „Poetinis Druskininkų ruduo“, Lietuvos P.E.N centras, Centras „Dainava”

### **Rėmėjai/ Sponsors:**

Kultūros ir sporto rėmimo fondas; Lietuvos Kultūros ministerija; Amerikos centras; Britų Taryba; Flamandų literatūros fondas; Islandų literatūros sklaidos fondas; Norvegų literatūra užsieniui (NORLA); Olandų literatūros leidybos ir vertimo fondas; Velso literatūra užsieniui; Švedijos ambasada; Lenkų institutas Vilniuje; AB „Alita”; Centras „Dainava”; Druskininkų savivaldybė; Druskininkų sporto centras; savaitraštis „Literatūra ir menas”; IĮ „Drusva”; UAB Druskininkų Rasa.